

Zgled za rimske politike

BOJAN BREZIGAR

V vrtincu živahnih polemik in političnih razprav v slovenskem parlamentu je včeraj skoraj neopazno potekala razprava o problemu, ki je bil pri nas - s povsem drugačnimi toni - pred nekaj leti v središču pozornosti. Se se spominjate polemičnih razprav, ki jih je sprožila neofašistična stranka in za sabo potegnila dobršen del italijanskega sredinskega tabora, katerih namen je bil, da v slovenskih občinah na Tržaškem odpravijo dvojezične izkaznice, oziroma, da bi dvojezične izkaznice prejeli samo tisti, ki to izrecno zahtevajo? Takrat so zahtevale romale na Deželo, na prefekturo in v Rim, utemeljene pa so bile tudi s pravno podlago, češ da nobeno zakonsko določilo ne govori o dvojezičnih izkaznicah. Rezultat, ki so ga dosegli, je bil dvojen: prvič, razdrazili so duhove in podarili tržaški desnici konjička, ki je bil vodilna tema dolge volilne kampanje, in, drugič, dosegli so, da je notranje ministrstvo v Uradnem listu objavilo obrazec osebne izkaznice (dvojezične, seveda) ter tako zagotovilo dokumentom, ki so jih izdajali v starih okoljskih občinah, tudi pravno podlago.

Na ta dogajanja smo se spomnili ob včerajšnji objavi vesti, da se je odbor za narodnost pri državnem zboru republike Slovenije negativno izrekel o predlogu zakona o osebnih izkaznicah, ker slednji izrecno ne določa, da so na dvojezičnih ozemljih, na katerih živita italijanska oziroma madžarska manjšina, izkaznice dvojezične za vse občane in ne samo za tiste, ki to zahtevajo. Ob tem so nekateri člani odbora izrecno poudarili, da bi bila uvedba predlaganega normativna groba kršitev osnovnih pravic in bi postavljala manjšino v podrejeni položaj, medtem ko je med manjšinskimi pravicami tudi enakovrednost obeh jezikov na dvojezičnem območju. Zanimivo je, da so taka stališča v Ljubljani zagovarjali predstavniki večinskega naroda in ni bila manjšina prisiljena organizirati pravega boja za ohranitev te pravice, kot je to morala narediti slovenska manjšina na Tržaškem pred nekaj leti: res lep zgled za rimske politike.

V dvojezičnih občinah dvojezične izkaznice za vse

LJUBLJANA - Komisija državnega zbora za narodne skupnosti je na včerajšnji seji v prvem branju obravnavala predlog zakona o osebni izkaznici. Člani komisije so nasprotovali določilom 6. člena zakonskega predloga, ki določa možnost pridobitve dvojezične osebne izkaznice na narodnostno mešanih območjih na izrecno željo posameznikov. Poudarili so, da mora osebna izkaznica ostati dvojezična za vse, ki živijo na

takšnem območju, torej tudi za ljudi, ki so po narodnosti Slovenci. Ocenili so tudi, da 6. člen predlaganega zakona o osebni izkaznici postavlja pripadnike italijanske in madžarske narodne manjšine v Sloveniji v neenakovreden položaj, ker zgolj določa možnost pridobitve dvojezične osebne izkaznice na narodnostno mešanih območjih tistim, ki to želijo.

Na 11. strani

Pokojnine: noč pogajanj za preprečitev zaupnice

RIM - Obstrukcija Komunistične prenove in Nacionalnega zavezništva v poslanski zbornici sta prisilili vlado, da je po koncu splošne razprave o zakonskem predlogu pokojninske reforme prekinila zasedanje, ki se bo nadaljevalo danes ob 16. uri. Noč bo Dini izkoristil za pogajanja s Forzo Italia, ki bi jo moral prepričati, naj omogoči sprejetje reformnega zakona. »Se vedno

upam, da bi se lahko izognili zaupnici, vendar tega ne morem zagotoviti,« je izjavil predsednik vlade po srečanju s predstavniki levo-sredinske večine in dodal, da je vlada pripravljena tudi na predstavitev novih amandmajev, če bi ji to omogočilo razširitev parlamentarne večine in sprejem zakona pred parlamentarnimi peticijami.

Na 3. strani

ITALIJA / ZAKONSKI OSNUTEK BODO ODOBRLI VERJETNO V KRAKEM

Senat razpravljaj o gmotni podpori slovenski manjšini

Govorili so senatorji Caputo, Cuffaro in Visentin

Arafat in Peres dosegla soglasje

JERUZALEM - Včeraj sta izraelski zunanji minister Simon Peres in voditelj PLO Jaser Arafat v Gazi dosegla soglasje o premestitvi zidovskih enot na Zahodnem bregu. Celovit sporazum o razširitvi palestinske samouprave naj bi podpisala 25. julija v Washingtonu. Čeprav se vedno nista resila nekaterih podrobnosti v zvezi z umikom in palestinskimi volitvami, pa ne dvomita, da bo to do omenjenega datuma uspelo predstavnikom njunih pogajalskih delegacij.

Na 15. strani

RIM - Senat je včeraj obravnaval zakonski osnutek, ki obsega tudi določila o finančnih prispevkih za ustanove in organizacije slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Slovenska manjšina v Italiji - kot sicer tudi italijanska v Sloveniji in v Hrvaški - naj bi prejela 7 milijard lir za leto 1995 ter po 8 milijard lir za leta 1996 in 1997. Osnutek je že odobrila poslanska zbornica 3. maja letos, senat pa ga bo predvidoma v naslednjih desetih dneh. Včeraj je namreč podtaj-

nik pri zunanjem ministrstvu Gardini zahteval nekajdnevno odlozitev, da bi vlada zagotovila finančno kritje za nekatera določila zakonskega osnutka, ki pa naj ne bi zadevala slovenske manjšine. V včerajšnjo razpravo so posegli poročevalci zakonskega ukrepa Renato Visentin (SL), Livio Caputo (FI) in Antonino Cuffaro (SKP), ki se je zavzel tudi za globalno zaščito slovenske manjšine in za vrnitev Narodnega doma.

Na 3. strani

VELIKA BRITANIJA / NA STRANKINIH VOLITVAH

Major je zmagal

LONDON - Britanski premier John Major je uspešno prestopil volitve za predsednika konservativne stranke. Od 327 glasov parlamentarnih poslancev jih je zbral 218, njegovega protikandidata Johna Redwooda pa je podprlo 89 poslancev. Osem poslancev se je glasovanja vzdržalo, dvanajst glasovnic pa je bilo neveljavnih.

Redwood je takoj priznal poraz in dejal, da je premier zmagal pošteno, v skladu s pravili, ki jih predpisuje stranka.

Na 16. strani

VČERAJ PRVO SREČANJE

Politični dialog med koalicijama bo zelo težaven

RIM - Politični nasprotniki so vendarle sedli za isto mizo, dialog med njimi pa bo precej težaven. Delegaciji desne in leve sredine sta soglasali s potrebo po novih odnosih med parlamentarno večino in opozicijo, imata pa se zelo različna stališča o volilni zakonodaji, o enakih možnostih med volilno kampanjo in o zakonu, ki naj bi urejeval medijske, posebno pa se televizijske monopole.

Walter Veltroni in Giuseppe Tatarella, ki sta »de facto« vodila delegaciji Prodijevih in Berlusconijevih somisljenikov, sta bila mnenja, da mora biti parlament odraz vseh političnih strank. Eden od dveh predsednikov (ali senata ali poslanske zbornice) naj bi po novem pripadal opoziciji.

Do velikih razhajanj je prišlo o volilni reformi. Levica vztraja pri volilnem sistemu z dvojnimi krogi po francoskem modelu, desnica pa morebitno novo volilno zakonodajo povezuje s potrebo po neposredni izvolitvi predsednika republike in predsednika vlade.

Na 3. strani

V Firencah umrl Alexander Langer

FIRENCE - V Italiji in tudi v Evropi je boleče odjeknila vest o nenadni smrti evropskega poslanca Alexandra Langerja. Policija je prepričana, da si je 49-letni politik in raziskovalec, ki je bila doma iz Južne Tirolske, vzel življenje.

Slovenci v Italiji smo z Langerjem izgubili iskrenega prijatelja in zelo dobrega poznavalca položaja naše manjšine.

Na 2. strani

Protesti zaradi jedrskih poskusov

Pripadniki Greenpeacea so včeraj splezali na balkon francoskega veleposlaništva v Rimu iz protesta zaradi francoskih jedrskih poskusov. Podobne manifestacije so bile tudi drugje po svetu.

Na 2. in 15. strani

POBUDA NOVINARJEV
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

Društvo slovenskih upokojenцев na Goriškem v celoti soglašajo s pobudo in vabi vse slovenske organizacije, da se je pridružijo. Obenem pa opozarja, da tržaški Narodni dom ni bil edina Slovincem odtujena nepremičnina; ista usoda je doletela tudi Trgovski dom na Goriškem. Zato predlagajo, da bi akcija zadevala vse slovenske kulturne ustanove, ki si jih je fašizem prisvojil.

Na 3. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Afera Di Pietro

Sodniki v Brescii preiskujejo, ali je Di Pietro izkoristil svoj položaj za brezobrestno posojilo, predvsem pa ozadje izsiljevanja, zaradi katerega je moral odstopiti.

Stran 2

Občni zbor Glasbene matice

Huda finančna kriza je še vedno osrednje vprašanje, s katerim se morajo upravljati upravitelji naše osrednje glasbene vzgojne ustanove.

Stran 4

Železniške povezave

Sindikat Uil je predstavil vrsto predlogov, da bi izboljšali železniške povezave med Trstom in ostalo Italijo.

Stran 6

Za združitev slovenskih šol

Skupna delegacija slovenskih organizacij se je na pokrajini in na solskem skrbništvu v Gorici zavzela za preselitev slovenskega oddelka industrijskega zavoda v slovenski solski center.

Stran 8

Sanchezova prvič v polfinalu

Spanka Arantxa Sanchez se je v Wimbledonu prvič prebila v polfinale, kjer se bo pomerila z rojakinjo Martinezovo. V drugem polfinalu bosta igrali Grafova in Novotna.

Stran 17

BRESCIA / POJASNILA TOŽILCA SALAMONEJA

Di Pietro: preiskava teče na »dveh tirih«

Kdo vse ga je izsiljeval, da je moral odstopiti?

Dell'Utri prihodnje leto pred sodnike

MILAN - Marcello Dell'Utri se bo moral zagovarjati pred sodniki zaradi lažnih faktur Publitalie, družbe, ki zbira reklamo za Fininvestove televizijske mreže. Tako je odredila sodnica za preiskovalne postopke Anna Introini, ki je skupaj z Dell'Utrijem sprožila sodni postopek tudi proti 21 drugim osebama, med katerimi so vidni voditelji družb kot so Mondadori in Telepiù. Zgovarjati se bodo morali, ker so z lažnimi fakturami ustvarjali »crne sklade«. Proces se bo začel 24. maja prihodnjega leta.

Medtem je milansko sodišče sprejelo zahtevo Berlusconijevih branilcev: preiskovalni postopek proti Silviju, njegovemu bratu Paolu in drugim voditeljem Fininvesta se bo nadaljeval do 20. septembra letos, da bi se lahko bolje pripravili na sojenje pred preiskovalnim sodnikom. Osumljeni so zaradi podkupnine 330 milijonov lir, ki so jih prejeli finančni strazniki, da bi »ublazili« preiskave na račun Fininvestovih družb.

PROTEST / PROTI FRANCIJI

Gianna Nannini proti novim jedrskim poskusom

RIM - Sest pripadnikov mirovniške skupine Greenpeace je včeraj opoldne splezalo na balkon poslopja, v katerem ima svoj sedež francosko veleposlanstvo, in začelo manifestirati proti obnovitvi francoskih jedrskih poskusov v Polineziji. Kmalu se jim je pridružila tudi rock pevkica Gianna Nannini, ki je z balkona improvizirala koncert, potem ko je prej zapela z improviziranega odra nekega tovarnjaka. Karabinjerji in policisti so posegli in strgali žice ojačevalcev,

da bi onemogočili njeno petje, Nanninijeva pa je v veliko zadovoljstvo kakih 500 navdušenih udeležencev protesta nadaljevala koncert kar s pomočjo zvočnika. Utihihnila je sele po posegu gasilcev.

Medtem se je kar 80 senatorjev vseh političnih sil odzvalo vabilu skupine Greenpeace in predstavilo v parlamentu resolucijo, v kateri poziva italijansko vlado, naj poseže pri francoski vladi, da bi se odrekla novim jedrskim poskusom v Tihem oceanu.

BRESCIA - Javni tožilec Fabio Salamone je včeraj novinarjem povedal, da preiskava proti nekdanjemu sodniku »cistih rok« Antoniu Di Pietru »teče po dveh tirih«. Na eni strani mora ugotoviti, ali je res Di Pietro storil prekršek, ko je od predsednika neke zavarovalnice sprejel brezobrestno posojilo 100 milijonov, in ta del preiskave, je dejal Salamone, bo zaključil v najkrajšem. Na drugi strani pa preiskuje razloge, ki so prisilili Di Pietra, da je odstopil iz sodstva. In ravno za ta del preiskave vlada največje zanimanje, predvsem okrog imen oseb, ki so bile vpletene v izsiljevanje Di Pietra.

»Di Pietra sem zaslišal obenem kot osumljenca in kot prizadeto osebo. Na vsak način je prevladal drugi aspekt, saj za posojilo ne bi zasliševal nikogar polnih 18 ur,« je med drugim dejal Salamone. Na vprašanje, ali je Di Pietro povedal imena oseb, ki naj bi ga z izsiljevanjem prisilile k odstopu, je Salamone odgovoril: »Če se že govori o dogodkih, je govor tudi o osebah.«

V 65 straneh zapisnika Di Pietrovega zasliševanja naj bi bilo veliko podatkov o pritiskih in izsiljevanjih, s katerimi so Di Pietra prisilili k odstopu. Sam naj bi priznal, da je odstopil zato, da bi onemogočil napad na ostale sodnike »cistih rok«. Glede na dejstvo, da se je preiskava proti Di Pietru nepricakovano razširila, bodo morda postopek razdelili na dva dela, tudi ker kaže, da so v izsiljevanje vpleteni deli državnega aparata.

Obtožba proti Di Pietru, da je izkoristil svoj položaj

za brezobrestno posojilo je res odkrila nepoznano in vprašljivo zadržanje nekdanjega tožilca, obenem pa se je sprevrgla v pravi boomerang za one, ki so ga prisilili k odstopu in ga spravili pred sodnike. Med temi je vsekakor v prvi vrsti »izgnanec iz Hamameta«. Salamone ni hotel odgovoriti na vprašanje, ali namerava zasliševati tudi Craxija. Vsekakor je pripomnil, da se Craxi »verjetno raje pogovarja po telefonu ali po faxu, mi pa zaslišujemo ljudi neposredno.«

Nekdaj vsemogočnega italijanskega socialističnega voditelja so medtem v Milanu vpisali v seznam osumljencev zaradi obrekovanja v zvezi s pismom, v katerem je obtoževal Di Pietra, da je imel sumljive telefonske razgovore z nekaterimi odvetniki, ki so kasneje braili obtoženo na procesih »ciste roke«. Javni tožilec Paolo Ielo je zaslišal več oseb, ki jih je Craxi navedel v pismu: nekateri so demantirali vsak telefonski stik z Di Pietrom, drugi pa so pojasnili, da je slo za navadne stike z znancem oz. s sodnikom. Med slednjimi je odv. Giuseppe Lucibello, ki je pojasnil, da se je redno pogovarjal z Di Pietrom v okviru svoje profesionalne dejavnosti, pa tudi ker sta bila v dobrih odnosih.

Se brez odgovora pa je vprašanje, kdo je prisluškoval Di Pietrovim telefonskim razgovorom in kdo je posredoval seznam Craxiju. Craxijeva verzija, da mu je sezname izročil nekdanji sef policije Parisi, ni preveč verodostojna, predvsem ker ga Parisi ne more več demantirati, ker je pred časom umrl...

EVROPSKI POSLANEC IN RAZISKOVALEC

Prezgodnja smrt Alexa Langerja

Policija ugotovila, da je šlo za samomor
Slovenci smo izgubili velikega prijatelja

FIRENCE - V rimskih političnih krogih, na Južnem Tirolskem in v Strasbourgu je včeraj popoldne boleče odjeknila vest o nenadni smrti evropskega poslanca in odličnega poznavalca problematike narodnih manjšin Alexandra Langerja. Njegovo truplo so policisti odkrili nekaj po 14. uri v kraju Pian de Giullari v bližini Firenc. Policija je ugotovila, da je slo za samomor. Povedala je, da se je 49-letni evroposlanec obesil in da je v avtomobilu pustil listic, v katerem prosi sorodnike odpuscanje za tragico gesto. Po mnenju nekaterih naj bi Langer v zadnjem času trpel za rahlo depresijo.

V Firencah živi njegova žena, ki je povedala, da je Langer odšel od doma v ponedeljek popoldne. Prijatelji in somisljeniki iz vrst zelenega gibanja ne morejo na noben način verjeti v samomor. Povedali so, da je bil Langer do zadnjega poln energij in življenjskih moči, da se je z običajno vneto ukvarjal s svojim političnim delom in da je nacrtoval vrsto novih zanimivih pobud.

Langer se je rodil v Sterzingu (Vipiteno) v družini židovskega porekla in se je že kot otrok soočal z zapleteno narodnostno situacijo na Južnem Tirolskem. Nekaj časa je bil odgovorni urednik skrajnolevičarskega dnevnika »Lotta continua«, leta 1978 pa je bil med ustanovitelji Južnotirolske alternativne liste, ki je združevala Italijane, Nemce in Ladince. Bil je član boccenskega pokrajinskega sveta, leta 1989 pa je bil na Zeleni listi izvoljen v evropski parlament. V Strasbourg je bil potrjen tudi pet let kasneje in sicer vedno v volilnem okrožju Vzhodne Italije, ki zaobema tudi Furlanijo-Juljsko krajino.

Ceprav ni nikoli skrival svojega južnotirolskega porekla, je bil Langer pristaš večjezičnega in večkulturnega modela razvoja Južne Tirolske, ki ni bil po godu ne nemskim in niti ne italijanskim uradnim krogom. Ker se ni hotel opredeliti za nobeno od treh uradno priznanih narodnosti v boccenski pokrajini, je bil ob profesorsko službo. Državni svet je kasneje sprejel njegov priziv

zoper izgubo državne službe. Podobno afero je doživel pred kratkim, ko so mu pristojna telesa, z istimi utemeljitvami, onemogočila kandidaturu za boccenskega zupana.

V Strasbourgu se je Langer ukvarjal s problematiko narodnih in jezikovnih manjšin ter z zunanjepolitimi vprašanji. Veljal je za zelo dobrega poznavalca razmer v nekdanji Jugoslaviji, od vsega začetka pa je tudi spremljal osamosvojitve Slovenije, kjer je imel številne prijatelje.

Pokojni je pozorno spremljal tudi življenje slovenske manjšine v Italiji. S prijateljem Pavlom Stranjem je delil ideje večkulturnosti, ki zavraca tako imenovane narodne kletke, kot jih je sam večkrat imenoval. Prepričan je bil, da mora nova Evropa postati domovina vseh narodov in narodnosti.

Slovenci v Italiji smo z Alexom Langerjem izgubili sopotnika in iskrenega prijatelja. Italijanska in evropska politična scena pa človeka, ki je pojmoval politično delo v duhu splošnokoristnih ciljev in svetlih idealov.

TRENDI / PO REZULTATIH KONJUNKTURNE RAZISKAVE ZAVODA ISCO

Poletje ni upehalo industrijske rasti, cene pa kažejo rahle znake umirjanja

V juniju dobrodošla upočasnitev cenovne dinamike v živilskem sektorju

RIM - Začetek poletja ni upehal italijanske industrije, ki je se naprej zelo živahna in naj bi tako ostala tudi v naslednjih mesecih. Se bolj razveseljivo pa je predvidevanje, da bi sem moral v prihodnjih mesecih sicer se vedno vzpenjajoči se trend visanja cen pri proizvajalcih nekoliko umiriti in zdrsiti pod raven iz začetka leta. Ugotovitve so iz raziskave, ki jo je konec maja in v začetku junija na vzorcu podjetij izvedel zavod Isco v sodelovanju z revijo Mondo Economico.

Ocene podjetnikov so posebej ugodne glede gibanja delovnih narocil, ki napovedujejo nadaljnjo širitev proizvodne dejavnosti, medtem ko zaloge končnih izdelkov v skladiščih niso doživele večjih sprememb. Pričakovanja proizvajalcev na kratek rok so ugodna, glede cenovne rasti pa so predvidevanja približno enaka kot so bila aprila in obcutneje nizja od tistih iz prvih mesecev leta.

Tudi izvozni obeti oziroma pov-

prasevanje tujine ostajajo nespremenjeni in torej zelo ugodni, predvidevanja podjetnikov o razvoju italijanskega gospodarskega sistema pa kažejo obcutno mero zaupanja.

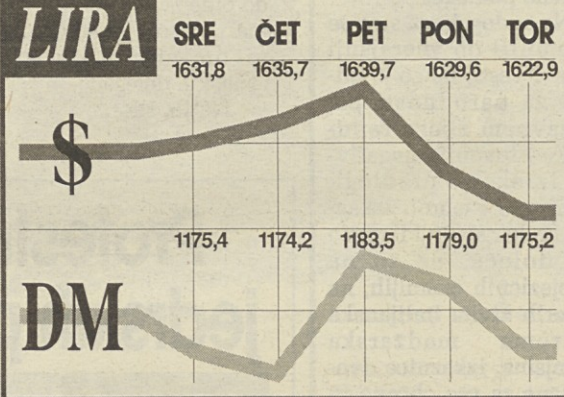
Druga dobra novica s cenovnega oziroma inflacijskega področja prihaja od zveze trgovinskih zbornic Unioncamere oziroma od njene opazovalnice cen. Po zadnjih ugotovitvah naj bi bil začel cenovni trend v živilskem sektorju upadati že junija (za 0,2%), v drugem polletju leta pa naj bi se stabiliziral pri komaj 0,3-odstotni stopnji rasti. »Ohladitev« prehranbenega sektorja, do katere prihaja prvič od septembra lani, pa naj bi kljub vsemu ne zadostovala za zavrtje naraščanja splosne inflacijske stopnje, ki naj bi se umirila sele jeseni. Cenovna opazovalnica trgovinskih zbornic izvaja mesečno analizo cen proizvajalcev v velikih nakupnih centrih in jemlje v postev kosarico 38 živilskih proizvodov. Na tej osnovi je v juniju ugotovila, da je

umirjanje inflacijskih pritiskov zajelo vso kosarico, najbolj izrazit deflacijski učinek pa so pokazale cene mlečno-sirarskih proizvodov (v povprečju za -2%), torej prav tiste, ki so se v prejšnjih mesecih tudi najbolj podrazile. Edini sektor, v katerem se cene se naprej višajo, je proizvodnja osvežilnih pijač in mineralnih voda (v povprečju za +1,5%), vendar gre pri tem upoštevati izrazit sezonski vpliv.

Ceprav je prav živilski sektor med tistimi, ki so v preteklih mesecih najbolj prispevali k rasti splosne inflacijske stopnje, gola selitev upočasnjevanja cenovne dinamike s proizvodnega na trgovsko področje sama po sebi se ne bi jamčila umirjanja inflacijske rasti, opozarja opazovalnica za cene in podčrtuje vpliv neugodnega tečaja lire. Ta po eni strani ohranja visoke stroške za uvožanje surovin, po drugi pa spodbuja tujski turizem, ki vsaj začasno razpihuje nova inflacijska žarišča.

Agnelli o cenah

TURIN - Inflacijski skok zadnjih mesecev je v veliki meri posledica menjalnih tečajev in posrednih davkov,« je včeraj na skupščini združenja metalurške industrije v Turinu izjavil predsednik Fiata Gianni Agnelli in izrazil upanje, da se bo inflacija septembra ustavila in morda tudi zacementirala. Pri tem opozoril na potrebo po strogem nadzoru nad cenami in posvaril pred pritiski za neupravičeno višanje plac. Predsednik Fiata se je ustavil tudi pri splošnem gospodarsko-političnem položaju v Italiji in dejal, da je politična stabilnost temeljni pogoj za gospodarsko rast in sanacijo javnih računov.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

POKOJNINSKA REFORMA

Obstrukcija prisilila vlado k prekinitvi razprave v zbornici

RIM - Kot je bilo pričakovati, je pokojninska reforma za Dinijevo vlado zelo trd oreh in ni izključeno, da jo utegne zapeljati celo v krizo. Da bi se izognil uporabi skrajnega sredstva, zaupnice, s katero bi vlada strla odpor nepopustljive leve in desne opozicije, se je Dini odločil za prekinitev parlamentarne razprave o predlogu pokojninske reforme in noc posvetil pogajanjem z Berlusconijsvo Forza Italia.

Komunistična prenova in Nacionalno zavezništvo namreč nista sprejela poziva predsednika vlade, naj umakneta več kot tri tisoč obstrukcijskih amandmajev, zato je bilo zasedanje poslanske zbornice po koncu splosne razprave in odgovoru ministra za delo Treua včeraj pozno popoldne prekinjeno. Nadaljevalo se bo danes ob 16. uri, kako se bo izteklo, pa je za zdaj težko napovedati. Po besedah predstavnikov levosredinske vladne večine, s katerimi se je Dini sedel včeraj popoldne, je premier pripravljen na kakršnokoli resitev, ki ne bi popačila reforme, vključno z zaupnico, čeprav je o čem takem se zgodaj govoriti. Za zdaj je gotovo le to, da včerajšnja osemurna poslanska razprava ni prinesla nobene razjasnitve, ampak je le se zaostri la odnose med poslanskimi skupinami, tako da je vodja progresistov Luigi Berlinguer obtožil Nacionalno zavezništvo in Komunistično prenovu, da sta sklenila »eksplicitni sporazum« za potopitev reformnega predloga.

SLOVENC V ITALIJI / ZADEVNI ZAKONSKI UKREP NAJ BI ODOBRILO V TEKU DESETIH DNI

Senat je včeraj razpravljaj o podpori slovenski manjšini

Cuffaro se je zavzel za globalno zaščito in vrnitev Narodnega doma

Kaj predvideva zakonski osnutek

RIM - Zakonski osnutek, ki obsega tudi določila za finančne prispevke ustanovam in organizacijam slovenske manjšine v Italiji, nosi stev. 1664 in ga je predložil lanskega decembra se tedanji predsednik vlade Silvio Berlusconi skupno s svojim zunanjim ministrom Antoniom Martinom. Osnutek nosi naslov »Podaljšanje rokov zakonskih ukrepov s področja zunanjih zadev in obrambe«. Osnutek namreč obravnava zelo različne reči, od financiranja italijanske mirovne odprave v Somaliji do ureditve položaja zaposlenih na področju mednarodne kooperacije. Omenimo naj, da zakonski ukrep

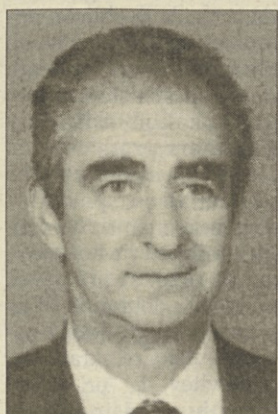
med drugim predvideva podaljšanje mandata Odbora za kooperacijo na področju severovzhodne meje in v Jadranu ter za studije in posege v Posočju, kakor tudi 4 milijarde lir letno za Jadranski zavod združenega sveta v Devinu.

O prispevkih za slovensko manjšino v Italiji govori drugi odstavek prvega člena, in sicer v okviru refinanciranja 14. člena zakona stev. 19 iz leta 1991, znanega kot zakon za obmejna področja. Osnutek predvideva 7 milijard lir za kulturne in umetniške dejavnosti slovenske manjšine v letu 1995 ter po 8 milijard lir v letih 1996 in 1997. Enake zneske predvideva za

italijansko manjšino v Sloveniji in v Hrvaški.

Omenimo naj, da je zakonski osnutek prvotno predvideval manjše vsote za obe manjšini, in sicer po 6 milijard lir letno. Zneske so dvignili med obravnavo v poslanski zbornici, ki je zakonski osnutek odobrila 3. maja. Seveda pa ne gre pozabiti, da je zakon stev. 19 iz leta 1991 predvideval za slovensko manjšino veliko večje zneske, in sicer po 8 milijard lir letno v triletni 1991-93, kar pomeni, da bodo prispevki za leto 1995, pa tudi za leti 1996 in 1997, dejansko veliko manjši kot v prejšnjih letih.

kjer je očitno potrebna stalna prisotnost države sprico negotovega položaja, ki tamkaj se vedno vlada. Senator Cuffaro (SKP) ter poročevalec zakonskega ukrepa Roberto Visentin (SL).

Senator Livio Caputo

Caputo se je v svojem sicer kratkem govoru med drugim izrazil zadovoljstvo, da zakonski ukrep predvideva financiranje »dejavnosti vdolž vzhodne meje,

Veliko obsežnejši in bolj poglobljen pa je bil poseg senatorja Cuffara, ki med drugim razmere ob italijansko-slovenski meji dobro pozna, saj je dolga leta živel in deloval v Trstu ter bil v prejšnjih mandatnih dobah v Trstu tudi izvoljen v rimski parlament. Senator SKP se je posebej pomudil pri položaju slovenske manjšine, o kateri je dejal, da ji Italija zagotavlja »nižjo raven zascite od tiste, ki jo je sabaudska država priznavala Francozom«.

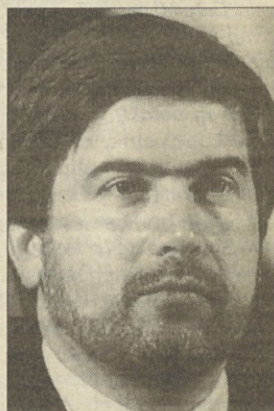
Senator Antonino Cuffaro

Cuffaro je opozoril, da slovenska manjšina že dolga desetletja čaka na odobritev globalnega zascitnega zakona, medtem ko so nekatere druge manjšine, tudi zaradi »pozitivnega pristiska« svojih matičnih držav, že dosegle visjo zraven zascite. Tudi za državne finančne prispevke, ki je slovenski manjšini prvič

zagotovil zakon 19 iz leta 1991, se je bilo treba boriti z nohti. Vse to zato, ker je nacionalistična desnica v Trstu in v okolici smatrala, da je s preganjanjem manjšinske skupnosti mogoče braniti nacionalne interese. »Menim, da bi demokratična Italija s svojo kulturo, s svojimi tradicijami imela le korist, če bi zascitila manjšine. Neka država je velika in se tudi mednarodno uveljavlja, če zna scititi sibekeje in zna sprejemati razlicnost kot bogastvo in ne kot obubo-zanje,« je dejal. Sen. Cuffaro je tudi opozoril, da bo 13. julija minilo 75 let od poziga Narodnega doma v Trstu, in se zavzel, da bi to stavbo Italija vmrla slovenski manjšini.

Kot receno, se je v razpravi oglašil le se furlanski senator SL Roberto Visentin, ki je sicer poročevalec zakonskega ukrepa. Zavzel

se je za to, da bi senat čim prej odobril obravnavani zakonski osnutek, sicer pa je pripomnil, da v Italiji obstajajo se druge manjšine poleg slovenske, ki bi bile potrebne zascite. Pri tem se je očitno nanašal na furlansko in druge manjšine, za zascito katerih je bil tudi že večkrat vložen poseben zakonski predlog.

Senator Roberto Visentin

SREČANJE MED LEVO IN DESNOSREDINSKO KOALICIJO /

Še različna stališča o pravih igre, soočenje pa se je vendarle začelo

Parlament skoraj gotovo ne bo odobril nove volilne zakonodaje

Walter Veltroni

RIM - Med levosredinsko in desnosredinsko koalicijo se je začel politični dialog, konkretnih rezultatov tega soočenja pa se ni videti na obzorju. Delegaciji, ki sta ju »de facto« vodila Prodijsva desna roka Walter Veltroni in bivši podpredsednik vlade Giovanni Tarella, sta se sporazumeli edino o bodocih odnosih med večino in opozicijo, o vsem ostalem (enake možnosti v volilni kampanji, antitrust in volilna reforma) pa imata se zelo različna stališča. Soočenje se bo vsekakor nadaljevalo prihodnji teden.

Oba tabora soglasata, da morajo predčasne volitve (jeseni ali prihodnje pomlad) odpreti pot novim odnosom med parlamentarno večino in opozicijo. V bistvu gre le za vzpostavitev tradicionalnih dobrih odnosov, ki jih je po zadnjih volitvah krsila Berlusconijsva koalicijska. Slednja je, kot znano, izvolila predsednika senata Scognamiglia in predsednico poslanske zbornice Pivetti-jevo iz vrst Kartela svobosčin. Na včerajšnjem srečanju so se tudi domenili za »uravnoteženo« porazdelitev predsed-

niskih mest in vodilnih funkcij v parlamentarnih komisijah.

Bodoci odnosi med večino in opozicijo so, kot receno, edini kolikor toliko stvarni rezultat včerajšnjega srečanja. Velika razhajanja zadevajo morebitno reformo volilne zakonodaje, enake možnosti med volilno kampanjo (t.i. par condicio) in zakon za omejevanje monopolov v javnih obcih.

Desnosredinska koalicijska povezuje reformo sedanjega volilnega sistema z nujnostjo direktne izvolitve tako predsednika republike, kot predsednika vlade. Somisljeniki Romana Prodijsa pa vztrajajo pri volilni zakonodaji z dvojnimi krogom po francoskem modelu, ki bi po njihovem zajamčila večjo politično stabilnost v državi.

Zelo daleč so si tudi stališča o vprasanju medijskih monopolov. Desnica sicer pravi, da je zakon res potreben, ne sme pa prizadeti Berlusconijsa in njegovih televizij, zato bo levosredinska koalicijska, tudi brez sporazuma z desnico, najbrž pritisnila na parlament, da pravčasno odobri ustrežno zakonodajo.

Gianni Letta

»VRNITE NAM NARODNI DOM«

Goriški upokojenci za razširitev zahteve na vse odtujene kulturne objekte

GORICA - Primorski dnevnik je v zadnjih dneh na prvi strani že dvakrat objavil poziv novinarjev dnevnika za akcijo, katere namen je doseg vrnitev Narodnega doma v Trstu, ki so ga 13. julija pred tolikimi leti fasisi sežgali in pozneje prisilno odtujili slovenski manjšini.

Odbor Društva slovenskih upokojencev na Goriskem je na včerajšnji redni seji med drugim obravnaval tudi to temo in v celoti soglasa s tako pobudo ter vabi vse komponente Slovencev v Italiji, da se ji množično pridružijo in jo vsestransko podprejo.

Vendar bi clani

društva slovenskih upokojencev radi pripomnili, da se jim zdi potrebno in korektno, da se akcija ne omejuje samo na trzaski Narodni dom, ampak da z njo Slovenci zahtevamo tudi vrnitev Goriskega Trgovskega doma, ki so si ga fasisi pred leti prisvojili. Goriski Trgovski Dom je nastal kot sad napora vseh goriskih Slovencev, ki sedaj zaman že leta in leta neuspešno zahtevajo vrnitev. Zato predlagajo naj se akcija preimenuje v Akcijo za vrnitev kulturnih slovenskih ustanov, ki si jih je fasizem prisvojil in ki bi jih morala demokratična Italija vrniti.

MAGDA ŠTURMAN

Obisk pri rojakih v daljni Avstraliji (2)

Kako je Avstralija nastala, kakšna je bila nekoč in kako se je spremenila v zadnjih letih

Nekoč je bil na zemeljski obli en sam kontinent, Pangea, ki se je pred 180 milijoni let razdelil na Laurazijo in Gondawano. Zadnja se je pa razcepila na Avstralijo, Indijo, Arabijo, Afriko, Južno Ameriko in Antarktiko. Novonastale celine so se med seboj počasi oddaljevale in ustvarile sedanjo podobo globusa.

Avstralija je bila že od davnih časov precej oddaljena in tudi izolirana od ostalih celin. Zaradi tega je rastlinstvo in živalstvo prevzelo svojo smer razvoja in je danes v Avstraliji tako edinstveno in svojevrstno. Tipičen primer so vrečarji, ki jih na nobeni drugi celini ne najdemo.

Značilnost Avstralije je suho podnebje. Zmerno dežuje le ob obali. Great Dividing Range-Veliko Locilno Gorovje, ki se skoraj nepretrgoma vije od severa do juga vzdolž vzhodne obale, ima pri podnebnju veliko vlogo. Gorovje tvori nekako pregrado deževnim oblakom, ki se tvorijo nad Tihim oceanom in zato redkokdaj preidejo v notranjost celine. V notranjosti Avstralije je torej pretežno polpuščavsko ali puščavsko področje.

Avstralsko podnebje ni vedno bilo tako suho. Pred 50 milijoni let je veliko več deževalo. Deževni gozdovi so pokrivali skoraj celotno Avstralijo. Veliko vode se je zbiralo in teklo po številnih jezerih, rekah in potokih. Nekateri dele kontinenta, ki danes ležijo na nizki nadmorski višini, je nekoč pokrivalo morje. Podnebje se je začelo počasi spreminjati. Dežja je bilo vedno manj, jezera in reke so se posušile. Rastlinstvo in živalstvo se je spreminjalo, razvili so se vrečarji. Površina deževnih gozdov se je manjšala, saj je ob prihodu Angležev pokrivala le 1% ce-

line. Danes je v Avstraliji tudi nekaj slanih jezer, ki pričajo, da je nekoč del celine pokrivalo morje. Posamezne palme ponekod sredi puščavske pokrajine so pa živ dokaz, da je nekoč veliko več deževalo. Zanimiva je tudi Palm Valley, oaza mogočnih palm v samem sru kontinenta.

Prvi ljudje so začeli Avstralijo naseljevati pred 40.000 leti. Gotovih podatkov o tem priseljevanju ni. T.i. avstralsi staroselci ali aborigini so po vsej verjetnosti prispeli preko kopnega, ki je ob zadnji ledeni dobi se povezovalo Avstralijo in Azijo preko Indonezije, Papue in Nove Gvineje. Od tedaj pa vse do prihoda belcev so staroselci živeli na vedno enak način, ki spominja na kameno dobo.

Staroselci so bili nomadi. Preživljali so se z lovom in z nabiranjem raznih semen in rastlin. Oblek niso poznali, koc si tudi niso postavljali.

Na ogromni avstralski površini, ki je velika kot cela Evropa, je do prihoda Angležev živel kakih 300.000 do 1.500.000 staroselcev. Vzrok za tako nizko naseljenost je bil pomanjkanje hrane, predvsem pa vode. Zgleda, da je njihov ženski organizem na podlagi maščobnih zalog v telesu sam urejal njihovo plodnost. Ko je hrane primanjkovalo, je ženska postala neplodna, ko je hrane bilo dovolj, je spet normalno rojevala. Skratka, rojevali so le toliko otrok, kolikor so jih mogli nahraniti. V tako negotoljubni deželi so bili staroselci podvrženi močni naravni selekciji, kar je privedlo do preživetja le močnih in vztrajnih ljudi.

Avstralski staroselci so ziveli popolnoma v sožitju z naravo. Od nje so jemali le to-

liko, kolikor so potrebovali za preživetje. Ker kmetijstva niso razvili, so za seboj pustili naravo skoraj tako, kot so jo našli.

Pred 200 leti je angleška noga prvič stopila na avstralska tla. Prvi priseljenci so bili angleški ujetniki, pozneje se je začelo naseljevati vedno več Britancev. Posebno v tem stoletju so jim sledili še številni drugi narodi, ki so na novi celini iskali boljši zaslužek.

Že od vsega začetka so Angleži videli celino kot novo bogati zemljo, ki jo je treba čimbolj izkoristiti. Iz bogatega avstralskega podzemlja so začeli kopati razne rudnine, začel se je množični tek za zlato. Sekali so obsežne gozdove za takratno angleško ladjevje se tako potreben les. Gozdove so uničevali tudi za pridobitev obsežnih pasnikov, saj so v Avstralijo pripeljali ogromne črede krav in ovce.

Beli človek je iz Evrope prinesel številne rastline in živali, ki so se v tujem življenjskem okolju različno obnašale. Zajci so tu našli zelo dobre pogoje in se začeli prekomerno razmnoževati. Danes je zajcev v Avstraliji ogromno in so prisotni povsod. Na noben način ne morejo zaustaviti njihovega razmnoževanja.

Lisice in mačke so začele loviti avtohtone vrste. Izginile so neke vrste malih vrečarjev, več vrst je danes ogroženih. Evropski karp se je v avstralskih vodah čezmerno razmnožil in je danes največji antagonist tamkajšnjim ribam.

Na avstralsko zemljo so evropski novopriselci pripeljali krave in ovce. Zemlja težkih kravjih parkljev ni bila vajena, saj kangurui veliko bolj nežno skakajo po avstralski površini. Zemlja se je pod temi pogoji počasi spreminjala v prah, kar je zmanjšalo še tisto malo rodovitnosti, ki jo je imela. Zivnorejci so ob enem začeli masovno pobijati kengurije, čes da jedo travo, ki je namenjena živini.

Na zatožni klopi je v zadnjih letih predvsem kmetijstvo. Reka Murray je onesnažena z mineralnimi snovmi, kot posledica čezmernega gnojenja intenzivnih nasadov ob reki.

Pred 120 milijoni let je osrednja nizina Avstralije bila prekrita z morjem. Medtem ko je voda izhlapevala, je sol ostala in se pogreznila globlje v zemljo. Računajo, da je pod površjem zemlje kar 600.000 megaton soli. Po uvedbi namakalnega sistema ob reki Murray in v drugih kmetijskih področjih, se je podtalnica počasi dvigala in prinesla sol na površje. Ta je trenutno eden največjih problemov, saj se s čezmerno slanostjo širijo puščavska in nerodovita področja.

Danes vlada skuša poravnati številne napake, ki so jih prvi priseljenci naredili avstralskemu okolju. Številne vrste živali in rastlin so zaščitene. Veliko je projektov, ki naj bi vsaj nekoliko pripomogli k izboljšanju ekosistema. Številni mladi Avstralsci se danes zavzemajo za to, da bi naravo čim bolj zaščitili in so prostovoljno angazirani na

TRST / OBČNI ZBOR GLASBENE MATICE

Finančne težave tudi letos osrednja tema

Zahvala slovenski državi za izredno pomoč

»Decembra lani smo skupaj ugotavljali, da zna biti črtanje državnega prispevka iz zakona za obmejna območja st. 19 z dne 9.1.1991 in njemu posledičnega deželnega izvršilnega zakona st. 46 iz leta 1991, usodno za Glasbeno matico in za vse tiste profesionalne kulturne ustanove manjšine, ki so, tako kot mi, finansirale svoje dejavnosti pretežno, če ne celo izključno, iz teh virov. Izrazili smo veliko zaskrbljenost nad usodo naše ustanove, njene bogate in teritorialno močno razširjene dejavnosti ter apelirali na vse pristojne dejavnike v državi, kjer bivamo in v matični domovini, da nam v skrajni sili priskočijo na pomoč.«

S to ugotovitvijo je predsednik upravnega odbora Adrijan Semen začel svoje jedrnat poročilo na ponedeljkovem rednem letnem občnem zboru Glasbene matice, ki je potekal v Gallusovi dvorani ustanove na Ul. Ruggero Manna in na katerem so prisotni člani po odobritvi poročil tudi izvolili delno prenovljeni upravni odbor GM.

V nadaljevanju svojega poročila je predsednik Semen moral z obzalo vanjem ugotovitvi, da je bila »skepsa o možnosti konkretne in hitre odobritve alternativnega - do delitvenega ukrepa italijanske države - vladnega dekreta ali hitrega zakona (leggene) v nadomestilo za črtane prispevke, utemeljena, saj se danes, kljub številnim izrazom dobre volje in razumevanja, pričakovani in napovedani ukrep se vedno ni odobren in »upostevajoc dolgotrajne izvršilne procedure je bolj malo verjetno, da bo prispevek italijanske države na razpolago do konca letošnjega leta in to seveda v optimalni projekciji, da bo zakon kmalu odobren.«

Potem ko je izrazil tolačenje, da je zastoj v sprejemanju napovedanega zakona odraz »pomanjkanja politične volje, da se vprašanje pravičnega reši« in da gre očitno tudi za »dodatno obliko pritiska na slovensko manjšino na eni strani in na pogojevanje republike Slovenije v pridruženost članstvo Evropske unije«, je predsednik Semen kot nesprejemljivo obsodil tudi

»zadržanje deželne vlade F-JK, ki je imela takojšnje »razumevanje« za potrebe italijanske manjšine v Istri o istem vprašanju, ki tare nas, in ji čez noč odobrila interventni prispevek v pričakovanju odobritve državnega prispevka, popolnoma pa je »pozabila« na enake potrebe Slovencev, ki živijo v deželi Furlaniji-Juljski krajini». Prav tako je moral predsednik Semen ugotoviti, da je ostala le obljuba prispevek za leto 1994 ob obračunu neuporabljenih deželnih sredstev za leto 1994, kakor tudi, da v deželnem proračunu za leto 1995 ni obljubljen vključitve prispevka za slovensko manjšino v višini 7 milijard lir kot rezerva, če državni prispevek ne bi bil odobren in bi ga v tem primeru dežela nadomestila. Gre skratka za ugotovitev, da »pri obravnavanju manjšin Dežela uporablja klasični različni merili«.

Ce so spričo vsega navedenega namesčenci Glasbene matice po skoraj starih mesecih zamude le lahko prejeli izplačilo zastalnih osebnih prejemkov in če je sola GM lahko kolikor toliko normalno zaključila solsko leto 1994/95, je izrecno poudaril predsednik Semen, »se moramo zahvaliti edine intervencijskemu prispevku v obliki brezobrestnega posojila, ki ga je odobrila slovenska država in nakazala preko obeh manjšinskih krovnih organizacij na pobudo in v soglasju z njima«. Predsednik Semen je to pomoč ocenil kot »izreden važen dogodek« in kot dokaz, da je »v slovenski politiki končno prodrla zavest o vlogi in pomembnosti

manjšine in o potrebi neposredne intervencije matične domovine v trenutku, ko je italijanska država znižala zaščitno raven manjšini na najnižjo stopnjo v vsej povojni dobi in ko se skuša manjšini spodkopati njene korenine in ji onemogočiti redno življenje».

Ko se je dotaknil razmer na soli GM v teh kritičnih casih in in pohvalil zadržanje tako profesorskega zbora in upravnega osebja kot tudi članov upravnega odbora in ravnateljici, pa je kot obzalo vanja vredno ocenil dejstvo, da »kljub velikim prizadevanjem nismo uspeli realizirati projekta skupne glasbene sole v Gorici tako, kot je bilo svojčas predlagano in dogovorjeno skupaj z obema krovni-ma organizacijama«. Nepriljubljenost Centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« v Gorici, da se zadeva uredi kot dogovorjeno, »nas je prisilila - je ugotovil predsednik Semen - da začnemo samostojno predvpišovanje za solsko leto 1995/96 na Goriskem».

Kljub vsem navedenim se vedno odprtim kritičnim vprašanjem, pa je predsednik Semen strnil svoj poseg z optimističnim predvidevanjem, da sicer tudi prihodnje leto za GM ne bo lahko, da pa bo mogoče »s skupnimi napor in v širšem sodelovanju sproti premošči težave ob pravičnem vrednotenju našega delovanja».

Iz tajniškega poročila (v odsotnosti obolele tajnice Dase Svetinove ga je prebral pooblaščen ravnatelj sole GM prof. Bogdan Kralj) naj povzamemo le podatek, da je solo Glasbene matice v solskem letu 1994/95 obiskovalo skupno 494 gojencev za individualni pouk. Od teh jih je bilo 336 na Trzaskem, 33 na Goriskem, 100 v Beneski Sloveniji in 25 v Kanalski dolini. Nadaljnjih 35 otrok je hodilo k predsolski glasbeni vzgoji. (K tajniškemu poročilu se bomo povrnili posebej, op. pis.).

Po blagajniškem poročilu Dorice Kreševic je bila v razpravi posebej poudarje-

na visoka stopnja sglasnosti upravnega odbora pri sprejemanju bistvenih opredelitev in sklepov, izraženo je bilo upanje, da bo mogoče »goriški zaplet« urediti v okviru bodočega podržavljenja sole Glasbene matice v smislu znanega vladnega zakonskega osnutka, sprejet pa je bil tudi predlog za javni apel oz. sporočilo državnim oblastem in javnosti, da ne odstopamo od zahtev po publicizaciji sole GM in od naših narodnostnih pravic. Podana so bila tudi kratka poročila o delovanju pevskega zbora Jacobus Gallus, Trzaskega okteta in Godalnega kvarteta GM.

Na predlog predsednika Narodnega odbora Dušana Košute, potem ko je ugotovil rednost in skrbnost finančnega poslovanja, je občni zbor soglasno odobril razrešnico staremu upravnemu odboru in poročila, nato pa spet soglasno sprejel predlog starega odbora za izvolitev novega upravnega odbora, v katerem je prišlo do nekaterih sprememb ob upoštevanju izraženih želja nekaterih odbor-nikov in predlogov.

Pred zaključkom se je predsednik Semen v imenu dosedanjega upravnega odbora posebej zahvalil za zasluzno delovanje dolgoletnemu bivšemu ravnatelju sole GM in v zadnjih letih članu nadzornega odbora dr. Gojmiru Demšarju in predsedniku nadzornega odbora Dušanu Košuti, ki pa bosta GM se na uslugo kot člana obnovljena razsodišča skupaj s prof. Milosem Pahorjem, kako bosta dosedanja tajnica Dasa Svetina in blagajničarka Dorica Kreševic, skupno z Marjanom Brecljem se naprej delovali v upravnem odboru kot članici Nadzornega odbora.

Na zadnji seji starega upravnega odbora, ki je bila neposredno pred obnim zborom, je bil sprejet sklep, da se pooblaščenemu ravnatelju sole GM, prof. Bogdanu Kralju, kateremu je mandat zapadel 30. junija t.l. mandat obnovi za celo solsko leto 1995/96.

j.k.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

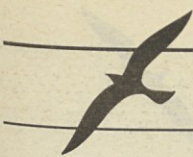
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SEMINAR / V OKVIRU SVETOVNEGA KONGRESA SOCIOLOGOV

Trst v doživljanju in pisanju tujcev

Uvodoma je župan Illy prikazal kozmopolitizem mesta

Odnos James Joyce-Italo Svevo in Trst v pisanju francoskih avtorjev sta bili osrednji strokovni temi sinocnjega seminarja na trzaskem zupanstvu o Trstu in njegovem kozmopolitizmu. O tem je pravzaprav govoril župan Illy, ki je pozdravil zbrane in z lastnim priemerom zelo jasno predložil narodno-jezikovno mešanost trzaskega prebivalstva. Sinocnje srečanje so priredili v okviru svetovnega kongresa sociologov, ki se je danes začelo preseliti na Gorisko.

Na Trzaskem - je uvodoma naglasil župan Illy - je kozmopolitizem oz. pestrost pravilo, ki svojstveno iznakuje številna področja. Če je v Trstu prisotnih več jezikovnih, narodnih in verskih skupnosti, med katerimi je najbolj številna slovenska, je zelo zanimiv položaj tudi na botaničnem, zooskopskem in geoskopskem področju. Skupno življenje pripadnikov različnih narodov pa je lahko večkrat težavno oz. privede do konfliktnih situacij, katere je treba razrešiti. Ko sem postal župan, je izrečno poudaril Illy, sem se obvezal, da bom skusaj odstraniti vse razloge za napetost npr. med italijansko večino in slovensko manjšino. Ob koncu je župan na kratko orisal se ekonomski položaj in podčrtal, da je bil do nedavnega Trst na robu dogajanja, da pa v novih razmerah lahko razdrobljenost dejavnosti na ekonomskem področju spremeni v prednost.

V širšem mednarodnem kontekstu je Trst se

Poročevalci včerajšnjega seminarja v dvorani občinskega sveta (foto KROMA)

najbolj poznan kot mesto, v katerem je dolgo živel in ustvarjal irski pisec James Joyce, sodobnik velikega trzaskega avtorja Itala Sveva. Vse bolj raziskani in raziskovani so odnosi med obema - revnejši, vendar prej priznani Joyce je pripomogel k uveljavitvi premožnejšega Sveva. Misli na to temo je razpredal tudi prof. John O'Neill, ki je pisecma pridal se očeta psihoanalize Freuda ter tako uvedel se tematiko materinstva oz. matere. Svoje poglede na ustvarjalca in iredentista Sveva je podal se trzaski podžupan Damiani, ki je bil moderator večera. Manj pozornosti in casa je zato odpadlo na francoski literarni pogled na Trst, o čemer je govoril Jean Baptiste Para, ki je najprej prikazal vpliv Italije na francoske pisce.

Včeraj o konkretnih pobudah za reševanje socialnih problemov

Na trzaski univerzi se nadaljujejo dela, ki spremljajo 32. svetovni kongres sociologije. Včeraj zjutraj je bilo v zborni dvorani na sporedu plenarno zasedanje o vlogi sociologije pri reševanju socialnih problemov, ki se pojavljajo v današnji družbi. Izvedenci, ki so predstavili svoje referate, so poudarili predvsem kritično stanje na področju izobraževanja in vzgoje mladine dežel tretjega sveta, poleg tega pa so se nekateri zaustravili tudi ob družinski problematiki in vlogi ženske ter otrok v družbi. Predstavljeni so bili nekateri konkretni predlogi za reševanje kriznih položajev, ki so prekinili zgolj teoretsko razpravljanje. Popoldne se je dejavnost kongresistov razčlenila: udeleženci so v posameznih delovnih skupinah obravnavali bolj specifične aspekte predložene teme.

Danes se kongres odvija na Goriskem, kamor so se udeleženci popeljali s starim vlakom. Sprejel jih bo župan Valenti, predsednik pokrajne Marcolini in deželni svetovalec Tomat. V zborni dvorani tamkajšnjega univerzitetnega sedeža ba nato na sporedu ponovno plenarno zasedanje, tokrat na temo »Mlade državne tvorbe med nacionalizmom in dialogom med kulturami.« Delovne skupine se bodo v popoldanskih urah sestale na goriskem gradu, zvečer pa se bodo ob povratku v Trst kongresisti ustavili v Novi Gorici.

Pojutrišnjem zapora bencinarjev

Pojutrišnjem, 7. julija, bodo ostale bencinske crpalke v vsej Furlaniji-Juljski krajini ves dan zaprte. Za zaporo sta se odločili združenji črpalkarjev FAIB in FIGISC, ki delujeta v sklopu Confesercentija oziroma Confcommerciana. Na ta način bosta protestirali zaradi zavrnitve zakonskega odloka, po katerem naj bi režim prodaje gledališke skupine Rote-Kolonkovec, ki je zdaj v veljavi na Trzaskem in Goriskem ter v obmejnem predelu videmske pokrajine, raztegnili na vso deželo. Med zaporo, ki bo za crpalke ob avtocestah le delna, saj bodo zaprte samo med 9. in 14. uro, bodo priredili na Matteottijevem trgu v Vidnu javno protestno zborovanje, na katerega FIGISC in FAIB vabita tako uslužbenke servisnih postaj kakor avtomobiliste.

OTROCI / PESTRE DEJAVNOSTI

V Dijaškem domu je zaživelo poletno središče

Tudi letos je slovenski dijaški dom Srečko Kosovel organiziral poletno središče, tokrat na temo Sola po meri. Ravnatelj dijaškega doma Edvin Svab je povedal, da sprejemajo od 30 do 40 otrok v starosti od treh do stiri najstih let.

Otroci prispejo v poletno središče (Ulica Ginnastica 72, Trst) med sedmo in pol osmo uro. Razdelijo jih v skupine, kjer se seznanijo z vrstniki, vzgojitelji ter interesno dejavnostjo. Po malici začnejo otroci ustvarjati v različnih delavnicah. Izbirajo lahko med likovno delavnico, laboratorijem za oblikovanje gline, ročnimi deli ter različnimi sporti.

Po kosilu je predviden počitek, branje pravljic ali ogled video filma. Otroci se v popoldanskih urah lahko

Začasna prepoved kopanja

Pristojni občinski uradi so začeli sčasno prepovedati kopanje v nekaterih mestnih kopaliscih in na delu barkovljanskega nabrežja. Kot piše v sporočilu, so strokovnjaki Krajevne zdravstvene ustanove odkrili, da morska voda ni neoporečno čista. Prepoved kopanja začasno velja za kopalisci EAPT in Ferroviario in za predel barkovljanskega nabrežja, ki ga opredeljujeta začetek Ul. Boveto in luc v barkovljanskem portu.

Spoznavajmo Istro, spoznavajmo se v Istri

Kolonija Spoznavajmo Istro - spoznavajmo se v Istri, ki bo potekala od 19. do 26. avgusta t.l. v Mladinskem centru Debeli Rtič je pobuda, ki ima znotraj programskih kulturnih izbir ZSKD prav posebno mesto. Ideja o koloniji, ki bi nudila mladim pristen odnos z naravnim okoljem, ki bi jim omogočala odkrivanje kulturnih vrednot krajev in ljudi, ki bi omogočala pretakanje različnih jezikovnih in kulturnih izkušenj, je bila dolgoletna želja ZSKD, ki v sklopu svojega delovanja skuša nameniti najmlajšim kakovostne kulturne ponudbe.

Lanska rdeca nit kolonije je bila tema Dobrina voda in okrog te vsebine so se odvijale v bistvu vse dejavnosti. Spoznavanje morja in življenja ob njem, ekskurzija v Dolino Dragonje, ki je razkrilo globok stik cloveskega življenja ob reki, so bile resnično enkratne izkušnje.

Letos se je mentorska skupina kolonije, ki skrbi za vsebinski del in jo sestavljajo tako trzaski kot koprski vzgojitelji in animatorji, odločila za temo Govor zemlje. Enotedensko skupno bivanje se bo tako razvilo na osnovi odkrivanja navad, obredov, seg in ljudskega blaga, ki izpričujejo navezanost cloveka na zemljo in njene naravne ritme. Poleg dveh zanimivih ekskurzij v Glinscico in v dolino Dragonje, kjer bo priložnost tudi za tesnejši stik z ljudmi, ki doživljajo zemljo na svojevrsten

nacin, vključuje program tudi razne delavnice, od literarnih do glasbenih in kiparskih, ki jih bodo vodili razni umetniki in strokovnjaki. Delavnice imajo namen spodbujati ustvarjalnost, ki je vezana na osebne izkušnje in intima doživljanja. Udeleženci kolonije bodo tudi letos slovensko in italijansko govoreči otroci. Lanska izkušnja je bila v tem pogledu precej pozitivna: ustvarilo se je tisto primerno vzdušje, ki je uspelo vzbuditi željo in radovednost po spoznavanju drugega in drugačnega. Tokrat imajo mentorji namen posvetiti prav jezikovnemu aspektu se večjo pozornost.

Osnovni cilj kolonije, ki jo poleg ZSKD soorganizirajo se Zveza kulturnih organizacij Koper, Društvo prijateljev mladine iz Kopra in združenje Lupusinfabula, je premagovanje pregrad, ki ovirajo komunikacijo in socializacijo mladih, ki govorijo različni jezik, kljub temu, da živijo v istem okolju. Veliko skrb bodo torej mentorji, podobno kot lansko leto, namenili družabnosti in socializaciji mladih udeležencev.

Prav zaradi teh specifičnih programskih vsebin je kolonija posebno zanimiv projekt prav v tem letu, ki poteka v evropskem merilu v znamenju vzgoje mladih proti vsem oblikam rasizma in nestrpnosti. Zaradi programskih usmeritev je tudi letosnja kolonija delezna podpore Ministrstva za solstvo in sport Republike Slovenije.

NOVICE

Pri Domju drugi koncert iz jubilejnega niza

Nocoj ob 20.30 bo pri Domju, drugi koncert iz jubilejnega niza Pihalnega orkestra Breg iz Doline. Po otvoritveni prireditvi, ko so prejšnji četrtek v Borsu nastopili člani nabrezinskega godbenega društva, je tokrat na vrsti srečanje na dvoriscu kulturnega centra Anton Ukmar - Miro pri Domju: pod vodstvom Leandra Pegana pa bodo nastopili člani godbenega društva Viktor Parma iz Trebč. Niz koncertov po breskih vaseh, ki vrednotijo ne le godbenisko dejavnost Slovencev v Italiji, temveč tudi značilna vaska jedra, se bo nadaljeval v prihodnjih tednih v Prebenegu in v Dolini.(dam)

V Miljah javna debata o Kubi

V okviru praznika komunističnega tiska na območju nekdanje ladjedelnice Alto Adriatico v Miljah bo danes debata o spremembah na Kubi in njenih perspektivah v luci zacete reformne politike. Razpravo prireja trzasko predstavništva Vsedržavnega združenja za prijateljstvo med Italijo in Kubo, spregovorila pa bosta Aldo Garzia, casnikar Manifesta, in Roberto Zanetti, koordinator omenjenega združenja za severovzhodno Italijo. Po debati bo nastopila skupina Obatala s predvajanjem salse in karibske glasbe. Na voljo bo tudi stojnica s kubbansko literaturo, ploščami in obrtnimi izdelki.

Sindikalna pogodba v korist starostnikov

Pokrajinska vodstva sindikatov CGIL, CISL in UIL so včeraj sklenila z združenjem FISA prvo delovno pogodbo, ki bo urejala odnose med lastniki domov za ostarele in njihovim osebejem. Sporazum, prek katerega so dosegli pogodbo, ne zadeva sicer vseh 70 takšnih struktur, ki delujejo v pokrajinskem merilu, temveč le kaksnih 50, vseeno pa gre za spodbuden korak naprej. Če bo pogodba z ene strani uredila problematiko delovnih razmerij, bo namreč po drugi strani posredno koristila tudi samim gostom domov za ostarele.

Novinar Claudio Fava jutri gost Krožka Miani

Krozek Ercole Miani prireja jutri ob 18.30 v sodelovanju s kulturnim krožkom ARCI Casa dello Studente v prostorih kavarne Tommaseo srečanje z novinarjem Claudiom Favo, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo »SUD. L' Italia dimenticata dagli Italiani«. Sin novinarja in pisatelja Giuseppea Fave, ki ga je neutrudni boj proti organiziranemu kriminalu siciljske mafije stal življenje, je izdal večje stevilo knjig. Od leta 1992 do 1994 je bil poslanec v vrstah gibanja »La Rete«.

Rekordno število prometnih nesreč

Mestni redarji so včeraj imeli opravka z izrednim številom prometnih nesreč, preko 20, kar je po njihovem mnenju pravi rekord. Na srečo je slo za manjše nesreče, predvsem motociklistov, pri katerih ni bil nihce huje ranjen. Med drugim je prav motociklist malo pred 20. uro v Ul. Petronio trčil v resilec organizacije Sogit. Tudi v tem primeru ni bilo hujših posledic.

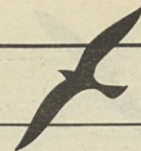
MAVHINJE / GLEDALIŠKI FESTIVAL

Sinoči dvojni ognjeni krst: nova skupina z noviteto

V Mavhinjah se uspešno nadaljuje prvi zamejski festival amaterskih gledaliških skupin, na katerem se ob poustvarjalcih predstavljajo tudi domači ustvarjalci. Sinoči sta nastopili dve mladi skupini, najprej glede na starost nastopajočih izredno mlada skupina amaterskega odra Prosek-Kontovel, nato pa komaj ustanovljena mladinska skupina Metronom. Prva je v režiji prav tako mlade Taisje Kodric prikazala »Salon expon« na tekst Jane Kolaric, glasbeno pa je predstavilo opremil Paolo Bembi. Nova skupina Metronom, katere mentorica je Nerina Svab, pa je krstno izvedla enodejansko Kratko povest o Eriki po noveli Matejke Grgic, odrska postavitev in režija sta skupinsko delo, za izvirno glasbo je poskrbel Corrado Rojac, na klavir pa jo je zaigra-

la Tatjana Jercog. Festival, ki ga organizira sportno-kulturno društvo Cerovlje-Mavhinje, je tako opravil tudi vlogo spodbujevalca za nastop novih skupin in za predstavitev del domačih avtorjev.

Po zelo bogatem sinocnjem pa bo zal danasnji spored nekoliko okrnjen, saj bo odpadla napovedana predstava gledališke skupine Rote-Kolonkovec, ki je pravila lepljenko v naraju oz. »skoraj po domače« J'n se smua lete. Zato nocoj ne bo predstave ob 22. uri, ob 20.30 pa se bodo občinstvu predstavile udeleženke letosnje gledališke sole SSG, ki so za zaključni nastop pripravile pravljico bratov Grimm Palcek. Pravljico v priredbi Miroslava Kosute in z glasbeno opremo Anastazije Puric je režiral Adrijan Rustja.

ŽELEZNICE / PREDLOG UIL

Izboljšati potniški prevoz takoj in brez investicij

Predvsem racionalizirati urnike in ukiniti čakanje v Mestrah

Ko je pred časom železniška uprava sporočila novi urnik, se je v Trstu dvignil vik in krik, ker so ukinili več direktnih vlakov za v Milan in Rim. Takrat so predlagali, da bi pri Ronkah uredili železniskih terminal, od koder naj bi peljali hitri vlaki do Mestrah in se od tam vključili v ostalo italijansko omrežje. Po zacetnih reakcijah je problematikašla v pozabo, včeraj pa so o tem vprašanju na tiskovni konferenci spregovorili sindikalisti UIL.

Ugotovili so, da pravzaprav ne vozi manj vlakov kot nekoč, so se pa znatno poslabšali urniki. Zgleden primer je hitri vlak »intercity« iz Trsta v Rim: svojčas je odpeljal ob 6.45 zjutraj in je prispel v Rim pravčasno, da se je isti dan v prestolnici dalo urediti marsikateri popravek; po novem pa odpelje iz Trsta ob 12.15 in prispe v Rim praktično zvečer. S tem »intercityjem« se pelje prav gotovo manj potnikov kot nekoč: »Ni morda namen železnice dokazati, da je premalo potnikov, in potem ukiniti se zadnjo neposredno povezavo z Rimom?« so se vprašali sindikalisti UIL, ki so obenem dali več alternativnih predlogov, da bi se izboljšale železnice povezave z ostalimi predeli Italije.

Največ problemov nastaja, ker se vlaki ustavljajo na vseh postajah med Trstom in Mestrami in ker je treba dolgo čakati na zvezo v Mestrah. Že na tem prvem delu voznje bi z bolj smotnimi urniki pridobili od pol do polne ure. Železnice

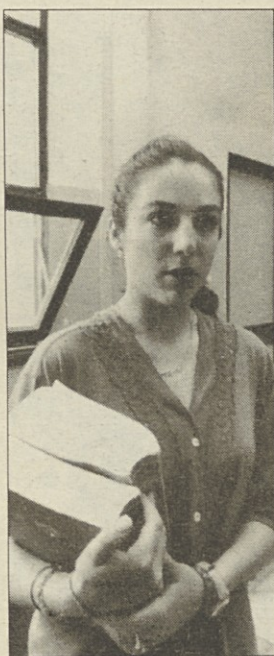
sicer načrtujejo preureditev proge, da bi jo usposobili za visoko hitrost. Seveda je tak načrt dalekosežnega pomena za razvoj prometa na osi Barcelona - Trst - Budimpešta - Kijev, vendar bo minilo več let ali celo desetletij, preden ga bodo realizirali. Usluge, ki jih železnice nudijo potnikom, pa je treba izboljšati takoj: predvsem je treba racionalizirati urnike in ponovno uvesti ukinjene spalnice in restavracijske vagone, kar bi med drugim zagotovilo tudi več delovnih mest v podjetjih, ki te vagone čistijo in urejajo.

Ukrepati pa je treba ne samo glede potniškega, ampak tudi glede tovarnega prometa. Kar 70 odstotkov prometa iz in za trzasko pristanišče se odvija na železniskih tirih, usluge, ki jih nudijo konkurenčna pristanišča kot so Rotterdam in Hamburg, pa so neprimerno boljše, hitreje in cenejše od trzaskih. Podjetja, ki se ukvarjajo s prevozom, so zelo kritična na račun železniskega prevoza od trzasko luke do meje z Avstrijo. Sicer so že posodobili del proge od furlanske nizine do Trbiza, vendar to se ne zadošča: predvsem je treba usposobiti ranžirno postajo pri Cervinjanu, ki je namenjena hitremu razporejanju tovarnih vozov.

Sindikat UIL zato predlaga, naj bi deželna uprava, v sodelovanju z občinami in s trgovinskimi zbormicami izdelala alternativne predloge in začela pogajanje z upravo železnice za izboljšanje potniških in tovarnih uslug.

Tilen, uresničevalec enotnega slovenskega šolskega prostora

Kandidat iz Portoroža se je pri nas počutil »precej dobro«

Dva pogleda na ustne izpite: zaskrbljenost pred izpraševanjem in veselje po njem (f. Balbi)

Tilen, kaj pa je tega fant treba bilo? Brez njega bi bila reportaža o včerajšnjem izpraševalnem dnevu na znanstvenem liceju Franceta Prešerna preprosta in enostavna. Mogoče tudi lepa kot dekle, ki je odgovarjalo pred velikim omizjem v profsorski zbornici. Vsekakor bi bila prezeta z ženskim duhom, ker sta se oba kolokvija mlade borstanske deve, v italijanscini in iz filozofije, sukala okrog zensk. Prvi se je začel z ženskimi figurami v italijanski književnosti in zaključil pri Slavenki Drakulić; drugega je uvedla profesorjeva ugotovitev: »V glavnem sem izpraševal dijakinje, filozofi pa so večinoma le moski.«

»Kako to?« se je glasilo posledično vprašanje. »Ze Mill je ugotavljal, da so ženske podcenjevalne,« je bil odgovor. Ko bi tistega Tilna (ki je takrat že čakal - v zasedi - na hodniku) ne bilo, bi se lahko novinar razpisal o predsednikih do zensk, ki so med nami se zakoreninile. Tudi v razredu, kjer fantje »mislijo, da imajo pravico utisati dekleta, češ, "kaj boš ti govorila, ko pa si ženska",« kot je pojamrjala maturantka. Zapisal bi, morda, tudi o malce bolj pikantnih zadevah, kot na primer tistih o odnosu feministk do Freuda. Po njegovem mnenju naj bi ženske zavidele moske - tisto, cesar same nimajo. »Jaz bi lahko rekla, da fantje ocitajo puncam tisto, kar imajo oni preveč,« je postavila kandidatka Freuda na glavo. Zapisal bi - to zagotovo - kako odločno se je zoperstavila Bergsonu in njegovemu

pozitivizmu: »Ne strinjam se z njim, ko trdi, da je mogoče vse stvari razložiti z znanstveno metodo. Nasih notranjih občutkov ne moremo niti izmeriti, niti stehitati.« Bravo! bi novinar zaploskal ob taki ugotovitvi. A takoj zatem bi dodal, da matematičnih nalog ni mogoče reševati drugače, kot z znanstvenimi merili...

Ob koncu bi se zapisal o njenem velikem presečenju po odhodu iz izpraševalnice: »Dva meseca sem se gulila za izpit, studirala Leopardija in Manzoni, nazadnje pa so me sprasovali samo o ženskah.« Mlečno blede roki z elegantnima zapestjema sta v vselem objemu sosolke pricali, da je bilo tako.

O vsem tem in se drugim bi se novinar razpisal, če bi na hodniku ne vprašal za ime dijaka, ki je bil pravkar na vrsti. »Ti-

len,« je bil odgovor. Tilen, to pa je pri nas bolj redko slišati. Alojz Rebula je sicer v svojem Zelenem izgnanstvu pisal o Tilnu Kontovelskem, ime pa se na našem koncu ni udomacilo.

Tilen v resnici ni iz našega konca. Prihaja iz Portoroža. Pred petimi leti se je vpisal na slovenski znanstveni licej v Trstu, se vsak dan vozil čez mejo v solo, vse do včeraj, ko je prisel, tudi on, polagat izpite. Nevede je postal eden od uresničevalcev slovenskega enotnega šolskega prostora, in zato tudi bolj zanimiv (z novinarskega vidika, seveda) od predhodnice. Skratka: treba mu je bilo slediti v zbornico.

Postavni Tilen, sicer odbojkar Volley kluba Portorož, ki je letos napredoval iz tretje v drugo državno ligo, je profesorici slovenscine serviral referat o Celjskih grofih, profesorico pa je v začetku bolj kot referat zanimalo, kako se je dijak iz matične domovine počutil v zamejski soli.

»Precej dobro; občutki so v glavnem pozitivni; spoznal sem precej drugačen pogled na zamejstvo; spoznal sem dvojnost kulture pri vas. Na soli sem opazil že med sosolci precej razlik: nekateri so bili bolj italijansko usmerjeni, drugi bolj slovensko. Do mene so imeli sosolci precej dober odnos,« je strnil Tilen svoj pogled na solanje v zamejstvu. Njegovemu ustnemu izpitu ni sledil (razen profesorjev in novinarja) nihče.

Ustna partija se na zrelostnih izpitih odvija običajno v dveh delih. Tilen se je - kot se za pravega odbojkarja spodobi - odločil, da bo odigral svojo maturitetno tekmo v treh setih: standardnima izpraševalceva Slovencev,« ga je spomnil predsednik, nato pa mu je ponudil resilno bilko: »Skoda, ker pri zgodovini zmanjka vedno časa, ko bi morali obdelati najnovejše obdobje...«

V tretjem setu je Tilen obracunjal s fiziko kar po hitrem postopku. Sam je izzrebral tri vprašanja (valovanje, Ohmov zakon, vezave pri kondenzatorjih) in s svojim znanjem plasiral prav toliko učinkovitih odgovorov.

Ko mu je predsednik pred odhodom vrnil potni list z grbom Republike Slovenije, mu je pogled zastal na italijanskih napisih v dokumentu. »Potni list je tudi v italijanscini, ker živim na narodnostno mešanem območju. Podobno je tudi z madžarscino v Prekmurju,« mu je povedal Tilen. »Kaj bi se zgodilo, ko bi v Trstu imeli dvojezične potne liste?« se je, seveda retorično, vprašal predsednik, zatem pa postavil kandidatu vprašanje, ki je ves čas njegovega izpraševanja lebdelo v zraku: »Zakaj pa si izbral solo v Trstu?« »Ker nisem naredil sprejemnih izpitov na gimnazijo,« je odgovoril Tilen Portoroski.

M.K.

PREDSTAVITEV / KNJIGA U. BERNARDIJA »CREATURAM VINI: I RITI DEL VINO«

Zgodovina z »vinskega« zornega kota

Predstavitev je priredil Krožek Istria na kmečkem turizmu Lupinc v Praprotnu

Krožek Istria je zaključil svojo sezono 1994-95 z res posrečeno pobudo. V znanem kmečkem turizmu Lupinc v Praprotnu je priredil predstavitev knjige beneskega sociologa Ulderica Bernardija »Creaturam vini: i riti del vino« (»Creaturam vini: vinski obredi«), ki je pred nedavnim izšla pri založbi Camunia v Milanu.

Stevilne udeležence na lepem Lupincevem vrtu (na sliki KROMA) je uvodoma nagovoril predsednik krožka Marino Vocci. Dejal je, da se predstavitev uokvirja v sirs program krožka pod naslovom »Od Cresa do Krasa: krajina, identitete, kulture.« Prav v vinu se namreč zrcalijo globlje značilnosti posameznih dežel, zaradi česar je vsekakor zanimivo, skušati spoznati naše kraje tudi prek vin, od istrske malvazije do kraskega terana in vitovske. Krajše pozdravne nagovore so imeli tudi devisnko-nabrežinski zupan Giorgio Depangher, predsednik Konzorcija kraskih vin z zaščitnim poreklom Edi Kante ter predsednik Kraske gorske skupnosti Ivo Sirca.

Glavno besedo pa je na prijetjem entno-kulturno-gastronomskem večeru imel seveda Ulderico Bernardi. Najprej je prebral nekaj stra-

ni iz svoje knjige. Slo je za odlomke, v katerih je med drugim govor o istrski ljudski modrosti, ki se tako ali drugače tice vina. Sicer pa je Bernardi predvsem poudaril, kako važno vlogo odigrava vino in sploh prehrana v zgodovini clovestva. Upoštevati je namreč treba, da se v prehrani najbolj neposredno srečujeta narava in kultura, zaradi česar ne bi bilo povsem za lasi privlečeno, če bi trdili, da je zgodovina prehrane pravzaprav v do-

ni meri zgodovina clovestva...

Kot receno, pa na večeru le ni vse ostalo pri besedah. Krožek Istria je namreč poskrbel tudi za prigrizek z istrskimi pogacami, kraskimi fanclji z dušo ter seveda s krasko pristno kapljico, ki jo je poklonil Konzorciju kraskih vin z zaščitnim poreklom.

Omenimo naj, da je bila ob tej priložnosti pri Lupincu na ogled razstava fotografij Janeza Leszcynskega Pozabljeni Istra.

FESTIVAL SKP / GOVOR S.SPETIČA

Soočenje o pravih igre zadeva tudi našo manjšino

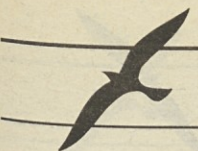
V Miljah se do 17. julija nadaljuje festival komunističnega tiska, ki ga prireja Stranka komunistične prenovne. Predsinočnim je na prireditvi spregovoril predsednik stranke senator Armando Cossutta, pred njim pa tudi Stojan Spetic. Cossutta je v popoldanskih urah sodeloval na prireditvi v cast 80-letnice bivšega senatorja, sindikalista in zgodovinarja Paola Seme.

Spetic je med svojim posegom poudaril podporo SKP zahtevi manjšinskih strank - Juznotirolske ljudske stranke SVP in Union Valdotaïne - naj bi jima priznali mesto za mizo pogajanj o novih pravih igr, za katero sta dala pobudo levosredinska in desnosredinska koalicija. Posebno se zato, je poudaril slovenski predstavnik SKP, ker so manjšine itak prizadete zaradi večinskega volilnega sistema.

Tudi Slovenci imamo

probleme z našim predstavništvom in bi zato pozitivno ocenili, če bi podobna zahteva prisla tudi iz ust našega predstavnika. Zal pa opazamo določeno neobčutljivost sedanjega parlamenta za manjšinske probleme - je se dejal Spetic - o cemer priča protislovno zahtevanje leve sredine do spremembe volilnega zakona za Južno Tirolsko.

Poleg senatorja Cossutte, so Semi na sedežu SKP cestitali tudi pokrajinski tajnik Giorgio Canciani, predsednik Zveze partizanov ANPI Arturo Calabria in Claudio Tonel, ki je je slavljencu voscil v imenu Demokracne stranke levice. Prireditve ob 80-letnici Seme so se udeležili številni italijanski in slovenski politični predstavniki, zastopniki borbevnih organizacij in združenj ter tudi predstavništvo vodstva Dezelnega instituta za proučevanje odporniškega gibanja.

TEČAJ SDZPI V DIJAŠKEM DOMU

Z ljubeznijo in znanjem do kuharskega poklica

Poklicno kvalifikacijo doseglo letos 9 učencev

Zacetek poletja je obicajno cas raznoraznih solskih vesti. Mogoce manj znana, toda pomembna in uspešna je sola za kuharje, ki že vrsto let poteka v organizaciji Slovenskega deželne- ga zavoda za poklicno izobraževanje v Trstu. Tečaj traja dve leti in v 2400 urah se učenci seznanijo s predmeti, kot so splošna kultura, strokovno računstvo in informa- tika, higiena, blagoznan- stvo, angleščina, fran- coscina, teorija kuhar- stva. Kuharsko prakso opravljajo dvakrat teden- sko v Slovenskem dijaškem domu v Trstu in dvakrat letno v različ- nih gostinskih lokalih.

Ljubezen gre skozi že- lodec, so pravili nekoč. Toda za to je potrebna tudi z ljubeznijo pri- pravljena jed. Z ljubez- nijo in znanjem pri- pravljajo jedi kuharji, ki so se izučili poklica na našem zavodu. Z ljubez- nijo in znanjem pri- pravljene jedi ne potesijo le fizične lakote, razvese- lijo nas, ocarajo s skriv- nostnimi okusi in z razkošnostjo barv in oblik, praznične trenutke naredijo se bolj slovesne.

Učenci kuharskega tečaja pri SDZPI v Trstu so le- tos pripravljali jedi na tak način. V svet kuhar- ske umetnosti jih je za- nesljivo vodil Matej To- mazic, učitelj prakse, ki se je kuharskih veščin izučil na petletni kuhar- ski soli v Ljubljani, izpo- polnil in ustvarjalno obogatil pa se je v znani restavraciji "La Subida" pri Krminu.

Mladi kuharji so, po- leg tega, da so dnevno pripravili približno 150 kosil za gojence Dijaske- ga doma in za občinski otroški vrtec, bistveno obogatili s svojo kuhar- sko prisotnostjo tudi nekatera srečanja in kul- turne dogodke. V le- tošnjem letu so pripravili pogostitev ob otvoritvi novega sedeža Zavoda, njihova "pasta" je razve- selila otroke, ki so iz raz- ličnih krajev Evrope prisli na Evrosolo, pri- pravili so slasnice za domski dan in zaključni večer solskega leta v Dijskem domu in z nji- mi pogostili tudi ugled- na gosta, tržskega in lju- bljanskega župana Illyja in Rupla. Pod taktirko izkušenega gostilničarja Jozkota Sirka je deset

mladih učencev skupaj z mentorjem pripravilo ve- licastni sprejem ob otvo- ritvi 10. jubilejnega Film Video Monitorja marca letos v Kulturnem domu v Gorici. To je bila gotovo učinkovita pove- zava med dvema oblika- ma kulture, kar je izzvalo pristen in izjemen, clo- vesko tople in estetsko oplemeniten družabni dogodek.

Letos je kvalifikacijske izpite opravila že tretja generacija učencev. Izpi- ti jim omogočijo, da lahko svojo poklicno kvalifikacijo vpisejo v delovno knjižico in tako lahko sodelujejo na jav- nih natečajih. Junija 1995 so dosegli poklicno kvalifikacijo naslednji dijaki: Daniela Brissi, Dean Cebron, Diego Ka- ris, Veruska Kuk, Peter Metlika, Giorgio Pertot, Denis Pussini, Sandi Sancin in Erik Zerjal. Kuhali bodo v različnih gostiteljskih hrambi po Primorskem in njihove jedi, pa naj bo to jota ali umetelno pripravljen krožnik visoke francoske kuhinje, bodo gotovo sle z ljubeznijo in slastjo skozi zelodec...

Nadja Velušček

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 5. julija 1995
CIRIL IN METOD
Sonce vzide ob 5.22 in zatone ob 20.57 - Dolžina dneva 15.35 - Luna vzide ob 13.03 in zatone ob 0.32.
Jutri, CETRTEK, 6. julija 1995
MARA

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 22,4 stopinje, zračni tlak 1010,7 mb narasča, veter zahodnik 9 km na uro, vla- ga 83-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI'SO SE: Alessio Bergamasco, Federica Di Lauro, Daniele Millo, Ghe- rardo Ferluga, Roberta Cal- legaris, Michele Guccione.
UMRLI SO: 92-letna An- na Speranza, 70-letni Mario Dell'Agnolo, 96-letni Lojze Berce, 87-letni Antonio Bronzato, 51-letna Ada Cer- ne, 71-letni Mario Castro, 82-letna Lidia Spazzali, 66- letna Angiolina Parovel, 85- letna Maria Milazzi, 80-let- na Francesca Chieppa, 66- letni Pietro Mestroni.

ŠKD CEROVLEJE - MAVHINJE

Zamejski festival amaterskih dramskih skupin

DANAŠNJI SPORED:

ob 20.30 - Gledališka Sola SSG z igro »PALČEK«
ob 22.00 - Predstava najavljena za 22.00 v izvedbi KD Route-Kolonkovec »JN SE SMUO LETE« bo zaradi bolezni odpadla.
od 19. ure - dalje je možen ogled razstave umetnikov Bogomile Doljak, Paula Hrovatina in Andreja Mervica.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 3., do NEDELJE, 9. julija 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785), Trg 25. aprila 6 - Naselje sv. Sergija (tel. 281256), Ul. Flavia 89 - Zavljje (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefo- nu za najnujnejše prime- re.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Naselje sv. Ser- gija), Ul. Combi 17, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefo- nu za najnujnejše prime- re.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 17 (tel. 302800).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraz- nična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »The Flintstones«, r. Brian Le- vant, i. John Goodman, Elizabeth Taylor.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Blue Sky«, i. Jessica Lange, Tommy Lee Jones.

EXCELSIOR AZZUR- RA - 18.40, 20.20, 22.00 »Edoardo II«, r. D. Jar- man.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Viaggio in Inghilterra«, i. Anthony Hopkins, Debra Winger.

NAZIONALE 1 - Zapr- to zaradi počitnic do 18. avgusta.

NAZIONALE 2 - Zapr- to zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zapr- to zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zapr- to zaradi počitnic.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Orge bestiali a Be- verly Anal«, porn., prepo- vedan mladini pod 18. le- tom.

CAPITOL - 17.15, 19.40, 22.00 »Rob Roy«, i. Liam Neeson, Jessica Lan- ge.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »Vive l'amour«, r. Tsai Ming Liang.

LUMIERE - 20.15, 22.15 »Donne senza truc- co«, r. Katja Von Garnier. Samo danes in jutri.

PIREDITVE

PIHALNI ORKESTER BREG - Dolina prireja ob svoji 100-letnici danes, ob 20.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju KONCERT GÖDBE V. PARMA iz Trebc. Vabljeni!

V MAVHINJAH je v sk- lopu Festivala amaterskih odrov odprta RAZSTAVA UMETNE OBRTI Pavla Hrovatina, Bogomile Doljak in Andreja Mervica vsak večer od 19. ure dalje do vključno 9. julija.

SZ GAJA organizira do 9. julija na športnem objek- tu na Padričah SPORT IN ZABAVO z različnimi turnirji in tekmovalji. Večere bodo popestrili ansambli Happy day, Keydea, Status Sym- bol in Alessandra e il quar- tetto Edera. Vabljeni!

FC PRIMORJE priredi 7., 8., 9., 10., 14., 15., 16. in 17. julija SPORTNI PRAZ- NIK NA PROSEKU. Vablje- ni!

ZSKD v sodelovanju z KD Vesna priredi v petek, 7. julija 1995 koncert z na- slovom Jazz in Jaz - dve srečanja z jazz glasbo. Na- stopila bo skupina Allione trio. Koncert se prične ob 21. uri v domu A. Sirka v Krizu.

OBVESTILA

POLETNO SREDISCE SKLADA MITJA CUK julij - avgust od ponedeljka do petka do 13. ure brez kosi- la. Vpisovanje in informa- cije med 10. in 13. uro v uradih na Opcinah - Na- rodna ulica 126.

GLASBENA MATICA TRST - Sola "Marij Kogoj". POTRJEVANJE IN PREDV- PIS za solsko leto 1995/96. Prijave sprejema tajništvo - Ul. R. Manna 29, tel. 418605 do 28. julija od 10. do 12. ure, vsak dan razen sobote.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN- SKE SOLE - tajništvo Trst obvesca stalne učitelje, da je solski skrbnik podaljšal do 7.7.1995 za predstavitev prošenj na podlagi zakona iz dne 22.12.1973 st. 932, 7. člen, za enoletno dodeli- tev Trzaskemu solskemu skrbništvu za opravljanje služb, ki so v zvezi z delo- vanjem slovenskih sol.

PUBLIEST
Tel. (040) 7796611 - Fax 768697
oglas - obvestila:
8.30 - 12.30
osmrtnice - sozolja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri- tičje) tel. 360072, s sledečim ur- nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

NAROCNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj stiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

SINDIKAT SLOVEN- SKE SOLE - tajništvo Trst obvesca učno osebje na zapadlost naslednjih časovnih rokov za vložitve raznih prošenj (M.U. st.185 iz dne 30.5.1995 - različna uporaba,časne dodelitve in ureditve uc- nega osebja): do 21.8. rok za vložitve prošenj za različno uporabo učnega osebja in za poučevanje v drugih pokrajinah; do 10.8. rok za vložitve prošenj za izvajanje pod- pornega pouka na srednjih solah; do 10.8. rok za vložitve prošenj začasne namestitve (za nepredvidene vzroke - učno osebje: ot. vrtcev, osnovnih sol, srednjih sol; do 10.8. rok za vložitve prošenj začasne namestitve za učno osebje visjih sol; do 10.8. rok za vložitve prošenj za stalno učno osebje - D.O.A.R. za poučevanje v drugih pokrajinah. Vse potrebne informacije nudi urad SSS ob urah po- slovanja ob torkih in ce- trtkih od 9. do 10.30, Ul. Carducci 8, tel. st. 370301.

IZLETI

DRUSTVO SLOVEN- SKIH UPOKOJENCEV - Trst obvesca, da je se nekaj prostih mest za iz- let v Ilirsko Bistrico v sredo, 12. julija. Vpiso- vanje v dopoldanskih urah na sedežu, Ul. Cice- rone 8, tel. 360324.

MALI OGLASI

ISCAMO mladega mi- zarja, sposobnega za delo tudi na visjih strukturah. Tel. 228877 - delovni urnik.

34-LETNA GOSPA, z lastnim prevoznim sred- stvom, išče kakršnokoli delo, tudi v zgodnjih ju- tranjih urah. Tel. 280594.
PODARIM tri dvome- secne psičke; mati rotweiler, oče ovcar. Te- lefon 211733.

ZANESLJIVA in vest- na gospa nudi pomoč tu- di starejšim 24 ur dnevno v Trstu ali okolici. Pi- smene ponudbe poslati na Publiet Srl, Ul. Mon- tecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Pomoc".

ISCAMO mlado po- moč v gostilni kot na- takar/ica. Tel. st. 225390.

COS P. TOMAZIC iz Trebc išče pisarniške omare v dobrem stanju. Darovalci naj tel. na st. 214300 (sola) ali 211119 (ravnateljstvo) v dopol- danskem času.

OPREMLJENO trosob- no stanovanje na zahod- nem Krasu oddajamo za krajše obdobje, tudi cez poletje. Tel. st. 200115.

PRODAM 2-sedežni fiat x 19, 1500, sive bar- ve, letnik '80, v odličnem stanju. Telefonirati v večernih urah na st. 220804

A 112 elite, letnik '82 v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. na st. 040/576116.

PRODAM ford escort RS 2000, 16 V, letnik de- cember '91, 60.000 km, ABS, servo, pomicna streha za 16.800.000 lir. Tel. na st. 0481/32626- urnik trgovine.

FORD TAUNUS 1600 GL, letnik '80, svetlo pla- ve barve, v dobrem stanju, perfekten motor, 72.000 km, garaziran, prodam, cena po dogovo- ru. Tel. st. 228519.

PRODAM priključni voziček znamke Elbi 300. Tel. v popoldanskih urah na st. 327342.

PRODAM zemljišče 1.107 kv.m v Prebenegu. Tel. st. 231847.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/A. Vabljeni!

OSMICA je v Dolini pri Mariu Zerjalu.

OSMICO v Bazovici sta odprla Nada in Boris.

OSMICO sta odprla Bruno in Marija iz Bors- ta.

OSMICO sta odprla v Slivnem Izток in Bozena.

OSMICO je v Mavhinjah odprla Norma Gabrovce. Toči belo in crno vino. Po- skrbljivo za prigrizek.

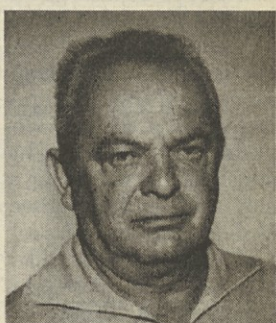
NA OPCINAH - Narod- na 92 so odprli osmico pri Kvrčevih. Tocijo be- lo in crno vino.

OSMICA je odprta v Sablicih (Jamlje) v novi kleti pri Virgilu Rade- ticu.

Zapustil nas je nas dra- gi mož, oče, ded in stric

Milko Krizmančič

Pogreb bo jutri, 6. ju- lija, ob 12. uri, iz mrtvaš- nice v ul. Costalunga v Gropado in nato na poko- palisce v Bazovico.

Zalostno vest sporočajo zena Albina, sinova Igor z družino in Milos, nečaka Sonja in Mirko z družinama ter ostalo sorodstvo

Gropada, Izola, Koper, 5. julija. 1995

Ob izgubi dragega očeta Milkota izreka občuteno sozolja

Igorju in družini SZ Gaja

5. 7. 1985 5. 7. 1995

Ob 10. obletnici smrti našega dragega

Edvarda Žagarja

se ga z ljubeznijo spo- minjamo vsi njegovi dragi.

Bazovica, 5.7. 1995

Ob prerani izgubi dra- gega očeta izrekajo Meti Brisnik in svojem obcu- teno sozolja igralke, igralci, treperji in odbor- niki SZ Sloga

Ob težki izgubi drage- ga očeta izreka Pauli Minisini por. Bratos in družini iskreno sozolja SK Brdina.

Ob izgubi dr. Lojzeta Berceta izreka svojem iskreno sozolja Drago Gasperlin z družino.

Ob izgubi dr. Lojzeta Berceta izreka svojem iskreno sozolja Drago Gasperlin z družino.

MESEC KUHINJE

* PRILOŽNOST

* ZA DOBRE

* POSLE

EDI MOBILI

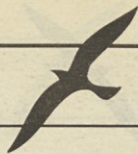
- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3

Tel. (040) 820766

GRATTAROLA

POHISTVO Z DOLGO TRADICIJO

ŠOLSTVO / ZAHTEVA SLOVENSKE ORGANIZACIJE

Slovenska sekcija ITI čimprej v šolski center

Srečanji s pokrajinskim odbornikom in s šolskim skrbnikom

Delegacija slovenskih predstavnikov je te dni obiskala pokrajinskega odbornika za solstvo Nerea Tavagnuttija in mu predložila potrebo, da Pokrajina čimprej uredi vse potrebno za preselitev slovenskega oddelka industrijskega zavoda Galilei v slovensko šolsko središče. V delegaciji so bili prof. Livio Semolici za Sindikat slovenske sole, prof. Ales Doktoric za SKGZ, dr. Damjan Paulin za SSO ter občinska stetovalca Igor Komel (DSL) in dr. Bernard Spacapan (SSK).

Težave slovenskega oddelka industrijskega zavoda, ki deset let po odprtju se vedno čaka na osamosvojitve, je odborniku predstavil Semolici. Omenil je odločitev ministrstva za solstvo o priključitvi sekcije k trgovskemu zavodu Cankar. Mimo vprašljivega združevanja treh različnih sol (zavodu je že priključena nekdanja sekcija zavoda Zois) je pozitivna plat tega predloga osamosvojitve slovenske sekcije od matičnega italijanskega zavoda. Sedanja namestitvev je namreč se vedno začasna in zato negotova, problemi pa se pojavljajo tudi zato, ker je razen v slovenskih učilni-

cah občevalni jezik na tej soli italijanski. Kljub razmeroma dobremu sožitju je to po mnenju predstavnikov slovenskih organizacij problem, ki ga je treba čimprej rešiti: glavna značilnost slovenske sole je namreč prav jezik, vsako oženje možnosti njegove uporabe zato negativno pogojuje solo. Zaradi tega so pozvali Tavagnuttija, naj Pokrajina, ki je za to pristojna, zagotovi pogoje za preselitev oddelka ITI v šolski center. Prostori so tam razpoložljivi, nabaviti pa je treba del opreme za laboratorije (ne vse, saj bi nekatere lahko delili z zavodom Cankar).

Odgovor ni bil zadovoljiv. Odbornik Tavagnutti je namreč izključil, da bi kratkoročno Pokrajina zaradi najemnine za druge slovenske sole v centru. Tavagnutti je iznesel se nekatere težave, ki po njegovem mnenju zavirajo selitev. Ob nasprotovanju nekaterih staršev, ki niso navdušeni nad selitvijo, je omenil, da ji nasprotujeta tudi oba pristojna ravnatelja: Fabrisin na

zavodu Galilei, da ne bi bila njegova sola okrnjena, Sturm na zavodu Cankar pa zaradi tezav, ki bi jih prineslo upravljanje treh različnih sol.

Po srečanju na Pokrajini je skupna slovenska delegacija obiskala šolskega skrbnika dr. Uga Manninija. Skrbnik je dejal, da nabava nove opreme za sekcijo ITI ne bi smela biti problem: šolsko ministrstvo razpolaga s posebnim skladom v ta namen, pokrajinska uprava pa se do slej sploh ni pozanimala za možnosti financiranja. Rok za vložitev prošnje zapade 31. julija. Zaradi tega je prof. Semolici v imenu Sindikata slovenske sole takoj po srečanju s šolskim skrbnikom stopil na Pokrajino, jih obvestil o

možnosti financiranja in dobil zagotovilo, da bodo pokrajinski tehniki nemudoma pripravili predračun stroškov in zaprosili za prispevek. Najkasneje sredi julija naj bi preverili zadoštev na skupnem srečanju slovenske delegacije s predstavniki Pokrajine, šolskim skrbnikom, ravnateljema in predsednikom zavodnega sveta ITI.

Delegacija slovenskih predstavnikov se je srečala tudi z ravnateljem Sturmom, ki je zagotovil, da nikakor ne nasprotuje selitvi sekcije ITI. Združevanje treh različnih sol je sicer zelo problematično, bolje bi bilo osamosvojiti sekcijo, v danih pogojih pa je njena preselitev v šolsko središče vsekakor korak v pravo smer.

DOBERDOB / GLASBENA ŠOLA GODBE KRAS

Pihalni orkester skrbi za naraščaj

Gojenci so se uspešno predstavili domačemu občinstvu na nastopu ob koncu sezone

Prejšnjo sredo je godba na pihala Kras iz Doberdoba v glasbeni sobi priredila nastop gojencev glasbene sole, ki so jo priredili pod okriljem

vsedravnega združenja godb ANBIMA. Napovedovalka Adrijana Ferfolja je vsem nastopajočim zazelela, da bi lahko čimprej koristno uporabili pridobljeno glasbeno znanje in se pridružili ostalim godbenikom v pihalnem orkestru.

Pred številnim občinstvom so se gojenci predstavili tako posamično kot v duetih. Nastopili so: Natasa Bastiani, Adrijana in Natasa Ferfolja (flavta), Alenka Adamič (flavta in saksofon), Andrej Adamič (trobenta), Klavdija Sulic in Grazia Gergolet (rog in

alt-rog), Silvan Ferfolja in Dario Lorenzuti (trobenta). Pri klavirju je nastopajočce spremljala Katja Lavrenčič.

Po poletnem premoru se bo skupina petih mladih godbenikov iz Doberdoba udeležila "Izobraževalnega tabora pihalnih orkestrrov iz Slovenije in zamejstva", ki ga v Novem Mestu prireja oddelke za glasbeno dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije.

Na slikah (Fotostudio Reportage) trije med mladimi gojenci godbene sole Kras v Doberdobu

GLASBA / NATEČAJ SEGHIZZI ZA SOLISTE

Prva nagrada Romini Basso

Goriška pevka suvereno premagala mednarodno konkurenco

Za mlado gorisko solistko Romino Basso je bil nastop na 1. natečaju Seghizzi v solo petju (ob spremljavi pianista Alessandra Arba) pravo zmagovalstvo. V solidni konkurenci 24 tekmovalcev je suvereno osvojila prvo nagrado (4 milijone lir in pogodbi za dva koncerta na državni ravni) in se cel kup priznanj: nagrado občinstva, nagrado za najboljšega konkurenta iz Italije oz. iz FJK ter za najboljšo izvedbo posamezne skladbe ("Widmung" Roberta Schumannja). Basso je mednarodna žirija prisodila 90 točk. Na 2. mesto se je uvrstila Francesca Romana Franzil iz Trsta (85 točk), ki je prejela tudi nagrado za najzanimivejši umetniški program, na 3. pa Monica Benvenuti iz Firenc (79, 60 točk). Uspeh 26-letne nadarjene in temperamentne pevke je gotovo v veliko zadoščenje in ponos tukajšnji glasbeni srenji.

Natečaj Seghizzi prehaja danes v drugi del. Na razstavišče Espomego se dopoldne zaključijo mednarodni posvet, ob 20.30 pa se v dvorani UGG začne zborovsko tekmovanje z nastopom osmih zborov v posebni skupini polifonije, ki predvideva izvedbo zaokroženega programa skladb.

Romina Basso (foto SR)

NOVICE

Tudi na prehodu v Štandrežu kmalu nove kabine za osebje

Po obnovitvi kabin na mejnem prehodu pri Rdeči hiši s polemikami zaradi dolgotrajne zapore, so včeraj oddali dela za nove kabine tudi na mednarodnem prehodu pri Štandrežu. Vredna so 400 milijonov lir, strošek pa bo v celoti krila družba Sdag, ki upravlja obmejno postajališče. Dela bodo predvidoma trajala do 15. oktobra letos, pri tem pa, zagotavljajo, ne bo ovir za promet, ki ga bodo sproti usmerjali na proste vozne pasove.

Delegati DSL na kongresu

Senator Darko Bratina, deželni svetovalec Michele Degrassi in pokrajinski tajnik stranke Alessandro Maran bodo ob jutri do sobote zastopali gorisko DSL na tematskem državnem kongresu v Rimu. Na njem bodo razpravljali o politični in volilni platformi glede na verjetne predčasne politične volitve.

Filmi na odprtem v Trzinu

Nocoj ob 21. uri bo na Trgu Republike v Trzinu na sporedu prvi film v okviru poletne sezone, ki jo prireja odborništvo za kulturo pri trziški občini. Izbrali so sedem filmov, ki jih bodo predvajali na odprtem vsako sredo. Danes bodo vrteli film "Piccole donne", 12. julija "Il re Leone", 19. "Il mostro", 26. "Quattro matrimoni e un funerale", 2. avgusta "Stargate", 9. "Forrest Gump" in 16. avgusta "Sotto il segno del pericolo". Vstop je prost.

Kongres sociologov v Gorici

32. socioloski kongres o dialogu med kulturami sveta, ki so ga otvorili v ponedeljek v Trstu, se bo danes nadaljeval v Gorici. V glavni dvorani goriske univerze bodo po pozdravih krajevnih oblasti ob 10.45 spregovorili o nacionalizmu in dialogu med kulturami v novonastalih državah. Predsedoval prof. Alberto Gasparini, zaključke pa bo povzel ustanovitelj ISIGa prof. Franco Demarchi. Kongres se bo popoldne nadaljeval na gradu.

Neurje povzročalo škodo

Predsinocnje neurje je povzročilo nekaj težav tudi v Gorici. Gasilci so posegli v Ul. Arcadi, kjer je veter nevarno zamajal židarski oder na nebotičniku, v Ul. Favettii, kjer je voda zalila klet in v raznih predelih, kjer so se lomila drevesa in veje. Gasilska ekipa je tudi priskokila na pomoč kolegom v Vidmu, kjer je bilo težav se več.

A. Langer lani v Gorici in na Sv. Gori

Vest o smrti južnotirolskega evropskega poslanca Zelenih Alexandra Langerja je močno odjeknila tudi v Gorici, kjer je Langer kot poznavalec manjšinskih vprašanj in politik, ki je skušal premagovati mednarodne pregrade, bil večkrat na obisku. Zadnjič je prišel lani, zadnjo nedeljo maja med kampanjo za evropske volitve. Ni se ustavil v Gorici, temveč je povabil novinarje na tiskovno konferenco v Novi Gorici. V trenutku ko je Berlusconi vladala začela zaostrovati odnose s Slovenijo, je s tem in s kasnejšo udeležbo na medškofijskem romanju na Sveto Goro hotel poudariti potrebo po prijateljstvu in sožitju.

GLEDALIŠČE / AMATERSKI FESTIVAL

Groteskna sedmina

Po sobotni nocoj na vrsti nova predstava

V soboto je bila na sporedu tretja letošnja predstava Državnega amaterskega gledališkega festivala "Castello di Gorizia", komedija "Povero Piero" (Ubogi Piero) Achilleja Campanileja v izvedbi skupine "Fabrizio Rafanelli" iz Pistoie. Briljantna in groteskna uprizoritev sedmine ob smrti ubogega Piera, ki v resnici ni umrl, je pozela dober uspeh. Tarnanje ob krsti se je v določenem trenutku sprevrglo v pravo obrekovanje preminulega in vsi igralci so se izkazali v prikazovanju absurde situacije in pogovorov med "zalujočimi ostalimi", kar je zelo zabavalo goriske gledalce.

Nocoj ob 21. uri bo na vrsti že nova predstava na goriskem amaterskem gledališkem festivalu. Nastopili bodo igralci skupine "Piccolo teatro del Garda" iz Bardolina s predstavo "Ora no, te-

soro" (Sedaj ne, draga) slavnega para angleških komedijografov Raya Cooneya in Johna Chapmana. Dogajanje je postavljeno v modnem ateljeju, kjer se v dveh urah razpletejo usode petih posebnih parov. Površinskost sveta mode in njenih obiskovalcev, hitri tempo, nepredvidljivi zapleti in iskri dialogi so nepogrešljivi elementi podobnih komedij, ki pri publiku pozanejo vedno velik uspeh.

Skupina "Piccolo teatro del Garda" ne sodeluje prvič na goriskem festivalu, saj so že leta 1991 nastopili v zmaga-li s komedijo Raya Cooneya "Taxi a due piazze" (Dvosedežni taxi). Leta 1993 so prišli v Gorico s postavitvijo komedije "Il Campiello" in so sodelovali na poklonu Carlu Goldoniju ob dvestoletnici rojstva velikega komediografa. (et)

KINO

GORICA VITTORIA 20.00-22.00 »Jefferson in Paris«. Rez. James Ivory. Ozvočenje Dolby stereo. Vstopnica samo 7.000 lir.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Il fiume della paura«. Igrata Meryl Streep in Kevin Bacon. Vstopnica samo 7.000 lir.

TRZIC TRG REPUBLIKE 21.00 »Piccole donne«. I. Winona Ryder in Susan Sarandon.

GLEDALIŠČE

GORISKI GRAD (prire-ditveni sotor): ob 21. uri nastopa "Piccolo teatro del Garda" iz Bardolina (VR) s komedijo R. Cooneya in J. Chapmana "Ora no, tesoro!".

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da vpi-sujejo v šolsko leto 1995 /96 za: klavir, harmoniko, violino, violoncelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predsolsko glasbeno vzgojo. Informacije na tajnistvu, Ul. della Croce 3 (tel. 531508) od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro do 31. julija.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča clane, da je za seminar za slovenske solnike, ki bo v Postojni zadnji teden avgusta, na razpolago deset mest. Prošnje sprejemajo se do 9. t.m.

RAZSTAVE

NA GORISKEM GRADU (v grajskih zaporih) je do 9. julija odprta razstava Eurart 95. Ogled vse dni od 9.30 do 13. ure in od 15.30 do 19. ure.

OBVESTILA

SKGZ, ZSKD in ZSSDI sporočajo, da so njihovi uradi v juliju odprti od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

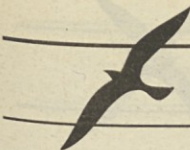
POLETNI MOZAIK je naslov oddaje, ki bo do 13. septembra vsako sredo od 15.45 do 16.45 na radiu Trst A. Lestvico desetih najbolj priljubljenih pesmi pošljite na naslov RAI - Radio Trst A - ul. Fabio Severo 7 Trst s pripisom Poletni mozaik.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.
DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes: 8.00, Teresa Furlan vd. Ipaviz iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče; 10.00 Ilva Trevisan vd. Facchinetti iz bolnišnice Janca ob Boga v Ronke; 13.15 Maria Restituta Nasone in splosne bolnišnice v Krmini.

MENJALNIŠKI TEČAJI

4. julij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ML)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,50	81,95	11,45	11,65	6,80	7,23
A banka Koper	81,45	81,90	11,40	11,65	6,80	7,20
A banka Nova Gorica	81,50	81,90	11,45	11,65	6,81	7,21
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,40	82,05	11,45	11,65	6,80	7,30
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,87	7,17
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,52	81,90	11,38	11,60	6,90	7,06
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,70	81,90	11,50	11,59	6,95	7,10
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,80	7,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,80	81,85	11,57	11,59	7,01	7,04
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,50	11,58	6,90	7,10
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,58	6,90	7,10
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,70	81,90	11,50	11,58	6,90	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,60	82,00	11,50	11,58	6,90	7,10
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,58	6,90	7,10
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,58	6,90	7,10
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,58	6,90	7,10
Nova kreditna banka Maribor d.	81,00	82,10	11,40	11,75	6,70	7,30
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,65	82,00	11,50	11,65	6,85	7,15
Poštna banka Slovenije	79,90	81,95	10,60	11,60	6,35	7,20
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,78	81,82	11,57	11,59	7,00	7,04
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,70	81,85	11,53	11,57	6,95	7,04
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,75	82,10	11,54	11,65	6,80	7,05
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,70	81,85	11,57	11,59	6,80	7,40
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,90	82,10	11,52	11,70	6,70	7,15
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,65	81,83	11,50	11,57	6,96	7,04
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,60	81,90	11,58	11,63	6,90	7,14
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114						
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174						
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,70	81,95	11,50	11,56	7,04	7,20
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,80	81,90	11,57	11,60	7,00	7,10
SZKB d.d. Ljubljana	81,47	81,92	11,45	11,65	6,80	7,25
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,30	81,95	11,48	11,65	6,90	7,22
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,79	81,84	11,57	11,58	7,00	7,03

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

4. JULIJ 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1587,00	1652,00
nemška marka	1152,00	1200,00
francoski frank	328,00	341,00
holandski gulden	1027,00	1068,00
belgijski frank	55,90	58,20
funt sterling	2533,00	2636,00
irski sterling	2607,00	2713,00
danska krona	294,00	306,00
grška dramma	7,00	7,40
kanadski dolar	1157,00	1204,00
japonski jen	18,70	19,50
švicarski frank	1383,00	1440,00
avstrijski šiling	163,40	170,10
norveška krona	258,00	269,00
švedska krona	219,00	228,00
portugalski escudo	10,90	11,30
španska peseta	13,20	13,70
avstralski dolar	1126,00	1172,00
madžarski forint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

4. JULIJ 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1594,00	1639,00
nemška marka	1162,00	1182,00
francoski frank	330,00	340,00
holandski gulden	1032,00	1055,00
belgijski frank	56,20	57,40
funt sterling	2544,00	2614,00
irski sterling	2617,00	2702,00
danska krona	296,00	304,00
grška dramma	7,10	7,70
kanadski dolar	1164,00	1199,00
švicarski frank	1397,00	1427,00
avstrijski šiling	164,30	168,30
slovenski tolar	13,40	14,20

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

29. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00
Italija	Kmečka banka Gorica	13,40	14,20
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 5. 7. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,59
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 126 z dne 4. 7. 1995 - Tečaji veljajo od 5. 7. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	79,5722	79,8116	80,0510
Avstrija	040	šiling	100	1153,5637	1157,0348	1160,5059
Belgija	056	frank	100	394,6522	397,0272	397,0272
Kanada	124	dolar	1	81,6452	81,8909	82,1366
Danska	208	krona	100	2077,0313	2083,2811	2089,5309
Finska	246	marka	100	2630,7710	2638,6871	2646,6032
Francija	250	frank	100	2315,1596	2322,1260	2329,0924
Nemčija	280	marka	100	8113,4033	8137,8168	8162,2303
Grcija	300	grd	100	—	50,0557	50,2059
Irsko	372	funt	1	—	184,3134	184,8663
Italija	380	lira	100	6,9061	6,9269	6,9477
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2256,6654	—
Japonska	392	jen	100	132,3377	132,7359	133,1341
Nizozemska	528	gulden	100	7243,0786	7264,8732	7286,6678
Norveška	578	krona	100	1821,0534	1826,5330	1832,0126
Portugalska	620	escudo	100	76,8827	77,1140	77,3453
Švedska	752	krona	100	1548,2808	1552,9396	1557,5984
Švica	756	frank	100	9763,6696	9793,0487	9822,4278
Velika Britanija	826	funt sterling	1	178,4867	179,0238	179,5609
ZDA	840	dolar	1	112,0217	112,3588	112,6959
Evropska unija	955	ECU	1	149,4773	149,9271	150,3769
Španija	995	peseta	100	93,0039	93,2838	93,5637

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 5. 7. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	844,839	804,803	1,649,642
92	99,3929%	94,6827%	97,0378%		170,000	84,484	80,480	164,964

Tečajnica borznega trga

št.: 123

Datum: 4. 7. 1995

Vrednost papir	qbr. m. div.	ex kupon št. del. (3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK	796	(4,5.93)	11.306		28,6	11.300	12.990			
PRB	1.000	(6,6.94)	12.901		3,7	12.500	12.990	19.100	19.100	191
SAL	500	(7,29.8.94)	19.100	53	4,7	18.700	19.500	28.000	28.000	1.120
SKBR	458	(16,5.94)	28.000	64	4,7	27.800	28.500	28.000	28.000	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4,31.12.94	100,0	23	4,7	99,5	100,3	100,0	100,0	375
RSO2	9,5	8,1.10.94	103,9		3,7	103,6	103,7			
RSO8	5,0	3,30.11.94	85,0		30,6					
RS11	7,0	4,15.1.95	94,8		30,6	92,0				
RS11D	8,0	4,31.12.94	98,0		30,6		99,8			
RS12D	9,5	8,1.10.94	103,3		29,6					
SKB1	10,0	4,1.11.94	98,0		3,7	97,0				
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.043		3,7					
DAD	10.000	(1,6.94)	90.333	1,65	4,7	86.000	96.000	91.000	89.000	271
FMD		(8)	13.600		3,7	12.500	14.000			
GPR			21.780		29,6		22.000			
HMER			15.200		29,6	13.700	15.200			
MKZ	218	(30,3.93)	8.992		3,7	8.600	9.100			
NKR	4.000	(8,10.6.94)	3.220	76	4,7	3.000	3.300	3.220	3.220	77
TCTK		(5)	717,2		3,7	710,0	740,0			
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	4000	(23,5.94)	26.161**		26,6					
PPNP			27.353**		21,6					
RGSP		(6)	7.437		22,6	7.300	8.000			
UBKP			41.500		3,7					
VIP										
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK	12,0	4,1.11.94	99,0		15,6		96,2			
OZG	11,0	4,1.1.95	91,5		28,6					
PCE	12,0	6,1.12.94	99,7		30,6		99,0			
PCO	10,0	1,1.6.94	99,0		3,7		98,5			
RSCS1	10,0	4,1.6.94								

Tečajnica izvenborznega trga

ŠT. 123/95 - 4. 7. 1995

Vrednost papir	qbr. m. div.	ex kupon št.
----------------	--------------	--------------

NOVICE

Proračun brez krčmarja

CELJE - Čeprav so mestni svetniki včeraj vendarle sprejeli osnutek občinskega proračuna, je vprašanje, koliko je ta zasnovan na realnih temeljih. Resorna ministrstva bi morala po navodilih ministrstva za finance pripraviti merila za določitev javne porabe občinam že do 5. aprila, vendar tega niti eno ni storilo. Tako so morali včeraj svetniki sprejeti osnutek proračuna, ki upošteva le nekaj osnovnih sprememb v načinu financiranja slovenskih občin. Lani je mestni proračun znašal 3, 2 milijarde tolarjev, letos pa naj bi dosegel le nekaj manj kot 2, 6 milijarde tolarjev. Od tega bo največji del, več kot milijarda tolarjev, namenjen družbenim dejavnostim. Tudi letos naj bi občina, podobno kot lani, pridelala več kot sto milijonov tolarjev primankljaja. (B. P.)

Razstavlja Boris Skalin

ŽALEC - V Savinovem razstavnem salonu v Zalcu bo do 13. julija odprta razstava barvnih fotografij dr. Borisa Skalina iz Zalca. Na slovesni otvoritvi je o dr. Skalinu in njegovi razstavi spregovorila umetnostna kritičarka Marlen Plemsak. Dejala je, da je razstava 45 barvnih fotografij le droben izsek iz obsirnega fotografskega in dokumentarnega opusa dr. Bojana Skalina, po rodu iz Soske doline, ki že tri desetletja živi v Zalcu, s fotografskim aparatom pa že petdeset let beleži trenutke, ki so za vedno minili in so mnogim usli iz spomina. Dr. B. Skalina, agronom, ki je doktoriral iz ihtologije, najbolj privlačijo pokrajine in njihovo spreminjanje. Razstavo je odprl predsednik Mestne skupnosti Zalec Eran Sandik, v kulturnem programu pa je nastopila skupina Ebong. (T. T.)

Rudarji so praznovali

TRBOVLJE - Tretjega julija so zasavski in posavski rudarji s popoldansko slovesnostjo v gledališki dvorani trboveljskega delavskega doma praznovali stanovski praznik. Zbranim je spregovoril direktor Rudnikov rjavega premoga Slovenije Aljosa Kink, pozdravni govor pa je imel državni sekretar za energetiko Boris Sovic. V kulturnem programu so nastopili trboveljski godbeniki, moski pevski zbor Loski glas, gledališka igralka in pevka Jerca Mrzel ter dramski igralec Polde Bibič. Aljosa Kink je v daljšem govoru dejal: »Svojo najnovejšo zgodovino smo rudniki rjavega premoga začeli pisati sredi leta 1990. Takrat so bile pred nas postavljene naloge, ki so se sprva zdele presenetljive, lahko rečemo, da celo šokantne. Prehod na občutno znižani obseg proizvodnje je bil težak, v nekaterih delih neizvedljiv, skratka, nanj takrat nismo mogli biti v celoti pripravljeni.« V nadaljevanju je orisal prehojeno pot, odločitev o zapiranju nekaterih rudnikov in nacrtje za prihodnost: »Bolj kot preteklost nas morata zanimati sedanjí in jutrišnji trenutek. Korenine za to segajo v leto 1993, ko je bila imenovana komisija za izdelavo predloga zakona o zagotavljanju sredstev za zaprtje rudnikov rjavega premoga Zagorje, Senovo in Kanizarica. Čeprav je zakon kratek, je bila njegova pot do dokončne obravnave in sprejetja v državnem zboru dokaj dolga. Z njegovim sprejetjem so končno nastopile okoliscine, ki so dovoljevale začetek cele vrste opravil na poti dejanskega in vsebinskega preoblikovanja podjetja.« Na koncu je govoril iskreno čestital stanovskim kolegom velenjskega rudnika in drugim slovenskim rudarjem. Na slovesnosti so posameznikom podelili priznanja za dolgoletno delo. (Z. K.)

Na Lajšah postavili svetišče

LAJSE PRI CERKNEM - Na Lajšah pri Cerknem so se s slovesnostjo in mašo pri novem svetišču v nedeljo spomnili poboja domačinov in duhovnikov, osumljenih izdaje in sodelovanja pri napadu na partijsko solo 27. januarja leta 1944 v Cerknem. Po bliskovitem napadu na Cerkno, v katerem so Nemci ubili 47 tečajnikov in partizanskih borcev, so takratne oblasti po hitrem postopku likvidirale petnajst osumljenih domačinov in duhovnikov. Cerkljanska župnija in koprška škofija sta lani ob breznu na Lajšah začeli s pripravo in gradnjo svetišča, ki ga je idejno zasnoval arhitekt Milan Božič. Na nedeljski slovesnosti je maseval koprski škof Metod Pirih, v kulturnem programu pa so sodelovali zamejski zbor iz Rupe - Pec in igralec Silvij Božič. (R. B.)

Novo reševalno vozilo

CERKNICA - Cerkniški zdravstveni dom je bogatejši za novo reševalno vozilo, namenjeno predvsem prevozu bolnikov na kontrolne preglede v ljubljanske bolnišnice. Nakup avtomobila je zdravstvenemu domu omogočila postojnska območna enota zavarovalnice Triglav, ki je zanj prispevala 50 tisoč nemških mark. Za opremo vozila, vredno 40 tisoč mark, je denar zagotovil zdravstveni dom. Novo reševalno vozilo je za cerknisko ustanovo pomembna pridobitev, saj bodo druga reševalna vozila odslej lahko skrbela le za urgentne prevoze. (M. G.)

CELJE / JALOV SPOPAD O PRISTOJNOSTIH

Župan v oblaku neškodljivega plina

Večina mestnih strank je nasedla govoricam

Ceprav so vse politične stranke, katerih zastopniki sedijo v celjskem mestnem svetu - z izjemo LDS - na včerajšnjem zasedanju hotele županu Jozetu Zimsku brati levite, se je pokazalo, da je slo za nepotreben maneuver.

Več kot polovica celjskih svetnikov je zahtevala, naj svet na dnevni red uvrsti njihov predlog v zvezi s pripravami na gradnjo regionalnega centra za oskrbo in distribucijo plina, ki naj bi ga zgradili v Celju. Trdili so namreč, da naj bi včeraj v Celju odprli dve pismi o nameri, ki sta ju v zvezi s centrom poslala Petrol in Istrabenz. Svetnike je zanimalo, kako sta lahko prispele v Celje pismi o nameri, če prej ni bil izveden javni razpis za več milijonov mark vredno naložbo - in kako se je lahko kaj taksnega primerilo brez vednosti mestnega sveta. Trdili so,

da sta bila s tem kršena mestni statut in zakon o lokalni samoupravi v delu, ki govori o pristojnostih mestnega sveta. Ker naj bi slo za stratesko pomembno naložbo, so trdili, da je nekdo pred mestnim svetom prikrival informacije in se za njegovim hrbtom »tajno dogovarjal«.

Sprva so svetniki zahtevali, da je treba pismi o nameri Petrola in Istrabenza zaprti vrniti posiljateljema, župan pa naj za naslednje zasedanje pripravi gradivo, s katerim bi bilo mogoče izpeljati zakonit postopek iskanja vlagatelja za oskrbni in distribucijski

center. Jože Zimsek bi moral takrat tudi razložiti, kako je s sodelavci brez vednosti svetnikov navezal stik z obema podjetjema.

Toda na zasedanju je postalo jasno, da so svetniki nasedli »zanesljivim virom« in pomesali odpiranje pism o nameri z odpiranjem ponudb za gradnjo centra. Pisma o nameri so namreč eno, ponudb pa seveda ni mogoče dobiti drugače kot z javnim razpisom. Tako je bil celjski župan Jože Zimsek včeraj dopoldne le kratek čas zavrt v oblak neškodljivega plina, svetniki pa so nato našli laokoonsko rešitev: pisma o nameri se smejo odpreti, nato pa jih je treba predati svetovnemu odboru za gospodarstvo.

Brane Piano

Komunalci grozijo s stavko

CELJE - Poročali smo že o večletnih prizadevanjih občine Celje, da bi javno podjetje Komunala Celje razdelila na več poslovnih enot, le tiste med njimi, ki so posebnega pomena za prebivalce Celja, pa bi obdržala kot svoje javne zavode. Z dopisom mestnemu svetu se je včeraj temu uprl sindikat celjske Komunale. Sindikat je namreč prepričan, da bi morala občina o vsem tem prej vprašati zaposlene v javnem podjetju. Ti imajo namreč

enake pravice kot delavci v gospodarskih družbah, ustanovitelj, torej mestna občina Celje, pa do njih enake dolžnosti kot drugi delodajalci. Vojko Dobovčnik, predsednik sindikata Komunale, je zapisal, da bodo zaposleni v primeru neupoštevanja njihovih zahtev in interesov prisiljeni ubrati edino pot, ki jim je se na voljo. Dobovčnik je s tem očitno napovedal stavko mestnih komunalnih služb. (B. P.)

TOLMIN / DRUG POGLED NA TURIZEM

Množični turizem kvarno vpliva na okolje

»Pustite nam tovarne, nikar pa nas ne obremenjujte s turizmom«, pravijo prebivalci Zgornjega Posočja

Zgornje Posočje je slabo zavarovano proti negativnim vplivom, ki jih s seboj prinaša turizem. Prebivalstvo se taksnega turizma, kakršen je zdaj, otepa in ni pripravljeno sodelovati. »Pustite nam tovarnice, ki nam dajejo vsakdanji kruh, s turizmom pa nas ne obremenjujte,« pravijo ljudje v Soski dolini. Kaj storiti, da bo ta gospodarska panoga vendarle postala ena od možnosti preživetja v Zgornjem Posočju, kakor imenujemo ozemlje, ki je v upravno-političnem smislu razdeljeno na občine Bovec, Kobarid in Tolmin?

Na dokončni odgovor bo menda treba še dolgo čakati. Nanj je skušala najti vsaj deloma odgovoriti nedavna okrogla miza Turizem in varstvo okolja na Mostu na Soci, ki je potekala v okviru turistično-zabavne prireditve Noč na jezeru. Radi bi opozorili na besede državnega sekretarja v ministrstvu za okolje in prostor Mladena Berginca, ki je turistične delavce Zgornjega Posočja posvaril pred nekaterimi škodljivimi posledicami, ki jih prinaša nedorečena turistična dejavnost, kakršna se zdaj pojavlja na tem območju. Svarilo meri na želje nekaterih turističnih delavcev tega območja, ki bi Zgornje Posočje radi spremenil v območje množičnega turizma. Opozorilo, da vse Posočje najbrž stezka hkrati prenese 50 tisoč turistov, se zdi nekaterim pretirano, za

druge pa je meja, za katero se vsekakor kaže potegovati. Bovčani se se spominjajo viska turistične sezone leta 1990 in približno 3500 gostov, ki so napolnili Bovec, glavno turistično središče Zgornjega Posočja, in zadreg, ki so nastale zaradi velikega navala. Glavno breme je nosilo domače prebivalstvo, ki se je moralo odreci celo osnovnim pravicam, ki mu sicer gredo, in sicer samo zato »da so se turisti lepo imeli«. Če domačine danes vprašate, ali so pripravljeni na podobne »zrtve«, bodo odgovorili nikalno.

»To pač nekaj pomeni,« pravi Mladen Berginc in opozarja na nekatere po njegovem popolnoma nesprejemljive zamisli, ki so se v zadnjem času porajale v Zgornjem Posočju. Na primer: gradnje nekakšnih vlečnic za raftarje na nekaterih delih reke

Nekaterih še taka množica turistov ne moti pri zabavi v vodi

Soce, z njimi naj bi vlekli rafte od cilja na start, gradnja ceste med Volčami in maloobmejnem prehodom Solarji, s kateri bi skrajšali razdaljo med Cedadom in Vidmom za borih šest kilometrov, kar v današnjem času za avtomobiliste ne pomeni bogve kaksnega prihranka, gradnja pa bi zahtevala najmanj milijardo tolarjev, zaježitve reke Nadize, ki bi sicer res ustvarile nekaksne rečne plaže, Nadizi in

ILIRSKA BISTRICA / STRANKA ZELENIH

Strupene snovi v reki Reki

Zelenim ni vseeno, kako se bodo delile funkcije v občini

Ilirskobistrski zeleni so novinarje seznanili s svojim stališčem in pogoji za sprejetje občinskega statuta. Kot je znano, je osem svetnikov na zadnji seji občinskega sveta glasovalo proti statutu, med njimi tudi predstavnik stranke zelenih, glavni razlog za to pa je bilo nesoglasje glede razdelitve funkcij v občinski upravi in občinskem svetu.

Kot je dejal predsednik zelenih Milan Volk, stranki ni vseeno, kako se bodo delile funkcije, vendar so zanj neprimerno bolj pomembni in aktualni ekološki problemi v občini. Zato je njihov svetnik - ta je edini predstavnik zelenih v svetu - na naslednji seji pripravljen podpreti statut, vendar le pod nekaterimi pogoji.

Prvi je imenovanje neodvisne strokovne službe, ki bi pregledala zaključni račun občine za leto 1994. V primeru, da bi ugotovila nenačrtovano porabo proračunskih sredstev, bi stranka proti »krsiteljem« predlagala kazenske ovadbe. Drugi pogoj, ki ga za podprtje občinskega statuta postavljajo zeleni, je cimpresnji sklic izredne seje

sveta, na kateri bi svetniki razpravljali o ekološki prolemtiki in sprejeli smernice za njegovo reševanje v naslednjem štiriletnem obdobju. Opredeliti bi se morali do gradnje komunalne čistilne naprave, o kateri se v občini govori že nekaj let, stanju reke Reke in vnovičnih izpustih strupenih snovi vanjo - po nepreverjenih podatkih Zelenih, naj bi bili krivci podjetja Tokis, Lesonit in Transport - o problematiki pitne vode in reševanju komunalne infrastrukture v naselju Sviščaki ter sanaciji industrijskega odlagališča v Globovniku.

Milan Volk je še dejal, da njegova stranka apelira na konstruktivnost občinskih svetnikov pri delitvi funkcij, in sicer predvsem zato, ker so vse stranke pred volitvami zagotavljale, da nimajo interesa za ustvarjanje novih delovnih mest v občinski upravi, pač pa za učinkovitejše delovanje občinskih organov. Dodajmo še, da bi bil občinski statut, če bi zanj glasoval tudi predstavnik zelenih, sprejet, saj za dvotretjinsko večino primanjkuje le en glas.

Mateja Godejsa

STRATEGIJA
SLOVENSKE
ZUNANJE
POLITIKEPogajanj o »avstrijski
manjšini« ne more biti

Smernice ne ponujajo konkretnih odgovorov

LJUBLJANA - Državni zbor bo o strategiji slovenske zunanje politike odločal jeseni, potem ko bodo poslanske skupine predstavile svoja stališča o predlogu, ki ga je pripravilo zunanje ministrstvo, predvidena pa je tudi temeljita javna razprava. Včerajšnja razprava ni navrgla veliko vsebinskih predlogov, poslanci so razpravljali predvsem o metodoloških problemih, ki jih je v zvezi s predlaganim dokumentom kar precej. Vlada je doku-

ment opredelila kot smernice, ustrezna zakonodaja pa predvideva le deklaracijo ali resolucijo. Razlika ni tako nepomembna: deklaracijo se sprejema v enofaznem postopku, resolucija pa zahteva tri faze, kar seveda bistveno podaljša postopek sprejemanja, na voljo pa je tudi več možnosti za spreminjanje besedila. Zoran Thaler je predlagal enofazni postopek, odbor pa se bo o tem odločal jeseni na osnovi mnenja poslanskih skupin.

sko razpravo. Tone Persak je dejal, da je ključno vprašanje, kaj sploh potrebujemo: popis sedanjega stanja ali vizijo za naprej. Predlagani dokument je po Persakovem mnenju premalo ambiciozen. Jože Lenic je prav tako omenil, da je v trenutku, ko je Slovenija globoko v procesu približevanja EU, smiselnost takšnega dokumenta vprašljiva. Jadranka Sturm Kocjan je ocenila, da je predlog dovolj kakovosten za javno razpravo, pohvalila pa je, da neposredno omenja Slovence po svetu in skrb zanje. Lojze Peterle je opozoril, da se predlagani dokument zelo malo razlikuje od tistega, ki ga je pripravilo se ministrstvo pod nje-

Predsedujoči Borut Pahor je uvodoma nastel temeljna vprašanja, ki se zastavljajo v slovenski zunanji politiki, in ugotovil, da predlagane smernice ne ponujajo konkretnih odgovorov. Minister Thaler je pojasnil, da je namen predlaganih smernic predvsem določitev ciljev, kar omogoča »imunost pred erozijo dnevnopolitičnih

muh«. Sedanji predlog je po Thalerjevih besedah organska nadzidava dosedanjih dokumentov, nikakor pa ni zbirni seznam prioritet posameznih resorjev. Nastal je kot plod preučevanja javnega mnenja in strokovnih analiz. Kritično je nastopil Ivo Hvalica, rekoč, da niso določene odločitve, kako, kaj in kdaj uresničevati. Po

njegovem mnenju bi dokument moral omeniti tudi potrebo po sistematičnem obveščanju Slovencev o približevanju Evropski uniji in temeljito analizo posledic vključitve. Hvalico moti, ker dokument nima določenih časovnih rokov. Janez Kocijancić ni razpravljaj o vsebini, temveč o metodologiji kot osnovi za sirso vsebin-

govim vodstvom, zato ga je zanimalo, zakaj je vlada potrebovala leto dni, da ga je poslala v državni zbor. Predlagal je, da naj bo dokument strategija, ne pa smernice, bolj uravnotežen pa bi moral biti odnos do velesil, saj Ruska federacija ni ustrezno omenjena. Peterle se je zavzel tudi za izseljenke, ki bi morali biti omenjeni vsaj s stavkom, dokument pa bi se sicer dalo skrajšati. Vlada naj poenoti strateške dokumente posameznih resorjev in na tem teme-

lju pripravi globalno razvojno strategijo Slovenije, je predlagal Peterle. V nadaljevanju se je Ivo Hvalica omenil tudi po njegovem mnenju vse bolj aktualno vprašanje staroavstrijske manjšine v Sloveniji in morebitnih ovir, ki bi jih Avstrija postavljala Sloveniji na poti v EU. Minister Thaler je dejal, da ne gre za formalne zahteve, pač pa spekulacije posameznih avstrijskih politikov. Pred časom je že bila ustanovljena posebna zgodovinska komisija, ki

naj bi raziskala vse okoliščine, pri čemer je Slovenija korak pred Avstrijo, je pojasnil Thaler. Slovenija je avstrijskim diplomatom dala vedeti, da takšne zahteve ne pridejo v postev.

Predsedujoči Borut Pahor je clane odbora obvestil, da je na eno od prihodnjih sej povabil tudi predsednika vlade dr. Janeza Drnovskega, da bi s poslanci lahko razpravljali o temeljnih zunanjepolitičnih vprašanjih Slovenije.

Bostjan Lajovic

PREDVOLILNE DEJAVNOSTI

Janševa »vlada na soncu«

LJUBLJANA - Socialdemokratska stranka naj bi na današnji seji predsedstva imenovala nov strokovni svet, ki bo - kot je na sobotnem pikniku v ljubljanskem Mostecu napovedal Janez Jansa - organiziran tako kot vladni resorji. To naj ne bi bila »vlada v senci«, pač pa ze priprava na čas po volitvah. Te Janseve napovedi ni mogoče razumeti drugače, kot da bo SDSS, ki sicer javno računa na »zmagovitih« 20 odstotkov volilnih glasov podpore, začela zbirati potencialne ministrske kandidate za nov vladni kabinet.

Novi predsednik narodnega foruma SDSS Marjan Vidmar, ki sicer s tem načrtom ni seznanjen, se je včeraj strinjal z uganjmi, da bo Jansa vladno ekipo sestavljal ze pred volitvami, saj je menil, da je volilcem treba poveda-

ti, katere ministre bodo »izvolili« s svojimi glasovi.

Imena, s katerimi se postavlja Janseva socialdemokracija, so brzkone bolj ali manj znana: Boris Pleskovic, Miha Brejc, Janez Jerovsek, Jože Pučnik, Jože Snoj... Zanimivo pa je vprašanje, kako bodo ministrsko rekrutiranje razumele potencialne vladne zaveznice. SDSS namreč napoveduje, da bodo - če bodo dosegle večino - vlado sestavljale »stranke slovenske pomladi«. Vendar pa je trojica SDSS-SKD-SLS se precej oddaljena od podpisa predvolilne pogodbe, verjetno ne samo zaradi spornosti imena bodočega premiera... Nesoglasja med spomladansko družino očitno ne vnašajo samo »naslednice starega režima«, kot je na kongresu SDSS svaril Jansa, kajti predvsem krščanski demokrati so ze nekajkrat po-

slali opozorilne signale proti stranki, ki zelo očitno sega prav po njihovi volilni bazi. Narodni demokrati so iz vrst SKD prestopili k socialdemokratom, po zamenu Janse z mesta obrambnega ministra je k SDSS odslo - poleg dela »domaćih« krščanskih demokratov - tudi bolj radikalno krilo slovenskih zdoncev. Posebej so bili v SKD nezadovoljni, ko je SDSS ustanovila - poleg socialnega, kulturnega in zdaj tudi narodnega - krščanski forum. Nekaj razmisleka pa poteze SDSS verjetno pozročajo tudi drugim »zavezniškim« strankam. Po pretresih v stranki zelenih, denimo, socialdemokrati napovedujejo ustanovitev ekološkega foruma v okviru SDSS. Za zdaj so verjetno pomirjeni samo v ljudski stranki, kajti kmetijskega foruma socialdemokrati se ne nameravajo ustanoviti... (T. S.)

IZOBRAŽEVANJE / KOLEKTIVNA POGODBA

Izhodiščna plača se mora povišati

Predstavniki sindikatov napovedujejo opozorilno stavko za 27. septembra

LJUBLJANA - Na včerajšnji tiskovni konferenci v Domu sindikatov so ministri za solstvo in sport dr. Slavko Gaber, predsedujoči glavnega odbora Sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti Slovenije (GO SVIZ) Branimir Strukelj in predsednik Sindikata delavcev v vzgojni, izobraževalni in raziskovalni dejavnosti Slovenije, ki deluje v okviru Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS-SDVIRD) Franc Klepej podpisali novo kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja.

Po sedmih krogih pogajanj, ki so potekali od začetka aprila, sta oba sindikata in ministrstvo dokončno uskladili pogodbo. Ministrstvo se zavezuje, da bo dogovor veljal najkasneje od 1. septembra 1995, torej od začetka novega solskega leta. Minister Gaber je izrazil zado-

voljstvo z uskladitvijo stališč, hkrati pa je poudaril najpomembnejše prednote pogodbe za pedagoške delavce. Omenil je boljše možnosti za izobraževanje kadrov v državi, trajnost nazivov, ki jih je mogoče odvzeti le v primeru hudih kršitev, razs-

redstva. dodatka za zunanje predavatelje, dodatke za mentorstvo, stalno popoldansko delo in deljen delovni čas, terenski dodatek ter dodatke za posebna spremstva.

Strukelj je poudaril, da so sprejete spremembe le korak pri izboljšanju pogojev dela na področju vzgoje in izobraževanja.

Zahteva o dvigu izhodiščnih plač je ostala neuresničena zaradi nasprotovanja vlade. Če zahteva ne bo izpolnjena, je SVIZ ze določil datum splošne stavke, ki bo 27. septembra.

Renata Mal

PHARE / USTVARJANJE EVROPE REGIJ

Prekomejno sodelovanje z Avstrijo
v okviru programov Phare in Interreg

V Mariboru so prvič podpisali meddržavni sporazum, s katerim zagotavlja Evropska unija Sloveniji šest milijonov ekujev letno

MARIBOR - Včeraj so predstavniki vlad Slovenije in Avstrije, ki jih je pričakal mariborski zupan dr. Alojz Krizman, v mariborski mestni hiši podpisali izjavo o nameri o slovenskem in avstrijskem prekmejnem sodelovanju v okviru programov Phare in Interreg Evropske unije ter sporazum med državama, ki se nanaša predvsem na prostorsko urejanje in regionalno politiko obmejnih območij. Izjavo o nameri so podpisali slovenski minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc, avstrijska državna sekretarka mag. Brigitte Ederer in odpravnik poslov pri Evropski uniji Pierre Borgoltz. Meddržavni sporazum pa sta podpisala državni sekretar v ministrstvu za okolje in prostor mag. Dusan Blagajne ter avstrijska državna sekretarka mag. Brigitte Ederer.

Za razliko od prejšnjih let nacionalni program Phare razpolaga tudi z investicijskimi sredstvi. Državi morata zdaj ustanoviti skupno komisijo, ki bo imela za glavno nalogo skupno urejanje prostora na obmejnem območju ter usklajevanje regionalnega razvoja in prostorskega načrtovanja. Državi sta tako potrdili skupen pristop k omenjenim

vprašanjem, pa tudi odnos do Sveta Evrope in Evropske unije. Ta se je lani odločila, da bo program sodelovanja razširila tudi na območja srednje in vzhodne Evrope. Uresničevanje programa prekmejnega sodelovanja je predvideno za obdobje do leta 1999. Evropska unija iz tega programa Sloveniji zagotavlja šest milijonov ekujev na le-

to. Državni sekretar ministrstva za okolje in prostor mag. Dusan Blagajne je dejal, da sta se vladi s podpisom sporazuma zavezali, da bosta sproti usklajevali vsa vprašanja urejanja prostora, regionalnega razvoja in varstva okolja, zlasti na obmejnih območjih ob skupni meji. To je pomemben korak pri vključevanju Slovenije v nastajajoče evropske programe regionalnega razvoja oziroma v nastajanje tako imenovane Evrope regij. Sodelovanje obmejnih območij naj bi se okrepilo zlasti na gospodarskem področju ter na področjih urejanja infrastrukture in transporta, varovanja okolja ter izobraževanja in usposabljanja kadrov. Med pomembnejše projekte, ki so izbrani letos, je tudi Stajerski tehnološki park v Pesni-

ci, za katerega EU prispeva 840 tisoč ekujev, Slovenija pa 400 tisoč. Predstavniki obeh vlad so si ogledali tehnološki park, kjer so jim predstavili razvojni model Pljuca Evrope za usklajevanje in povezovanje regionalnih in nacionalnih potencialov ter pretok informacij, znanja, blaga in storitev med sosednjima državama. Med letos izbranimi projekti, ki jih financira tudi Evropska unija - podobni projekti potekajo tudi na avstrijski strani - pa so tudi sodelovanje podjetij, obmejni turistične cone, obmejna območja, skupen življenjski prostor, mejni prehod Jezerško, čiščenje vodnih odpadkov v Gornji Radgoni, Triglavski narodni park in regeneracija industrijskih območij ob meji.

Anica Pavšic

SEJE PARLAMENTARNIH DELOVNIH TELES

Dvojezično osebno
izkaznico naj imajo vsi

LJUBLJANA (STA) - Komisija državnega zbora za narodni skupnosti je na včerajšnji seji v prvem branju obravnavala predlog zakona o osebni izkaznici. Clani komisije so nasprotovali določilom 6. člena zakonskega predloga, ki določa možnost pridobitve dvojezične osebne izkaznice na narodnostno mešanih območjih na izrecno željo posameznikov. Poudarili so, da mora osebna izkaznica ostati dvojezična za vse, ki živijo na narodnostno mešanem območju, torej tudi za Slovence po narodnosti. Ocenili so tudi, da 6. člen predlaganega zakona o osebni izkaznici postavlja pripadnike italijanske in madžarske narodne manjšine v Sloveniji v neenakovreden položaj, ker zgolj določa možnost pridobitve dvojezične osebne izkaznice na narodnostno mešanih območjih tistim, ki to želijo. Zaradi nesklepnosti komisija včerajni odločala, predlagatelju, torej vladi, pa bo - če bo zbrala dovolj podpisov svojih članov - predlagala, naj pri pripravi zakona za drugo obravnavo upošteva veljavna določila za izdajo osebni izkaznic na narodnostno mešanih območjih brez postavljanja posebnih pogojev in omejitev. Dvojezična osebna izkaznica je dokaz, da nekdo živi na narodnostno mešanem območju in ne predstavlja diskriminacije slovenskega naroda, so menili razpravljalci. Danica Simšić (DS) je izrazila nezamevanje nad vladnim predlogom, z njo pa sta se strinjala tudi Tone Partljic (LDS) in Ciril Ribičić (ZLSD). Slednji je opozoril, da je bilo zagotavljanje pravic manjšinam pri osamosvajanju predvsem v interesu države, ena teh pravic pa

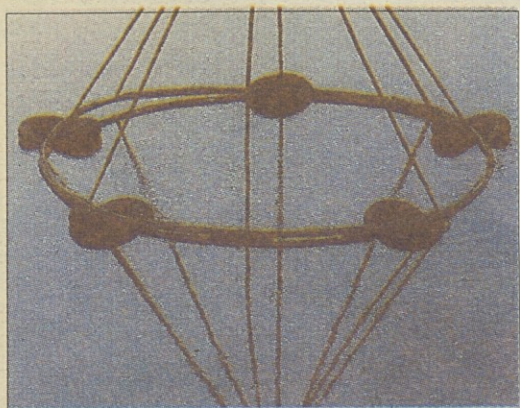
je tudi enakovrednost jezikov večinskega in manjšinskih narodov.

Šolska zakonodaja
v pripravi na drugo
obravnavo v parlamentu

LJUBLJANA (STA) - Parlamentarni odbor za kulturo, solstvo in sport je na popoldanski seji začel svezene nove solske zakonodaje pripravljati na drugo obravnavo, ki jo bo državni zbor predvidoma opravil julija. Ministrstvo za solstvo in sport je po besedah ministra Slavka Gabra prepričano, da je sedem solskih zakonov za drugo branje pripravljenih v skladu s sklepi in stališči DZ iz prve obravnave; med drugim so ze zapisani tudi v obeh spolnih oblikah. Po današnjih odločitvah odbora naj bi bilo v krovni zakon med cilje vzgoje in izobraževanja uvrščeno tudi razvijanje enakih možnosti za oba spola, kljub nasprotovanju ministrstva pa, da je učni jezik v solah in vrtcih slovenski, kar sicer ze jasno piše v vseh predlogih področnih zakonov. Odbor je podprl se vladni amandma, da naj predsednike in clane strokovnih svetov imenuje vlada za šest let, in ne DZ, kot so se poslanci odločili v prvi obravnavi solskega sveznja. Amandmaja Iva Hvalice (SDSS), da naj bi ucenci imeli pravico do brezplačne izposoje učenikov, odbor ni podprl, saj bi to dodatno obremenilo proračun in bilo nestimulativno. Najvec razprave pa je danes na odboru povzročilo novo določilo v zakonskem predlogu, da naj bi izvajalce izobraževalnega programa osnovnolskega izobraževanja, osnovnega glasbenega izobraževanja ter vzgojnega programa domov za učenice, z izjemo tovrstnih zasebnih ustanov, določila lokalna skupnost.

NA KRATKO

Ljubljana v Cankarjevem domu

LJUBLJANA - Nocoj bodo v Mali galeriji Cankarjevega doma ob 21. uri odprli razstavo Voda in kipi - dogajanje na reki Ljubljani. Na razstavi bo z dokumentacijo predstavljen multimedialni projekt, vezan na element vode oziroma reke Ljubljane, ki ga bodo letoš v Ljubljani izpeljali že tretjič. V projektu sodelujejo kiparji Drago Rozman, Saba Skaberne, Tomaž Kolaric, Tjasa Celestina, Rene Rusjan, Anamarija Smajdek, Bostjan Potokar, Jože Lasič, Smiljan Siska, Eva Afuhs, Jure Dobrila, Mirjam Zupancic in Erich Praschak (na sliki eden od lanskih projektov). (V. U.)

Seminar slovenskega jezika za tuje slaviste

LJUBLJANA - Letošnji, 31. seminar slovenskega jezika, literature in kulture bo potekal na Filozofski fakulteti do 1. julija. Organizira ga Oddelek za slovanske jezike in književnosti, financira pa Ministrstvo za solstvo in sport RS. Udeležuje se ga 130 tujih univerzitetnih profesorjev, asistentov, prevajalcev, lektorjev in studentov. Med predavatelji so ugledni slovenski jezikoslovci, zgodovinarji, sociologi in filozofi, ki skušajo osvetliti sodobne razmere naslovne teme. Udeleženci bodo lahko obiskali tudi različne kulturne prireditve, prireditelji pa prirejajo slovesnost v počastitev 50. obletnice zmag nad fašizmom. PR

Nove knjige iz zbirke Pikapolonica

LJUBLJANA - Pri založbi Mladika so v knjižni zbirki za najmlajše izdali pet bogato ilustriranih knjizic. Mufrjeve sanje (Polonca Kovac), O medvedku in dečku (Leopold Suhodolcan) in Nina v čudežni deželi (Ela Peroci) so knjigice, ki so jih pri založbi nekot že izdali. Zdaj so zavezile v večjem formatu ter z ilustracijami Jelke Reichman in Marjance Jemec Božić. V teh dneh je izšla tudi slikanica Zivali iz daljnih dežel, ki jih je upodobila Dunja Kofler. V sodelovanju z beneskim študijskim centrom pa so pri Mladiki izdali tudi izvirno mladinsko pravljico, ki jo je napisal Hugo de Rossi. Pravljico Slavček z Dolge Peci je prevedla Ziva Gruden, knjigo pa opremila znana italijanska ilustratorica Alessandra D'Este. (M. Z.)

NOVO V KINU

Rob Roy

Rob Roy, zgodovinska drama, distribucija Karantanija film, režiser Michael Caton - Jones, premiera jutri v ljubljanskem kinu Union in v kinu Domžale.

Custvena romantična pripoved Rob Roy je resnična zgodba o Robertu Royu McGregorju, škotskem junaku iz 17. stoletja, nekakšnem Robinu Hoodu. Kot vodja in skrbnik McGregorjevega klana si Rob Roy (Liam Neeson) sposodi denar od markiza Montrosa (John Hurt). A njegovo slepo zaupanje v navidezno poštenega markiza ga pahne v neusmiljene kremplje plemstva. Ko izgubi vse, ga lahko reši le še ljubezen, točneje njegova ljubljena žena Mary (Jessica Lang). Film, v katerem med drugim igra tudi Tim Roth (Sund), ima se eno čisto posebno zvezdo - škotsko pokrajino, za katero režiser Caton - Jones trdi, da ni bila še nikoli tako verodostojno poslikana kot prav v Robu Royu. (I. P.)

Jessica Lang in Liam Neeson v filmu Rob Roy

GLASBA / ABONMAJI FILHARMONIKOV V SEZONI '95/'96

Tuji glasbeniki ne bodo izvajali del domačih skladateljev

LJUBLJANA - Pocasi se zaključuje abonmajska sezona 1994/1995, septembra letos pa se bo že začela nova. V Ljubljani bo v Gallusovi dvorani mogoče izbirati med štirimi abonmaji: zelenim zasedbo simfonikov RTV Slovenija, oranžnim in modrim z orkestrom Slovenske filharmonije ter zlatim abonmajem v organizaciji Cankarjevega doma. Programe vseh abonmajev si lahko preberete na današnji strani napovedi prireditev.

Vsak od abonmajev pripravlja zanimiv spored. Pri **zlatem** (sest koncertov), ki ima letos predvidljiv in ustaljen program, pozornost pritegnejo znani svetovni orkestri ter zveneca solistična in dirigentska imena. »Domačemu glasbenemu občinstvu predstaviti najboljše med svetovnimi orkestri,« piše vodja glasbenega programa CD Monika Kartin. Tako bomo lahko slišali **Simfonični orkester NHK iz Tokia**, **Sanktpeterburski filharmonični orkester**, **orkester ORF iz Avstrije** in **Filharmonični orkester francoskega radia**. Nekaj posebnega bosta zadnja koncerta - takrat bo nastopil odlični ruski glasbenik in trenutno brzkone najboljši violist **Jurij Basmetski z Moskovskimi solisti**, katerih zasedbo je tudi sestavil. Na zadnjem koncertu pa bomo imeli priložnost spoznati nekoliko razširjeni komorni orkester **St. Martin in the Fields**, katerega umetniški vodja je **Neville Marriner**.

Simfonični orkester RTV Slovenija bo na vsakem od osmih koncertov **zelenega abonmaja** gostil soliste. Predstavili se bodo umetniki, kot so flavtistka **I. Grafenauer**, pianist **B. Gorisek**, ruski pianist **B. Petrusanski**, pianistka **D. Tomsic-Srebrotjak**, čelist **Pergamenschikov**, pevka

Dilberjeva in se nekateri slovenski poustvarjalci.

Slovenski filharmoniki bodo imeli dva abonmaja, vsak od njiju bo vseboval devet koncertov v četrtkovem in petkovem terminu. Tudi letos so jih tematsko opredelili. **Oranžni** bo v znamenju ruske glasbe in njenih uspešnic, **modri** pa v tonih velikih koncertov in skladb, ki so nastale ob koroškem Vrbskem jezeru. Klavirski koncerti - skupaj jih bo devet v obeh abonmajih - bodo posegali v stilna obdobja med **Beethovnom** in **Bartokom**, nekaj posebnega pa bo koncert, na katerem bo pianist **D. Lively** isti večer odigral oba **Ravelova klavirska koncerta**. V **Bernsteino**vi simfoniji za mezzosopran in orkester **Jeremija** bo na otvoritvenem koncertu oranžnega abonmaja nastopila pevka **Angeline Reoux**, specialistka za Bernsteino glasbo. Slovenski pevci se bodo lahko

Cristoforo Munari: Tihozitje (detajl)

izkazali v **Verdievem Rekvemu**, kot gosta pa bosta sodelovala **Slovenski komorni zbor in Consortium musicum**.

Filharmoniki bodo 27. septembra začeli novo abonmajsko sezono z dirigentom **Hartmutom Haenchenom** in **Mahlerjevo simfonijo st. 9**. V sezoni 1995/1996 bomo lahko Mahlerja poslušali se dvakrat: marca v okviru modrega abonmaja (6. simfonija, dirigent **S. Sanderling**), simfoniki RTV Slovenija (dirigent **A. Nanut**) pa bodo zagrili Mahlerjevo Drugo simfonijo v aprilskem nastopu. Veliko bo ruskih skladateljskih imen: **Stravinski**, **Prokofjev**, **Rahmaninov**, **Rimski-Korsakov**, **Sostakovič**..., v vsakem abonmajskem ciklu pa

bo nekaj **Cajkovskega**.

Dela slovenskih skladateljev bodo seveda izvajali samo slovenski orkestri: skladbe **Bavdka**, **Goloba**, **Gregorca** in **Stibilja** bomo slišali v **zelenem abonmaju**, dela **Ramovša**, **Adamičca**, **Kogojca**, **Kreka**, **Mihelčiča**, **Mihovca**, **Srebrotnjaka** in **Zebreta** pa v izvedbi **Slovenske filharmonije**. Skladatelju **Mariju Kogojcu** bodo filharmoniki posvetili majski koncert **modrega abonmaja**.

Koncertno sezono bodo z abonmajskim ciklom izpeljali tudi glasbeniki **Mariborske filharmonije**. Zal v Mariboru se nimajo določene in potrjenega programa, tako da primerjavo z ljubljanskimi se ni mogoča.

Martin Zuzek

IZŠLO JE / KNJIGE

Nataša Golob: O srednjeveških igrah in smehu

Založila in izdala Založba Mladika, Ljubljana 1995, trda vezava, 35 strani, 22 x 24,5 cm.

Prof. dr. Nataša Golob se ni prvič lotila pisanja umetnostnozgodovinskega besedila o obdobju srednjega veka. Ni se tudi prvič lotila odgrinjanja mračne tancice s casa, ki ga odkriva in predstavlja. S prijetnim in nezapletenim jezikom nam kaže lastnosti, ki jih v sebi nosi človek v vsakem obdobju. Kaže nam, kako je zgodovina predstavljena le prek velikih podpisov zmag in okupacij, nič pa nam ne pove o vsakdanjem, preprostem življenju. To ni bilo nič manj veselo in nasmevano kot danes. Predvsem otroci so vedno znali poiskati sonce in smeh, iz besedila te knjige pa se zdi, da je današnja otroška igra okrnjena prvinske ustvarjalnosti in preprostosti. Čeprav je besedilo namenjeno otrokom od tretjega do sedmega razreda osnovne sole, je vredno, da ga preberejo tudi stariši. Ti so namreč tisti, ki nekako risejo otroški svet igre ter s tem usmerjajo in vzgajajo. Knjiga je obogatena z ilustracijami Matjaža Schmidta in reprodukcijami izvirnikov, ki jih hranijo strokovne umetnostnozgodovinske zbirke. (M. Z.)

Susanna Tamara: Srce iz špeha

Izdala in založila Založba Mladika, Ljubljana 1995, natisnila Tiskarna Mladinska knjiga, za založbo Janez Music, trda vezava, 99 strani, 16 x 24 cm.

Italijanska pisateljica Susanna Tamara se je rodila v Trstu leta 1957, njen pristni odnos do okolja in navidez preprostih življenjskih problemov pa jo je že večkrat spodbudil, da je svoja občutja tudi zapisala. Tako je nastala slikovita pripoved o malem Mihi, prva v nizu podobnih zgodb. Miha je zaradi ločenih in vedno zaposlenih staršev sam in zdogocasen. Ah, ko bi imel psa ali vsaj bratca! Zdaj pa je njegov edini prijatelj Hlado, sicer popolnoma običajen hladilnik, ki ga znova in znova pregovori, da pogleda vanj in se krátkocasi z dobrotami, ki jih nosi v sebi. Posledice so seveda viseci obroci sala, ki jih v »moderni« svet vpeta mati ne prenese. Njen Miha namreč ne izpolnjuje estetskih zahtev družbe, ki je prav do takšnih pojavov nerazumljivo neusmiljena. Sledi seveda napet notranji lok, ko se Miha preseli v sanjski svet, in seveda srečen razplet, ta pa v sebi nosi tudi globlje sporočilo. Knjiga je v Italiji v zadnjih letih med najboljše prodajane literature deli, pri nas pa je izšla v Mladikini zbirki Trepetika, in sicer v prevodu Jozeta Stabeja. Besedilo je opremljeno tudi s črno-belimi sličicami znanega mojstra Tonyja Rossa. (M. Z.)

Franjo Francič: Poševni stolp v Pisi

Založila in izdala Založba Mladika, Ljubljana 1995, za založbo Janez Music, opremil Jurij Kocbek, natisnila tiskarna Solidarnost, p.o., trda vezava, 78 strani, 14,5 x 20,5 cm.

Pri založbi Mladika ne izdajajo samo knjig za mlade in najmlajše bralce, v tako imenovanem programu izvirnega leposlovja za odrasle pripravljajo tudi dela z zahtevnejšo vsebino. Tokrat je to kratki Francicev roman **Poševni stolp v Pisi**. V zgodbi, razdeljeni na štiri dele (Ognji, Dobro jutro, gnus, Pepel, Poševni stolp v Pisi), junak ves čas zahaja v konflikte z zunanjim svetom. Junak je nesprijaznejši prepirljivec, ki se nenehno zapleta v spore in prepire, v tem pa išče življenjski smisel in notranji mir. Delo lahko povzamemo tudi kot osebno izpoved in notranje iskanje. Iz Istre se pisatelj tokrat preseli v tuje kraje, tam pa svet ni nič drugačen. Podobno kot doma kulturno in clovesko zivotari tudi tujina, Franjo Francic pa to neprizanesljivo (tudi do samega sebe) komentira. V besedilu tokrat ni poetičnih vložkov, ki bi lomili dramaturgijo pripovedi, bralec pa lahko spontano in sproščeno sledi besedilu. (M. Z.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 26. 6. do 2. 7. '95)

Skupno število gledalcev (14.622) v Ljubljani je v primerjavi s tednom poprej upadlo kar za 18.878 ali 56,35 odstotkov. Premierno so začeli predvajati **Bradyjevo klapo**, predpremierno pa **Pred zoro**, vendar se ta film se ni uvrstil na našo lestvico (199 gledalcev in 99.500 SIT pri treh predstavah). Komedija **Butec in butec** je tokrat imela »le« 5.049 obiskovalcev, kar je sicer precej manj kot zadnjič, se vedno pa gre za sorazmerno visoko številko in tudi ni drugih filmov, ki bi lahko ogrozili vrh naše lestvice. V tednu med 27. 6. in 3. 7. 1994, lani ob tem času torej, je bilo nekaj več gledalcev (16.382), na splošno pa tudi ni bilo tolikšnih nihanj obiska iz tedna v teden, kot smo jim letos prica.

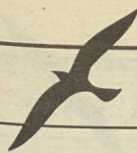
Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanj skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Butec in butec/Lj. kinematografi	33 (120)	5.049 (37.492)	2, 367.100 (18, 245.200)
2. Cas deklstva/Continental	39 (62)	3.433 (7.164)	1, 637.500 (3, 493.000)
3. Pregon/Film Plus	27 (50)	1.539 (3.703)	743.700 (1, 791.700)
4. Kaznilnica odresitve/Trias WTC	20/88	1.067 (9.597)	517.800 (4, 650.700)
5. Nesmrtno ljubljena/Continental	21/91	1.020 (9.773)	492.000 (4, 738.600)
6. Muriel se poroci/Trias WTC	18 (121)	504 (12.090)	252.000 (5, 875.200)
7. Ed Wood/Cenex	21 (33)	462 (828)	269.800 (489.400)
8. Bradyjeva klapa/Karantanija film	12 (12)	449 (449)	224.500 (224.500)
9. Mali milijonar/Lj. kinematografi	6 (91)	231 (10.307)	80.850 (5, 007.075)
10. Knjiga o dzungli/Carnium Trade	7 (40)	230 (2.301)	80.500 (1, 029.800)

Na mednarodni lestvici (V. Britanija, Francija, Nemčija, Italija, Spanija, Nizozemska, Avstralija in Japonska) je v tednu med 12. in 18. junijem **Rob Roy** moral prepustiti vodstvo **Slabim fantom**. Novinca med prvimi petimi sta **Bradyjeva klapa** in **Braveheart**. Navajamo izkupicek v milijonih USD:

1. Bad Boys	4,70 (12,51)
2. Rob Roy	2,06 (13,40)
3. Bradyjeva klapa	1,61 (2,85)
4. Die Hard With a Vengeance	1,42 (5,43)
5. Braveheart	1,35 (2,85)

Pripravlja Igor Kernel

VESOLJE / PO PETDNEVNI SKUPNI VESOLJSKI MISIJI V ZEMELJSKI KROŽNICI

Ameriški vesoljski trajekt Atlantis se je včeraj ločil od postaje Mir

Predvsem Rusi so zadovoljni, ker upajo, da bodo sedaj premostili finančno krizo

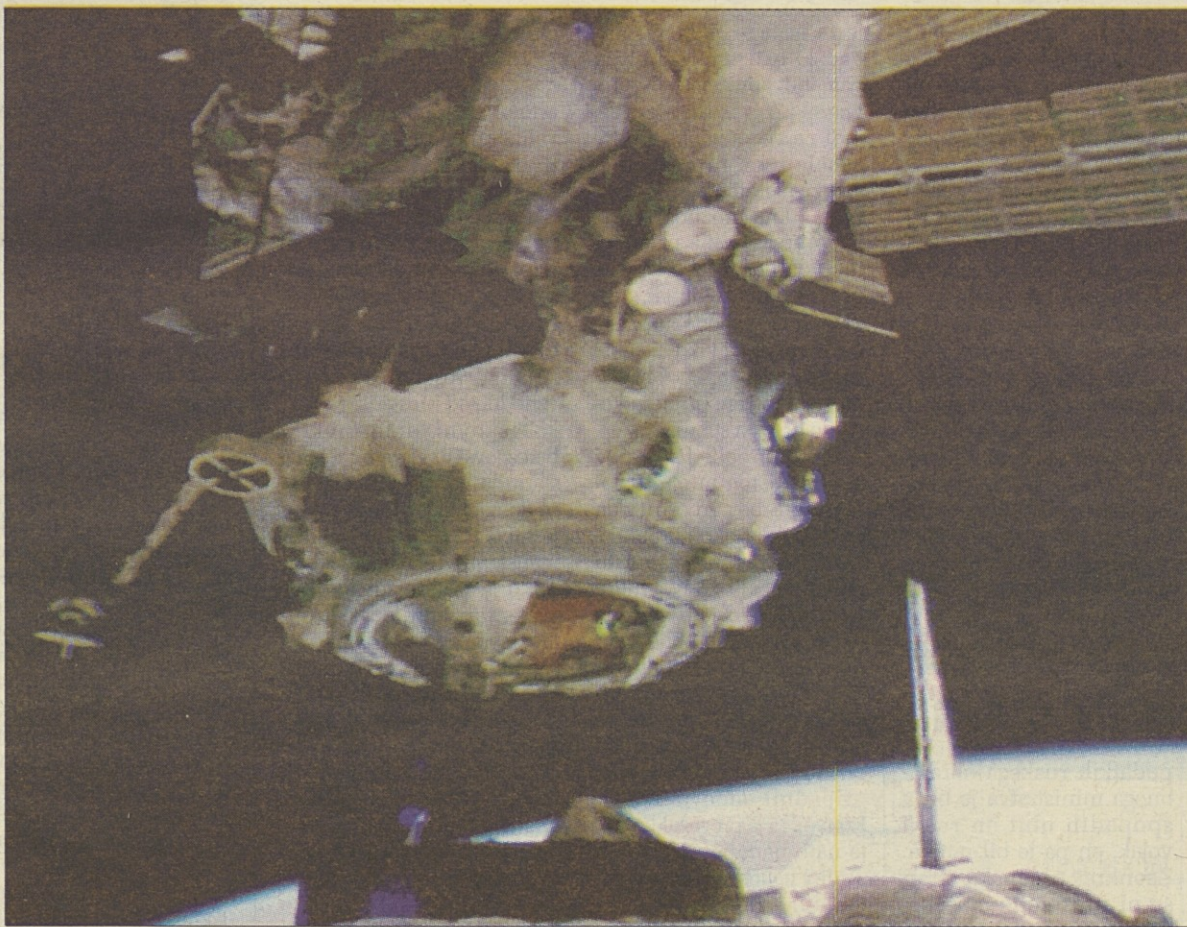
CAPE CANAVERAL - Ameriški vesoljski trajekt Atlantis se je včeraj ob 13. po srednjeevropskem času ločil od ruske vesoljske postaje Mir. Preden je Atlantis poletel na nizjo orbito, je obkrožil vesoljsko postajo in jo posnel, isto sta storila ruska kozmonavta Anatolij Solovjov in Nikolaj Budarin s kapsulo Sojuz, ki sta obenem posnela trenutek, ko se je Atlantis ločil od vesoljske postaje. Atlantis se bo z ameriškim astronautom Normanom Thagardom, ki je prebil na postaji Mir več kot sto dni, v petek vrnil na vesoljsko izstrelisce Kennedy na Rtu Canaveral. Seveda, če jo Amerikanom ne bo ponovno zagodlo vreme. Solovjov in Budarin pa bosta ostala na vesoljski postaji še stiri mesece.

Petdnevna skupna ameriško-ruska vesoljska misija se je torej končala. Američani in Rusi so lahko zadovoljni, saj so z njo postavili trdne temelje bodočega sodelovanja. Predvsem Rusi upajo, da

se bodo s tem sodelovanjem rešili finančnih tegob. Lani je bil proračun ruske vesoljske ustanove le 690 milijonov dolarjev, kar je glede na ruski državni proračun enako, kot porabita Izrael in Pakistan. Resnici na ljubo bodo pri tem prihranili tudi Američani, ki se prav tako otepajo s proračunskim klestenjem.

Končni cilj sedanjega prvega skupnega koraka je izgradnja mednarodne vesoljske postaje Alfa, ki bi jo morali ob sodelovanju Evrope, Kanade in Japonske dokončati leta 2002. Prav s sedanjo misijo so preverili kompatibilnost poenotitvenih spojitvenih sistemov, ki bodo bistvene važnosti pri gradnji bodoče vesoljske postaje.

Med petdnevno misijo pa so ameriški astronauti in ruski kozmonavti dokončno prebili led podzvesnega nezaupanja in v bistvu ugotovili, da jih loči predvsem jezik, a tudi ta je premostljiv, kar so sedaj tudi dokazali.

S Sojuza so posneli trenutek, ko se je ameriški vesoljski trajekt Atlantis ločil od ruske vesoljske postaje Mir (Telefoto AP)

V petek Kostarika gosti eksperte za NLP

SAN JOSE DE COSTARICA - V petek se bodo na neki kmetiji v kostariski pokrajini Puntarenas sestali izvedenci za NLP in tisti, ki trdijo, da so se že sestali z zunajzemeljskimi bitji. Kmetijo v Puntarenasu so izbrali, ker naj bi bilo tu ogromno »kozmične energije«, s katero se bodo udeleženci prepojili. »Znanstvenega« srečanja pa se ne bosta udeležila dva največja kostariska izvedenca za NLP, brata Carlos in Ignacio Vilchez Navamuel. Po njunem mnenju bo na srečanju v Puntarenasu preveč mističizma in ezoterizma, ki je v nasprotju z njunimi metodami. Brata namreč prebedita cele noči pred teleskopom, posnela pa sta že NLP, ki je zanimal celo ameriško vesoljsko ustanovo Nasa.

JAPONSKA / VČERAJSNJI SKLEP JAPONSKEGA SODSTVA

Oktobra sojenje Asahari

TOKIO - Soko Asahara, voditelj japonske neobudistične sekte Aum Sinrikio (Vzvišena resnica), se bo moral zagovarjati pred sodniki 26. oktobra. To je včeraj sklenilo japonsko sodstvo, ki je ločilo proces proti Asahari od procesa, na katerem bodo sodili ostalim petdesetim članom Vzvišene resnice. Zaradi atentata z bojnim strupom sarinom, ki je 20. marca povzročil smrt 12 in zastrupitev 5.500 ljudi v tokijski podzemski železnici, bi lahko Asaharo obsodili na smrt na vešalih. Zaradi prizivov pa bo morebitna smrtna obsodba pravomočna šele leta 2005.

Skupaj z Asaharo je za zapahi poleg petdesetih članov sekte tudi Asaharova žena Tomoko Matsumoto, ki je obtožena,

da je krila moževno zločinsko dejavnost. Sekte pa ne obtožujejo samo atentata v tokijski podzemski železnici, temveč tudi smrti sedmih oseb v Matsumotuju leta 1994, številnih ugrabitev in likvidacij neposlušnih privrženecv. Te so ubijali s plinom, ki je tisočkrat bolj strupen kot sarin, njihova trupla pa so nato upepelili v posebnih električnih pečeh.

Kljub taki obtožnici pa sta vlada in tokijski guverner šele pred enim tednom zahtevala, naj prepovejo to sekte, ker je družbeno nevarna. Če bo sodstvo sprejelo to zahtevo, bo to prvi primer prepovedi neke verske sekte na Japonskem. V deželi vzhajajočega sonca pa se še ni polegel strah pred fanatiki te sekte, saj ljudje vsak smrad zamenjajo za plinski atentat.

PORTUGALSKA

Prisluškovalna afera brez hujših posledic

LIZBONA - Portugalska informativna služba za varnost se je znašla v vrtincu, potem ko je prejšnjo soboto tednik Expresso objavil vest, da so njeni agenti brez pooblastil vohunili za politiki leve in desne opozicije. Vest so nato poglobili se dnevniki, ki so ugotovili, da so agenti zbirali informacije celo o nekaterih politikih vladnih strank in o novinarjih. Iskali naj bi dokaze o financiranju strank, a tudi kaj pikantnega o zasebnem življenju politikov in novinarjev.

Notranji minister Manuel Dias Loureiro in direktor službe za varnost Daniel Sanches sta izključila, da bi tajna policija počela kaj nezakonitega, posredno pa sta priznala, da bi lahko posamezniki prekršili svoja pooblastila. Navsezadnje je Daniel Sanches prijavil »neznance« sodstvu, kar potrjuje vesti o nezakonitem vohunjenju. Seveda portugalska prisluškovalna afera ne bo dobila španskih razsežnosti, kajti prizadeti so med drugim filozofski sprejeli vso zadevo.

MLADI / POBUDA EVROPSKEGA SVETA

Šest evropskih vlakov proti ksenofobiji

9. julija bo evropska mladina v Strasbournu

STRASBOURG - Mladinska kampanja proti rasizmu, antisemitizmu, ksenofobiji in nestrpnosti, ki poteka pod okriljem Sveta Evrope, se blizu vrhuncu letosnjega proslavljanja v sklopu te akcije, in sicer mladinskega tedna proti rasizmu, antisemitizmu, ksenofobiji in nestrpnosti, ki bo potekal v Strasbournu od 10. do 17. julija. Namen tega srečanja je priklicati pozornost mladih, politikov in sredstev javnega obveščanja, na narsčajoc val nestrpnosti do različnih manjšin in priseljencev.

Kot priprava in promocija tega shoda je v ponedeljek, 3. julija, odpotovalo proti Strasbournu šest mladinskih vlakov, ki bodo ves teden potovali do Strasbournu. Dobra polovica udeležencev mladinskega tedna

proti rasizmu, antisemitizmu, ksenofobiji in nestrpnosti bo v Strasbournu pripotovala prav z temi vlaki, ki se bodo mudili v večjih evropskih mestih in prestolnicah.

Eden izmed teh vlakov se bo približal tudi našim krajem, in sicer s postankom v Ljubljani v petek, 7. julija, odkoder bo odpotoval do Strasbournu preko Milana in Zürichu.

V vseh mestih, ki se jih bo vlak dotaknil, so predvidene številne aktivnosti v sklopu omenjene kampanje.

Na Dunaju so npr. že pripravili stiri kilometrske transparent z gesli proti rasizmu in nestrpnosti, ki ga bodo udeleženci evropskega vlaka pripeljali v Strasbournu.

Peter Rustja

Rusko federacijo zamikala v tujini odvzeta imovina carske Rusije

MOSKVA - Ruska federacija bo poskušala pridobiti palače, cerkve in druge nepremičnine, ki jih je v tujini kupila carska Rusija. Ruska vlada pa si ne dela utvar, ker se je po oktobrski revoluciji boljševiska oblast odpovedala temu premoženju, saj je v Sovjetski zvezi nacionalizirala vse tuje premoženje, obenem ni poravnala carskih dolgov v tujini.

Zahtevo po vračanju ruskega premoženja v tujini je pred meseci izglasovala ruska дума. Podpredsednik državnega sveta za lastninjenje Valerij Fatjejev pa je včeraj povedal, da bo operacija zelo zapletena, ker morajo zbrati vse pravne dokaze, da so bile nepremičnine nekoč res ruske.

Med starim ruskim premoženjem je tudi katedrala sv. Nikolaja v Bariju, ki je skupaj z zemljiščem vredna 300 milijonov dolarjev. Nekaj palač je tudi v Parizu, v Nici so vojašnice in vile, v Jeruzalemu pa cerkve, bolnišnice in zavetišča za romarje. Vse to premoženje je po približnih ocenah vredno 9 milijard dolarjev.

VOJNA NA HRVAŠKEM IN V BIH

ZN se bojijo, da Zagreb pripravlja novo ofenzivo

Bosansko-hercegovska federacija zaprla meje s Hrvaško

ZAGREB (dpa) - Poveljstvo mirovnih sil ZN v Zagrebu je včeraj prvič javno izrazilo domnevo, da bo hrvaška vojska kmalu zacela obsežno ofenzivo proti Srbom na zasedenih hrvaških območjih. Pripadniki modrih celad so opazili kopičenje hrvaških sil južno od Zagreba in v vzhodni Slavoniji.

»Polozaj je podoben tistemu maja letos, ko so hrvaške sile napadle srbske položaje v vzhodni Slavoniji,« je včeraj v Zagrebu izjavil major mirovnih sil ZN Toby Bridge. »Zelo smo zaskrbljeni, saj ne moremo izključiti domneve, da bodo hrvaške sile kmalu posredovale,« je dejal Bridge, ki je v poveljstvu mirovnih sil ZN zadovoljen za analizo vojaškega po-

lozaja in vrednotenje podatkov, ki jih priskrbijo različne tajne službe. Na Velebitu so mirovne sile opazile prihod posebne enote hrvaške vojske, ki naj bi stela približno osemsto mož.

Podobne premike vojske in vojaške tehnike so opazili tudi na drugih območjih Hrvaške. »To je zelo nenavadno. Možno je, da Hrvatje zasedajo izhodiščne položaje

je za napad,« je menil Bridge. O natančnih ciljih in namenih kopičenja sil mirovne sile ZN niso dajale izjav, tudi ne vedo, kdaj naj bi se zacela morebitna velika ofenziva proti krajinskim Srbom. »Ena možnost je, da bodo hrvaške sile nemudoma udarile in tako tvegale protinapad srbskih sil, druga pa je ta, da bodo počakale do jeseni in se tako izognile srbskemu udarcu, saj bi slabo vreme v tem primeru koristilo hrvaški strani.«

Na območju Bosne se modre celade in enote bosanskih Srbov že četrty dan spopadajo v okolici Sarajeva. Včeraj so Srbi na Igmanu znova napadli konvoj mirovnih sil ZN. Modre celade so na srbski napad odgovorile in pri tem uporabile ruske in dimne granate, kar je Srbe preprečilo, da so ustavili ogenj. V spopadu je bil hudo ranjen francoski pripadnik modrih celad. Konvoj, ki je prevahal hrano, je nato nadaljeval voznjo. Tudi v zahodni Bosni ni bilo mirno. Hercegovsko glavno mesto je bilo tarča srbskega topniškega napada.

Hrvaški radio je poročal, da je v vzhodnem delu Mostarja v nekaj minutah eksplodiralo več topovskih granat velikega kalibra. O morebitnih žrtvah se ni poročil. Mostar, ki je pod upravo Evropske unije, so srbske sile v preteklih dneh večkrat napadle s topništvom. Po mnenju opazovalcev ZN so srbski napadi odziv na prodiranje bosansko-hrvaških sil proti srbskim položajem vzhodno od Mostarja.

Tiskovni predstavnik hercegovskih Hrvatov v Mostarju je včeraj sporočil, da so do nadaljnjega zaprte meje med Hrvaško in muslimansko-hrvaško federacijo. Tako je novim mirovnim enotam za hitro posredovanje onemogočeno, da bi prisle iz hrvaških pristanic, kjer so se izkrcale, da bi prisle v osrednjo Bosno. Hercegovski Hrvatje in bosanski del federacije želijo najprej izvedeti od ZN, kakšna bosta vloga in status teh enot. Približno pet tisoč pripadnikov novih modrih celad je že na ozemlju Hercegovine, ki ga nadzirajo hercegovski Hrvatje.

Silajdžić trdi, da so enote za hitro posredovanje v BiH dobrodošle

PARIZ (Reuter, AFP, telefoto: AP) - Predsednik bosanske vlade Haris Silajdžić (na sliki s francoskim premierom Juppéjem) je v torek zanikal francoske obtožbe, po katerih naj bi bosanska vlada zavirala sirjenje francoskega kontingenta sil za hitro posredovanje proti zahodu Sarajeva.

To obtožbe je v ponedeljek izrekel admiral Jacques Laxande, poveljnik osebja francoskih oboroženih sil in hkrati izrazil željo po hitri rešitvi tega vprašanja. Admiralove kritike so se nanasale tudi na Hrvaško, ki naj bi skupaj z Bosno prepeljala napredovanje deset tisoč mož, pripravljenih, da odgovorijo na napade bosanskih Srbov na modre celade. Po francoskih vojaških virih bosanske oblasti niso izdale dovoljenja legionarjem, da bi potovali proti naselju Tomislavgrad zahodno od Sarajeva.

V okviru pogovorov s predsednikom

francoske vlade Alainom Juppéjem je Silajdžić te informacije iz francoskih vojaških krogov označil za neresnične in zavrnil, da so sile za hitro posredovanje v Bosni dobrodošle. Dodal je, da bosanske oblasti podpirajo akcijo francoskih vojakov. Predsednik bosanske vlade je vnovič poudaril svojo željo, da bi Srbi sprejeli mirovni načrt, ki ga je izoblikovala kontaktna skupina. Jasno pa je izjavil, da Francija nasprotuje sedanji vojaški ofenzivi bosanske vlade, ki namerava prekiniti obleganje Sarajeva. Silajdžić je poudaril: »Samoobramba je naša pravica.«

Francoski kontingent sil za hitro posredovanje sestavlja dva tisoč elitnih vojakov, opremljenih z lahkim topništvom in helikopterji. Svojo namestitvev na Hrvaškem je ta kontingent končal 26. junija, nato pa se je nemudoma začel siriti na jugu Bosne in Hercegovine.

ČEČENIJA

Obe sprti strani sta prekršili obljube o prekinitvi ognja

MOSKVA (Reuter, dpa) - Mirovna pogajanja o trajni resitvi čečenskega spora so včeraj spet zasla v slepo ulico. Ruske oblasti so uporniske Čečence obtožile kršitve premirja, pogajalski skupini pa se nista mogli sporazumeti o končni politični rešitvi za uporniško kavkasko republiko.

Ceprav sta se obe strani strinjali z zacasno ustavitvijo bojev, se vedno prihaja do obcasnih spopadov. Ruska agencija Itar-Tass je sporočila, da so čečenski vojaki napadli rusko vojsko nadzorno točko na izhodu iz čečenske prestolnice. O spopadih poročajo tudi iz okoličnice vasi Bamut, 50 kilometrov jugozahodno od glavnega mesta Groznega. Po

podatkih ruskega obrambnega ministrstva je bil v spopadih ubit en ruski vojak, en pa je bil ranjen. Zaskrbljena čečenska stran se ni uresničila obljube, da bo unicila del svoje teške oborožitve.

Usman Imajev, glavni čečenski pogajalec, je včeraj na enem od moskovskih radiev sporočil, da Čečeni tega ne morejo storiti, ker jih Rusi se vedno bombardirajo. Samo včeraj so ruska letala odvrгла približno 20 bomb na mesto, kjer zbira orožje za uničenje. »Orožja ne bomo unicili, dokler obstaja možnost, da ga bomo morali uporabiti, čeprav tega ne želimo,« je izjavil Imajev. Očitno je razplet čečenske krize se vedno daleč.

NOVICE

Kozirjev svari nemške oblasti

MOSKVA - Ruski zunanji minister Kozirjev je zaskrbljen zaradi odločitve nemškega parlamenta, da bodo tudi nemški vojaki sodelovali v enotah za hitro posredovanje v Bosni, čeprav Moskva ne bo nasprotovala uporabi teh enot, če se ne bo spremenila narava mirovne operacije v BiH. Nemške oblasti je vendarle pozval, naj se enkrat pretehtajo svojo odločitev. Nemsko posredovanje trenutno ne more veliko prispevati k dosegu trajnega miru, zlasti če upoštevamo zgodovinsko breme, ki ga nosi Nemčija, je Kozirjev izjavil na včerajšnji tiskovni konferenci v Moskvi. (Reuter)

ZDA za milejše sankcije proti Jugoslaviji

WASHINGTON - Ponedeljkov Washington Post je zapisal, da bodo ZDA v sredo, ko bo vprašanje ukrepov proti ZRJ postavljeno na glasovanje v Varnostnem svetu, pritrile mnenju, ki zagovarja podaljšanje razbremenitve ukrepov. Čeprav Srbija ni ustavila vojaške pomoči bosanskim rojakom, pa je obseg le-te občutno manjši. »Ne trdimo, da predstavlja zaprtje mej najboljšo možnost,« je izjavil neki ameriški predstavnik. »Menimo, da zdaj ni pravi trenutek za podiranje mostov.« (AFP)

Zamenjave v ukrajinskem vrhu

KIJEV - Ukrajinski predsednik Kučma je odstavil podpredsednika vlade Pinzenika, izvršil nekaj zamenjav v represivnih organih, ki vodijo boj proti organiziranemu kriminalu, notranjega ministra Radčenka pa je imenoval za vodjo tajne službe. Temeljni cilji nove vlade bodo izboljšanje ekonomske politike, državne varnosti in stanja na področju človekovih pravic ter posodobitev kmetijsko-industrijskega kompleksa. Vladna politika naj ne bi več temeljila na strogi monetarni politiki in nizki inflaciji kot glavnem makroekonomskem cilju. Ukrajinsko gospodarstvo potrebuje temeljite strukturne spremembe, predvsem na industrijskem in socialnem področju, je zatrdil Kučma. Napovedal je tudi, da Ukrajina ne bo dosegla inflacijske stopnje, o kateri so se dogovorili z MDS. (Reuter)

ZDRUŽENI NARODI

Jugoslovani bodo lačni lahko igrali košarko

Varnostni svet bo omiljene ukrepe proti Zvezni republiki Jugoslaviji podaljšal za 75 dni

ZDRUŽENI NARODI - V Varnostnem svetu ZN so se v ponedeljek naložili sporazumeti o nadaljevanju omiljenih ukrepov proti Zvezni republiki Jugoslaviji v prihodnjih 75 dneh. Iz diplomatskih virov se je zvedelo, da naj bi resolucijo, ki so jo predlagale ZDA, Velika Britanija, Francija in Ceska, sprejeli danes, nanasa pa se na odpravo ukrepov za potovanja ter kulturno in sportno sodelovanje.

Trgovinski embargo proti Beogradu bo se veljal. Nova, podobna resolucija bo veljala do 18. septembra. Tovrstni embargo so prvič zacasno odpravili la-

ni oktobra, ker je srbski predsednik Milošević obljubil, da ne bo več posiljal orožja bosanskim Srbom, ki so zavrnili predlagani mirovni načrt. Rusija in Italija sta sicer predlagali odpravo ukrepov za sto dni, vendar bodo tako kot aprila proti temu predlogu glasovali Američani. Moskva se je glasovanja vzdržala z obrazložitvijo, da bi morali delno odpraviti tudi trgovinske ukrepe proti Srbiji, saj je prenehala posiljati pomoč bosanskim Srbom. Zadnja resolucija VS predlaga tudi priznanje meja med vsemi nekdanjimi jugoslovanskimi republikami, kar je

prvi pogoj za odpravo gospodarskih ukrepov proti Beogradu. Nemčija je predlagala sprejetje amandmaja, po katerem bi morala Jugoslavija bolje nadzorovati svoje meje, vendar ga članice VS niso podprle. Sprejele pa bodo posebno resolucijo, ki naj bi določala pogoje, pod katerimi bodo deloma odpravljene ukrepi proti Beogradu. Nemski predstavniki poudarjajo, da bi zaradi omilitve trgovinskih ukrepov prislo do tihotapljenja blaga bosanskim Srbom, saj je nadzor na meji že zdaj nezadovoljiv.

Evelyn Leopold / Reuter

Kadar Sarajevčani ponesejo ubitega tovariša na zadnjo pot, tvegajo glavo, saj sovražnikovi ostrostrelci ne poznajo milosti (Telefoto: AP)

MNENJE

General Rose pričakuje pogajanja

WELLINGTON (Reuter, telefoto: AP) - Britanski general Michael Rose, nekdanji poveljnik čet ZN v Bosni, je včeraj izjavil, da utegneta vojskujoci se strani zaradi izčrpanosti kmalu sesti za pogajalsko mizo. Dejal je, da bi umik modrih celad iz Bosne pomenil katastrofo, saj bi prislo do še bolj krvavih pokolov in se večjega razsejavanja ljudi. »Prepričan sem, da bo izčrpanost opravila svoje, ko bodo politični voditelji spoznali, da z nadaljevanjem vojne ne bodo dosegli svojih ciljev, zato bodo znova začeli razmišljati o miru,« je izjavil. Meni, da se bo to zgodilo kmalu. »Seveda je pritisk usmerjen zoper bosanske Srbe, ki močno občutijo posledice ukrepov, vladna vojska pa postaja vse sposobnejša... Ko se soočita dve sili - ena, ki izgublja svojo moč, in druga, ki jo pridobiva, lahko pride tudi do političnega napredka.« Rose je pohvalil dosežke 23 tisoč pripadnikov ZN v Bosni, ki so leta 1994 zagotovili človekoljubno pomoč za 2,7 milijona ljudi.

EGIPTOVSKO-SUDANSKI ZAPLET

Na Mubaraka so streljali rojaki

Kartum zahteva mednarodno arbitražo

KARTUM (Reuters) - Sudanski vladi je močno odleglo, ko je včeraj uradna Etiopija sporočila, da je bilo v skupini nesposobnih atentatorjev na Hosnija Mubaraka pet Egipčanov. Egipčanski predsednik je prejšnji teden za načrtovanje atentata v Adis Abebi sicer obtožil prizrnce sudanskega nacionalista Mohameda Seraja.

»Etiopska odkritja o poskusu umora egipčanskega predsednika zavračajo obtožbe in namigovanja kairskega režima,« je dejal sudanski zunanji minister Ali Osman Mohamed Tahar. »Nasa država ni odgovorna za incident, ki je v celoti egipčanska notranja zadeva. Obtoževanje Sudana jasno dokazuje, kako nepremišljeno in impulzivno deluje vlada v Kairu,« je še dodal.

Etiopska stran ni navedla podrobnosti o tem,

kako ji je uspelo odkriti identiteto napadalcev, ki naj bi pripadali Gami Islami, največji egipčanski organizaciji islamskih skrajnežev. Zato odkritje atentatorjev ni pomirilo uradnega Egipta. »Gre za sirse vprašanje. Zanima nas, kdo je načrtoval in denarno podprl atentat, kdo je usposobil napadalce ... pa naj bo Egipčan ali pa kdorkoli drug,« je dejal egipčanski minister za informiranje.

V Kartumu te dni pra-

znujejo sesto obletnico vojaškega udara, s katerim so je do oblasti pripadli islamski režim generala Basirja. Sredi slovesnosti so tisoči skoraj ponoreli od veselja ob novici, da so bili atentatorji na Mubaraka Egipčani. Divji ples in huronsko petje je se podzgal Basir, ki je zbrani množici zagotovil, da bo ozemeljski spor z Egiptom predal v presojo mednarodni arbitraži. »Svetu sporočamo, da lahko le Mednarodno sodišče, ki ima prave izkušnje in tradicijo, presodi dostojno in sprejemljivo,« je dejal. Zaradi z nافتo bogatega trikotnika Halaib sta si državi v la- seš že od leta 1950.

BLIŽNJI VZHOD

Arafat in Peres bosta podpisala sporazum

Še zadnja nesoglasja naj bi zgladili do 25. julija

JERUZALEM, DAMASK (Reuters) - Voditelj Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat in izraelski zunanji minister Simon Peres sta po včerajšnjem srečanju sporočila, da bosta sporazum o razširitvi palestinske avtonomije na Zahodnem bregu podpisala 25. julija. Ker pa morata rešiti še nekatera vprašanja v zvezi s premetitvijo židovskih enot, se bosta do tega datuma najverjetneje še srečala. »Do 25. julija, ko bomo pogodbo zagotovo podpisali, se bosta intenzivno pogajala nas predstavnik Abu Alaa in generalni direktor izraelskega zunanjega ministrstva Uri Savir,« je izjavil palestinski minister za kulturo Jaser Abed Rabo in dodal, da bo slovesnost ob podpisu najverjetneje v Washingtonu.

Peres se je pred srečanjem z Arafatom sesel s predsednikom izraelske vlade Rabinom in vojskim poveljnikom Amnonom Sahakom. Po novih napotkih se je s sogovornikom v poveljstvu PLO v Gazi sesel ob polstirih popoldne in pogovore o zadnjih podrobnosti premetitve židovskih enot z Zahodnega brega končal že čez tri ure. Premestitev bi se morala začeti že 1. julija lani, vendar so jo Židje zaradi samomorilskih napadov muslimanskih skrajnežev preložili in jo omejili le na mesta Dženin, Nablus, Tulkarm in Kalkilija. Ker so Palestinci zahtevali umik iz vseh svojih mest in vasi, jim sporazuma ni uspelo sprejeti do prejšnjega »skrajnega« roka, 1. julija. »Do podpisa sporazuma bomo določili, koliko naselij bo nadzorovala vsaka stran,« je po tiskovni konferenci izjavil Abed Rabo. »Zelo blizu sporazuma smo,« je izjavil Peres, ki je zatrdil, da ni popustil pri varnostnih zahtevah svoje države. »Trdno sem zagovarjal naša stališča, ki jih je druga stran sprejela,« je povedal in prepustil besedo Arafatu, ki je izrazil upanje, da so bila tokratna pogajanja v resnici uspešna. »Skoraj-snje volitve bi prinesle natančno tisto, kar Izrael zeli: varnost pred terorizmom,« je povedal voditelj PLO. Posebne pogajalske skupine sprtih strani naj bi se do podpisa pogodbe pogovarjale tudi o vprašanjih vode, elektrike, telekomunikacij in še osmih drugih temah.

sirskega zunanjega ministra Faruka Sare izraelski vrhovni poveljnik sploh nima mandata za sklenitev sporazuma o demilitariziranih mejnih območjih.

Sara meni, da si židovska država v tem trenutku niti ne zeli napredka v mirovnem procesu. »Zeleli smo se pogovarjati o velikosti teh območij, na žalost pa se zaradi Izraelcev nismo premaknili z mrtve točke,« je povedal in dodal, da se je kljub neresnosti sogovornikov njegova država še vedno pripravljena pogajati.

UMIK IZRAELSKÉ VOJSKE

Izraelska stran je na pogajanjih s PLO predstavila predlog o umiku svojih vojakov iz štirih mest na Zahodnem bregu, kar naj bi bil korak k samoupravi Palestincev na tem območju.

TIBETANSKI VERSKI VODJA BO TUDI 60-LETNICO DOČAKAL V IZGNANSTVU

Dalajlama - bog in brezdomec

Neutrčni borec za Tibet se boji, da njegovi nasledniki ne bodo nikdar vladali v Potali

DHARAMSALA - Ko je dalajlama, tibetanski duhovni vodja, leta 1959 na begu pred kitajskimi četami letel čez Himalaje, mu ni prišlo niti na misel, da svoje domovine morda ne bo videl nikoli več.

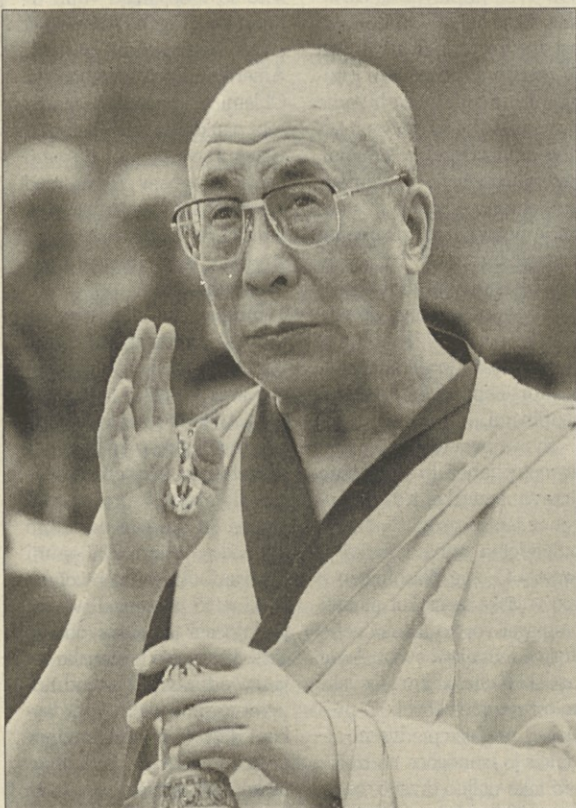
Ob svoji seditetletnici je izgnani tibetanski bog kralj nedvomno razpet med zadovoljstvom, da mu je uspelo zbuditi zanimanje za budizem po vsem svetu, in bolečino, ker bo morda zadnji dalajlama, ki je vladal v prestolnici tibetanski palaci Potala. »Ko sem zapustil Lhaso, smo vsi pričakovali, da se bodo razmere kmalu uredile. Ko pa smo prišli v Indijo, smo začeli postopoma spoznavati, da utegne trajati desetletja,« je izjavil. Rojstni dan stinajstega dalajlame bodo ta teden proslavili s posebno tridnevno slovesnostjo.

Odkriti dalajlama, ki je leta 1989 prejel Nobelovo nagrado za mir, je na celu tibetanskega budizma prav v obdobju, ko ta

pridobiva vse več privrzenecv na Zahodu. Ugotavlja, da pet milijard ljudi na svetu ne more zadovoljiti le ena vera. »Kadar govorimo o religiji, vemo, da ne pozna državnih mej,« je izjavil v intervjuju. Ko so ga iztrgali iz osamljenega srednjeveskega Tibeta, je premeril svet podolgem in počez, da bi si zagotovil mednarodno podporo za svoj boj, čeprav njegove vlade v izgnanstvu se vedno ni priznala nobena druga vlada in čeprav Peking se vedno nepopustljivo vztraja pri stališču, da je Tibet sestavni del Kitajske. Verski vodja se z naklonjenostjo spominja svojega otrostva v poletni reziden- ci Norbulingka. Zrela leta je preživel v nenehni prizade-

vanih, da bi ohranil pri življenju domaco vero in kulturo, zlasti v obdobju kulturne revolucije na Kitajskem, ko so uničili in pozapri skoraj vse samostane po Tibetu, menihe pa pobili, izgnali ali zaprli. Privr- zenci njegove religije verjamejo, da je sedanji dalajlama reinkarnacija starodavne rodbi- ne tibetanskih bogov kraljev, sam pa meni, da se z vsako ge- neracijo hitreje izteka čas tibe- tanski kulturi ter vse bolj krepi stevilo Kitajcev in njihov vpliv v Tibetu. Tibetanci so zdaj drugorazredni državljani v svoji domovini, ki jo se vedno pretresa jo občasi protikitajski nemiri. Dalajlami se ni uspel sporazumeti s Pekingom, a se vedno trdno upa, da se bo ne- kega dne vrnil domov. »Cu- tim, da se bo položaj v nekaj letih spremenil. Močno upam, da se bo,« zatrjuje.

Jeremy Clift/Reuters

Dalajlama, tibetanski duhovni vodja (Telefoto: AP)

NOVICA

Greenpeace se je podal v boj

PAPEETE, RIM (Reuters) - Mavrični bojovnik II, ladja naravovarstvene organizacije Greenpeace, je na poti proti francoskemu otoku Mururoa. Potovala bo približno tri dni, nakar se bo 31 članov posadke, ki so v glavnem protijedrski aktivisti in novinarji, spomnilo desete obletnice bombardiranja Greenpeaceove ladje na Novi Zelandiji. Med člani posadke je tudi levo usmerjeni skof Jacques Gaillot, ki ga je papež Janez Pavel II. letos izključil iz katoliške cerkve. Naravovarstveniki nameravajo protestirati proti osmim jedrskim poskusom, ki naj bi jih Francija izvedla na tem otoku med septembrom in majem 1996. »Z neposrednimi mirovnimi akcijami hočemo ustaviti poskuse ali pa jih vsaj začasno preložiti,« je povedal tiskovni predstavnik Greenpeacea. Protestniki ne nameravajo razkriti svoje taktike, vendar so pripravljeni narediti vse, da bi preprečili nadaljevanje jedrskega programa v južni Polineziji. Francoske oblasti so sporočile, da bodo aretirale posadko in zaplenile ladjo, če bo ta zapeljala v francoske ozemeljske vode.

Včeraj je v Rimu prislo do novega protesta proti francoskemu jedrskemu programu. Pet aktivistov se je v rdecih kombinizonih spustilo po procelju francoskega veleposlanstva in razobesilo protestno zastavo, s katero obsojajo odločitev predsednika Chiraca. Na zastavo so narisali francoskega voditelja z radioaktivnim simbolom nad glavo in zapisali geslo »Ustavite Chiraca«.

VELIKA BRITANIJA

Major ostaja vodja torijcev

LONDON - Britanski premier John Major je uspešno prelat volitve za predsednika konservativne stranke. Od 327 glasov parlamentarnih poslancev jih je zbral 218, njegovega protikandidata Johna Redwooda pa je podprlo 89 poslancev. Osem poslancev se je glasovanja vzdržalo, dvanajst glasovnih pa je bilo neveljavnih.

Izide glasovanja je slovesno razglasil sir Marcus Fox, predsednik vplivnega odbora 1922. Majorjev tekmelec Redwood je takoj sportno priznal poraz in dejal, da je premier zmagal posteno, v skladu s pravili, ki jih predpisuje stranka, zato izide spustuje. Najtesnejši sodelavci predsednika vlade so se navdusevali nad zmago in izrazili prepričanje, da je število glasov, ki jih je zbral Major, zares dober izid. »Premier je spretno preskobil oviro,« je poetično ugotovil Michael Jack, eden od svetovalcev.

John Major bi sicer obdržal svoj položaj predsednika stranke že s 165 glasovi poslancev in vsaj 50 glasovi več od svojega protikandidata. Tako poslanci kot politični opazovalci pa so pred strankarskimi volitvami opozarjali, da

bi premier najbrž moral posteno razmisliti o nadaljnjem bivanju na Downing Streetu št. 10, če bi mu včeraj jasno obrnilo hrbet več kot sto poslancev. Z zmago ima Major proste roke pri utrjevanju stranke, ki so jo oslabil nesoglasja glede politike do Evropske unije. Premier bo verjetno že danes opravil nekaj zamenjav v ka-

binetu, saj so nekateri člani vlade bolj ali manj jasno pokazali, da bi se v primeru Majorjevega neuspeha v prvem krogu volitev obrnili proti njemu in poskušali zasedi prazno mesto predsednika vlade.

Konservativci so zdaj na oblasti že šestnajst let in verjetno ne bodo razpisali volitev pred skrajnim, zakonsko določenim rokom - majem 1997. Do takrat pa jih čaka še veliko dela, saj opozicijska laburistična stranka v raziskavah javnega mnenja vodi pred torijci za približno 30 odstotkov.

Paul Mylrea / Reuter

Včerajšnje predčasne volitve predsednika britanske vladajoče konservativne stranke je John Major sklical z namenom, da razčisti spore z desnim krilom stranke, ki mu zadnja tri leta povzroča precej sivih las. Zacetki segajo v...

SEPTEMBER 1992 - Majorjevega petmesečnega »dopusta« po presenetljivi zmagi na volitvah je konec, ker se je moral britanski funt umakniti iz medvalutnega menjalniskega sistema Evropske unije. David Mellor zaradi namigovanj o svojem osebnem življenju odstopi s položaja v Majorjevem kabinetu. Mellor je prvi od 14 ministrov ali pomočnikov ministrov, ki so zaradi različnih, predvsem zasebnih skandalov doslej zapustili svoje stolčke.

NOVEMBER 1992 - Zakon, s katerim je Velika Britanija pri-

stopila k sporazumu iz Maastrichta, je sprejet samo s tremi glasovi večine, kar je opozorilo, da bodo z evroskeptiki se težave.

MAREC 1993 - Predvolilne obljube, da ne bo višjih davkov, so pozabljene, ko finančni minister Norman Lamont napove dveletni nacrt postopnega zviševanja davkov. Lamont je čez dva meseca razrešen in nato premieru stopi na zulj, ko o njem izjavi, da je sicer na položaju, vendar nima oblasti.

JULIJ 1993 - Zaradi ostrih napadov evroskeptikov se Major odloči, da bo ratifikacijo maastrichtskih sporazumov v parlamentu pogojeval z glasovanjem o zaupnici. Tvega in je uspešen.

MAJ, JUNIJ 1994 - Vse glasnejše kritike evroskeptikov po hudih porazih konservativcev na lokalnih in evropskih volitvah.

NOVEMBER 1994 - Zaradi nasprotovanj znotraj stranke se

Major premisli glede načrtovane privatizacije britanske pošte. Upornišvo desnega krila doseže vrhunec z začasno izključitvijo osmih poslancev, ki so glasovali proti povišanju britanskega prispevka v evropski proračun.

MAJ 1995 - Notranji razdor med konservativci zaradi številnih vprašanj, povezanih z EU, pripelje do najhujšega poraza stranke na volitvah v mestne svete v Angliji in Walesu.

JUNIJ 1995 - Namigovanja, da so bili nekateri veljaki konservativne stranke vpleteni v prodajo orožja Iraku, ostri napadi na evropsko usmerjenega zunanjega ministra Douglasa Hurda in neprijetna vprašanja o njegovi prihodnosti na vrhu G7 Majorja pripravijo do odločitve, da odstopi s položaja predsednika konservativcev in evroskeptike izzove na dvoboj. (Reuter)

NEW YORKSKI DNEVNIK

Davki in lepota revolucije

BARBARA KRAMZAR

Američani so si praznike najbrž izmislili zaradi nakupovanja. Člane najbolj potrošniške družbe na svetu pred in med prazniki prodajalci se bolj zavzeto bombardirajo z reklamami, žrtve bombardiranja pa se se bolj zagnano odpravijo v »malls«, velikanska svetišča nakupovanja. Toda četrti julij, dan ameriške neodvisnosti, je drugačen.

Mesta so opuščena in celo newyorška Bloomingdale in Macy's, ki trdita, da sta največji trgovini na svetu, zapreta svoja vrata. Nekaj zabladelih turistov išče s prstom po zemljevidu okrog slavnih newyorških simbolov, kot so razvpiti nebotičniki v središču mesta ali Kip svobode na otoku pred njim. Toda celo brezdomci so se s svojimi kartonskimi posteljami, plastičnimi kozarci za denar in tistim praznim pogledom ljudi, ki jim ni treba pred nikomer razkazovati duše, odpravili drugam.

Sedemmilijonski velikan se z nenavadno praznino pokloni svojemu največjemu prazniku, obletnici neodvisnosti od britanskih kolonialnih gospodarjev. Ali pa je skrivnost samo v podaljšane mu koncu tedna, ki je večino Newyorčanov zvabil iz mesta? New York je mesto bogatašev, a kljub temu mi nikoli ni bilo jasno, kako lahko na podeželje zbeži toliko ljudi hkrati. Kakšno podeželje neki! Jezera in listnati gozdovi prelepega novoangleškega Connecticuta so za prebivalce države, ki ne prizna daljav, dlje od sončnih Havajev ali divjega Las Vegasa. Amerika je se vedno obsedena s soncem. Na skrivaj so z njim obsedeni celo Newyorčani, ki se drugače se najraje sprehajajo po ulicah v malce zastareli, malce punkovski, a se vedno prijetni in elegantni črnini.

Četrti julij je za številne

Američane samo lepa priložnost za pobeg v sončne, brezkrbne kraje. Neodvisnost so si priborili že leta 1776 in za mnoge je nekaj oddaljenega, eksotičnega in ne povsem povezanega z resničnostjo. Raziskave kažejo, da od vseh razvitih držav samo se Japonci delajo več, če pa bo produktivnost (ob nespreminjanju plač) narasla v tem tempu, bodo kmalu prehiteli se Japonce. Nic cudnega, če hočejo Američani počivati. Toda Slovence, ki smo nedavno praznovali obletnico neodvisnosti, bo zanimala ameriška zgodba, pa čeprav je stara že 219 let.

Ameriška revolucija je bila upor preprostih ljudi, ki so hoteli sami odločiti o svoji usodi - in jih potihoma spremenila iz Evropejcev v Američane. Ko se je leta 1773 vse začelo z dogodki, ki so pripeljali do bostonske cajanke, se jih je velika večina se vedno počutila angleškega rodu. Ni bilo se dolgo, odkar so se odpravili čez ocean s Stare celine. Toda parlament v Londonu so bolj od ameriških skrbel vzhodne kolonije v Indiji. O Ameriki ni razpravljal kar dve leti, zato ni nihče protestiral, ko je ministrski predsednik kralja Jurija III. skusal na ameriški račun reševati imperikalno Vzhodnoindijsko družbo. Ta biser britanskega kolonializma je namreč zasel v hude dolge, večinoma zaradi davkov in drugih finančnih zahtev države, ki je vise-

la na družbi kot pijavka. Lord North je ukinil vse davke na čaj, ki ga je Vzhodnoindijska družba prodala v Ameriki, in je računal, da bo s tem ubil dve muhi na en mah, resil družbo in unicil cvetočo tihotapstvo čaja. Teoretično je imel prav, toda ustel se je pri najpomembnejšem. Ameriški tihotapci so bili namreč »naši fantje«. Čaja niso tihotapili enooki gusarji, ampak sta s tem sosedova fanta John in Joe preživljala družino. Za rojčevajoc se ameriške politične voditelje, ki so imeli počasi dovolj londonskih ukazov, je bilo to kapljica čez rob. Ko so prve ladje z indijskim čajem prispele v ameriška pristanišča, so se pripravili na cajan-ko s slano vodo. V Bostonu so čaj stresli v vodo in temni listi so preplavili pristanišče. Drugje niso dovolili, da bi ladje raztovorili. Ko so novice o teh dogodkih prispele v London, je jezni angleški parlament sprejel vrsto zakonov, s katerimi je hotel kaznovati uporne Američane, med drugim je zaprl bostonsko pristanišče. Čaj se je počasi kahal do vrelišča in aprila 1775 se je angleška vojska prvič spopadla z oboroženimi ameriški skupinami.

Sveta previdnost varuje norce, pijance in Združene države Amerike, trdi pregovor iz tistih časov. Sledila je sedemletna vojna, v kateri je general George Washington z več vojaške sreče kot pameti premagal vojsko najmocnejše države tedanjega sveta. Toda kmečki fantje, ki jim je z velikim težavo poveljeval, so premagali Angleže predvsem zato, ker je nemogoče nadzorovati tako daljno državo, če se upira. Leto dni po izbruhu

spopadov, četrtega julija 1776, so ameriški voditelji v Philadelphiji razglasili deklaracijo o neodvisnosti. Sestavil jo je Thomas Jefferson. Kralj Jurij III. je ta dan zapisal v svoj dnevnik: »Nic pomembnega se ni zgodilo.« Novice so tedaj potovala počasi, zlasti ce so morale prepluti ocean.

Ljudje imajo pravico in dolžnost, da vržejo vlado, zaradi katere trpijo, piše v ameriški deklaraciji neodvisnosti. Zaradi lepote in moralnosti svoje revolucije so Američani se danes obcutljivi na krivice, ki se dogajajo drugim. Zato so globoko v sebi pred številnimi Evropejci razumeli tudi slovensko neodvisnost, tudi zato so v bosanski vojni trdneje kot drugi na strani žrtv srbskih napadov. A tudi Amerika ni več vsemogoca. Obletnica revolucije je predvsem parada na washingtonski Ustavni aveniji in veličastni ognjemet v New Yorku, med katerim so z natančnim računalniškim načrtovanjem izstrelili v nebo dvajset tisoč barvnih iluzij.

Angleži že dolgo niso sovražniki, celo pomembni niso več. Celot Rusi niso več pomembni. Vesoljski ladji, ameriška Atlantis in ruska Mir, sta se združili v vesolju - in nihče ni razburjen. Konec koncev je predvsem ameriške revolucije globlja od povsem navadnih spopadov med oddaljenimi državami. Ameriška revolucija, ki so jo praznovali včeraj, je določala temelje svobode. Tisti, ki skušajo bostonsko cajan-ko odpraviti z navadnim uporom proti prehudim davkom države, se motijo. Upor proti previsokim davkom je lahko tudi najzlahtnejši izraz hrepenenja po svobodi!

VOLITVE IN REFERENDUM V ARMENIJI

Petrosjan naj bi dobil večja pooblastila

Opozicija svari, da utegne v državi zavladati avtoritarni režim

EREVAN - Danes Armenci prvič po razglasitvi neodvisnosti pred stiri leti volijo parlamentarne poslance, obenem pa se odločajo tudi o spremembi ustave, ki naj bi razširila pooblastila predsednika države Levona Petrosjana. Opozicijski predstavniki vidijo v sirjenju predsednikovih pristojnosti nevarnost postopnega drsenja v avtoritarni režim.

Vasgen Manukjan, prvi predsednik vlade po neodvisnosti in nekdanji tesni sodelovec predsednika Petrosjana zdaj vodi opozicijsko Narodno demokratsko zvezo. Po njegovem mnenju vladajoča stranka Vsearmensko narodno gibanje ne more zagotoviti postenih volitev. Manukjan trdi, da je volilni zakon pisan na kožo vladajoče garniture in že vnaprej izključuje številne opozicijske skupine, oblast pa naj bi menda nadzirala tudi volilne komisije. »Verodostojnosti volilnih izidov ni mogoče preverjati. Oblast si lahko izmisli kakršnokoli število.« je pesimističen Manukjan.

Petdesetletni predsednik Petrosjan je bil na svoj položaj demokratično izvoljen leta 1991 in uživa podporo mednarodnih finančnih institucij, ker mu je uspelo v težkih razmerah stabilizirati gospodarstvo države. Predsednik je skrivnostna osebnost, saj živi odmaknjen od oči novinarjev in javnosti ter le poredko sklicuje tiskovne konference. Glasniki njegove politike so predstavniki drugih vej oblasti.

Predsednik parlamenta Babken Ararkjan zavrača kritike o nepostojnosti volitev, ki jih bo nadzorovalo več kot tristo tujih opazovalcev: »Volilni zakon omogoča vsem strankam enakopravno udeležbo v predvolilni kampanji.« Volilna komisija pa osmim strankam ni dovolila sodelovanja na volitvah, ker naj bi bile njihove prošnje nepopolne oziroma s ponarejenimi podpisi. Največjemu opozicijskemu gibanju Dasnaki je bilo že decembra z razsodbo vrhovnega sodišča za pol leta prepovedano delovanje. Obenem je prenehalo izhajati nekaj časnikov, povezanih s tem gibanjem. Njegovi poslanci so sicer lahko nadaljevali svoje delo, stranka pa bo imela listo kandidatov tudi na tokratnih volitvah. Mesec dni pred volitvami je nastal močan blok, sestavljen iz trinajstih opozicijskih strank. Predstavniki te predvolilne koalicije trdijo, da njihoven namen ni v tem, da bi premagali vladajočo stranko, temveč želijo vzpostaviti prvotno stanje. Nigel Stephenson / Reuter

Danes so v Armeniji prve parlamentarne volitve po razglasitvi neodvisnosti, hkrati pa poteka tudi referendum o novi ustavi, ki naj bi razširila pooblastila predsednika Petrosjana.

prebivalstvo: 3,7 milijona

površina: 29.800 km²

vera: kristjani

GOSPODARSTVO

Prevladuje kemična industrija (umetne snovi in gnojila). Glavne kmetijske panoge so pridelava bombaža, sadjarstvo in vinogradništvo.

ZGODOVINA

1920: Armenija postane sovjetska republika.

1988: Začetek spopadov med Azerbajdžanci in Armenci v enklavi Gorski Karabah. V bojih je ubitih na tisoče ljudi; maja 1994 začne veljati premirje.

december 1988: Katastrofalni potres zahteva več kot 25 tisoč žrtvev.

september 1991: Razglasitev neodvisnosti po razpadu Sovjetske zveze.

KOLESARSTVO / NA TOURU 67 KM DOLG EKIPNI KRONOMETER

Slavje Berzinove ekipe Gewiss-Ballan

Jalabert je rumeno majico ubranil za vsega osem sekund - Na 2. mestu zdaj Italijan Gotti

ALENÇON - Kolesarji se na včerajšnjem 67 kilometrov dolgem ekipnem kronometru niso podrejali napovedim in pripravili kar nekaj presečenec. Mnogi so pričakovali, da ekipa ONCE, čeprav ima v svojih vrstah kar sedem dobrih kronometristov, na Touru ne bo zmogla ubraniti rumene majice Laurenta Jalaberta, in da bo Mapei-GB z Romingerjem na čelu prvič vzel mero Indurainu.

Vse možnosti so bile se odprte, ko je kot 18. startala ekipa Gewiss-Ballana z Rusom Berzinom na čelu in že po prvem vmesnem času dosegla odličan rezultat. Enako je bilo pri drugem merjenju, pa tudi pri tretjem. Ekipa ONCE je imela srečo, da je šla na progo za Gewiss-Ballanom, saj je lahko spremljala dosežke tekmecev in temu primerno prilagajala ritem

voznje. Kljub temu je moral Jalabert na koncu postrgati vse moči in se zadnjih pogoniti svoje moštvo v boj z uro. Prvega mesta sicer niso mogli več ogroziti, pojavila pa se je nova nevarnost z malo znanim imenom Ivan Gotti.

Italijan Gotti, ki je v skupnem seštevku za Jalabertom zaostajal za 43 sekund, je imel pri tretjem merjenju na 42 kilometrih prednost 35 sekund pred ekipo ONCE in ob dobrem nadaljevanju ekipe se mu je nasmihala rumena majica. Nekako v tem času je postalo jasno, da Romingerjev Mapei-GB, ki se je na progo podal kot dvajseti, ne deluje tako, kot bi moral, saj so po drugem merjenju že močno zaostajali za dosežkom Gewiss-Ballana in bili le se boj z Banestom. Jalabert je tako gnil dalje in na cilju si je ekipa ONCE lahko

čestitala, saj so obranili rumeno majico za vsega osem sekund.

Tudi sicer sta tako »rumeni« Jalabert kot »zeleni« Abdudžaparov v svojih ekipah delovala kot dobro namazani kolesi, kar pa ne bi mogli reči za »gorskega kralja« François Simona, ki je imel očitno slab dan, saj se je večino časa vozil kot zadnji, naposled pa moral celo zapustiti konvoj Castorame. Razočaranje je doživel tudi Armand de las Cuevas, ki od cilja v Parizu morda pričakuje celo stopenjke, saj je po včerajšnji slabi predstavi Castorame izgubil kar precej mest. Berzin je izmed vseh favoritov lahko najbolj zadovoljen, saj je v skupnem vrstnem redu uvrščen pred Indurainom in Romingerjem.

Kaj se je pravzaprav zgodilo z Romingerjem in njego-

Moštvo Gewiss Ballan na zmagovalnem odru (AP)

vim mostvom? Uganili ste! Pocila je guma - od devetih možnih koles je usoda vnovič izbrala Romingerja. »Prvič od lanskega Toura,« je ugotovil Tony in odkril, da za Indurainom že zaostaja za 29 sekund.

Danes bo na sporédu 4. etapa od Alençon do Le Havrea, dolga 162 kilometrov. Start te razmeroma težke in razgibane etape, ki je kot ustvarjena za pobege, bo ob 13.35, cilj pa predvidoma ob 17.30. Kaj lahko se zgodi, da bo danes na etapno zmago vozil Thierry Marie, ki je doma v Le Havreu in je to v preteklosti - sicer brez uspeha - že poskusil.

Rezultati moštvenega kronometra: 1. Gewiss Ballan (Ita) 1:13.10 (54.08 km/h), 2. ONCE (Spa) +0.35, 3. Banesto (Spa) +0.59, 4. Mapei GB (Ita), 5. MG Technogym (Ita) +1.33, 6. Motorola (ZDA) +1.59, 7. Festina (Andora) +2.21, 8. Lampre (Ita) +2.27, 9. Castorama (Fra) +2.32, 10. Novell (Niz) +2.51, 11. Brescialat (Ita) +2.56, 12. Polti (Ita) +3.09, 13. Carrera (Ita) +3.11, 14. Telekom-ZG (Nem/Ita) +3.15, 15. Mercatone Uno (S.Mar) +3.18, 16. AKI-Gipiemme (Mon) +4.26, 17. TVM (Niz) +4.46, 18. GAN (Fra) +4.50, 19. Kelme (Spa) +5.01, 20. Chazal (Fra) +5.12, 21. Lotto (Bel) +5.53

Skupni vrstni red: 1. Jalabert (Fra - ONCE) 12:38.35, 2. Gotti (Ita - Gewiss Ballan) +0.08, 3. Riis (Dan - Gewiss Ballan) +0.09, 4. Colombo (Ita - Gewiss Ballan) +0.12, 5. Mauri (Spa - ONCE) +0.25, 6. Zülle (Svi - ONCE) +0.26, 7. Bruyneel (Bel - ONCE) +0.32, 8. Berzin (Rus - Gewiss Ballan) +0.35, 9. Frattini (Ita - Gewiss Ballan) +0.38, 10. Cenghialta (Ita - Gewiss Ballan) +0.51, 11. Indurain (Spa - Banesto) +0.58, 12. Aparicio (Spa - Banesto) +0.59, 13. Rojas (Spa - ONCE) +1.01, 14. Breukink (Niz - ONCE) +1.16, 15. Baldato (Ita - MG Technogym), 16. Gonzales (Spa - Mapei GB) +1.24, 17. Rominger (Svi - Mapei GB) +1.27, 18. Bontempi (Ita - Gewiss Ballan) +1.36, 19. Mauleon (Spa - Mapei GB) +1.38, 20. Escartin (Spa - Mapei GB) +1.39. (JuM)

TENIS / ŽENSKI ČETRTFINALNI DVOBOJI V WIMBLEDONU

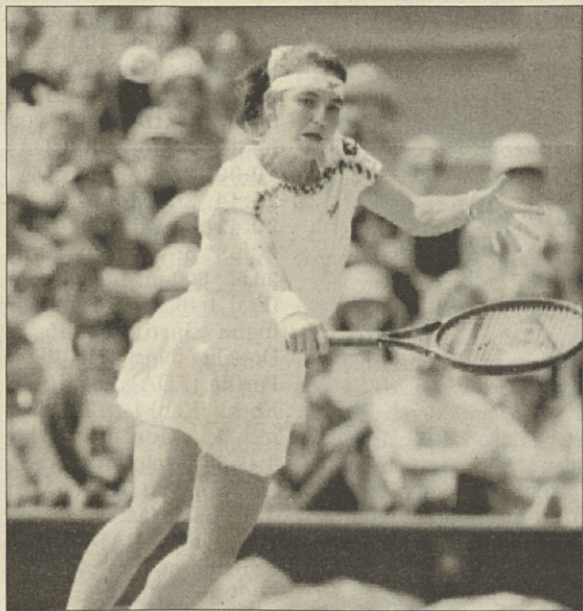
Španka Sanchezova se je po osmih letih prvič uvrstila v polfinale

V ženskem teniskem svetu nič novega. V polfinale wimbledonskega turnirja za veliki slam so se po pričakovanjih uvrstile prve stiri nosilke. Stevilka ena, Nemka Steffi Graf, se bo v jutrišnjem polfinalu pomerila s 4. nosilko Cehinjo Jano Novotno, druga igralka na svetu, Španka Arantxa Sanchez pa s 3. nosilko in lansko zmagovalko, rojakinjo Conchito Martinez.

V četrtfinalu sta bila izenačena le dva dvoboja. Conchita Martinez (23 let) je imela z ljubljeno londonskih gledalcev, Argentinko Gabrielo Sabatini, res veliko dela. Zacela je zelo živčno in se zgubljala s 4:1, potem ko je predala dve igri, v katerih je servirala. Izkusena Sabatinijeva, ki je v Wimbledonu prvič nastopila pred desetimi leti kot petnajstletni up, je nasprotnikove napake s svojim močnim napadom pridno izkoristila. Toda temperamentna Martinezova je popravila servis in z osvojitvijo

sedmih zaporednih iger napovedala lahko zmago, ki pa se ji ni posrečila. Potem, ko v osmi igri drugega seta (5:2) ni izkoristila dveh zaključnih zog, je vnovič popustila in Argentinka je izsilila tie break, v katerem je pri rezultatu 6:4 spet izničila nasprotnikovo match-zogo, nazadnje pa je Martinezova odločilno točko izbojevala z volejem ob mreži. »Pričakovala sem trd dvoboj. V začetku sem bila res živčna, nato pa sem se le obvladala, a samo do dveh match-zogah,« je po dvoboju povedala Španka.

Se bolj od nje se je uvrstitve v polfinale veselila Arantxa Sanchez, saj je v Wimbledonu po osmih letih prvič v karieri prila tako daleč. Njena nasprotnica v četrtfinalu, Nizozemka Brenda Schultz - Mc Carty, je vodila v obeh setih, toda Sanchezova je odlično igrala prav v ključnih trenutkih dvoboja. V prvem setu, ko je izgubljala s 4:3 je dosegla 12 od naslednjih trinajstih točk, v

Arantxa Sanchez prvič v polfinalu (AP)

drugem setu pa je nasprotnico ujela v osmi igri, v tie breaku pa zmagala s 7:4. »Igrala sem dobro, ona pa se boljše,« je dejala Schultzova, ki ji je pred dvema mesecema umrla mati Rita, v zadnjih dveh dneh pa je bila v skrbeh nad usodo svojega pogrešanega partnerja v mešanih dvojicah, Murphyja Jensena. Igralčeva mati je včeraj televizijski postaji Sky TV izjavila, da je njen sin na varnem, vendar nihče ne ve, čemu je zapustil London in kam je pravzaprav odšel.

Ostala dva včerajšnja dvoboja sta bila povsem enosmerna. Steffi Graf (osmič v polfinalu) je Fernandezovi v prvem nizu prepustila tri igre, v drugem pa nobene, Datjeva pa je proti Novotni zbrala vsega pet iger.

Četrtfinalni izidi, ženske: Arantxa Sanchez (Spa, 2) - Brenda Schultz - McCarthy (Niz) 6:4, 7:6 (7:4), Conchita Martinez (Spa, 3) - Gabriela Sabatini (Arg, 8) 7:5, 7:6 (7:5), Steffi Graf (Nem, 1) - Mary Joe Fernandez (Zda, 13) 6:3, 6:0, Jana Novotna (Čes, 4) - Kimiko Date (Jap, 6) 6:2, 6:3.

NOGOMET / V URUGVAJU DANES ZAČETEK COPE AMERICA

MONTEVIDEO - Copa America, najstarejše nogometno celinsko prvenstvo. Medtem ko je v Evropi do ureditve takega načrta prislo dokaj pozno, merijo južnoameričane moči že od leta 1916, ko je prva izvedba z gledala luč dneva v Urugvaj. Tamajhna država, ki je leta 1930 gostila prvo SP, bo letos sprejela dvanajstertico udeležencev jubilejne 30. Cope America.

Zgodovina Ameriskega pokala je bolj ali manj zanimiva - odvisno pač od tega, če so tradicionalne velesile razpolagale z veliki zvezdniki ali pa so preživljale obdobje suhih krav. Le-teh so se okoristile tiste reprezentance, ki splošno gledano nimajo prevelike teže: po dvakrat sta zmagala Peru in Paragvaj, enkrat pa celo Bolivija. Sicer sta največ uspehov zabeležila Urugvaj in Argentina (vsaka deset), Brazilija pa je bila najboljša le stirikrat. Vsakic je tekmovalje neizprosno razkazovanje narodnega ponosa, glavna posledica pa je ta, da so slabše ekipe zelo grobe in prekrškov, zrelih za invalidsko pokojnino nikoli ne zmanjka. Zane-marljiva ni niti vloga socialne varovalke: Južnoameričani za tri tedne po-

Zvezdniki se že sončijo Mlada Argentina favorit

Večini gre le za razkazovanje narodnega ponosa

zabijo, da so pravzaprav vsi od prvega do predzadnjega lačni. Tokrat se bo gotovo iskriло na tekmi med Ekvadorjem in Perujem, saj sta si ti dve državi v laseh zaradi nekaj hektarjev pragozda. Vsekakor velja se omeniti, da sta se zadnje izvedbe (leta 1993 v Ekvadorju) prvič udeležila tudi gosta iz severno-srednjeameriske zveze, Združene države in Mehika.

Sladokusci, ki v zadnjih letih že itak niso uživali zaradi vse bolj očitne premoči Brazilije in se posebno Argentine, tudi tokrat naj ne bi pršli na svoj račun. Z mestom vec, ki ga ima Južna Amerika na naslednjem SP, je glavni in zdaj tudi lažje uresničljivi cilj za slabše ekipe postala uvrstitev med dvaintrideseterico. Paragvaj, Peru, Bolivija, Čile in Ekvador (nekako v kakovostnem vrstnem redu...) bodo letos preizkusili mlade igralce, ki se bodo čez eno leto začeli boriti za pot v Francijo leta 1998. Urugvaj preživlja nemajhno krizo in je gostitelj samo zaradi dobrotamerne odločitve, da se bo deseterica južnoameriskih držav odselej enakopravno zvrstila pri organizaciji tega tekmovanja. »Zibelka« južnoameriskega nogometa res premore

legendarni stadion Centenario, brlog domače reprezentance in hram za približno 100 tisoč fanatikov, toda ostala prizorišča v Maldonadu, Paysanduju in Riveri so prenovili ali celo spravili na noge iz nič tik pred začetkom.

Brazilija se predstavlja brez mnogih svetovnih prvakov, katerim ekonomsko manj pomembni nastopi ne disijo preveč. Ob zgodovinskem omalovaževanju »carioc« je tudi njihova motivacija vprašljiva. Zato bo vse razen končana zmaga Argentine veliko presečenec. Vrsta Daniela Passarelle je večinoma sestavljena iz mlajših igralcev (med drugimi tudi Interjevec Javier Zanetti in možna »Italijana« Sorin in Ayala), tu je se 18-letni Gallardo, zaigrali pa bodo tudi Chamot, Balbo in Batistuta.

Skupina A: Urugvaj, Mehika, Paragvaj, Venezuela. Skupina B: Brazilija, Kolumbija, Ekvador, Peru. Skupina C: Argentina, Bolivija, Čile, ZDA.

SPORED: kvalifikacije so na sporedu od 5. do 14. julija, napredujejo pa prvi dve uvrščeni iz vsake skupine in najboljši tretjevrščeni ekipi. Četrtfinale igrajo 16. in 17., polfinala 19. in 20., finale pa 23. julija (dk)

WIMBLEDON

CETRTFINALE POLFINALE FINALE

1 Graf 2

13 Fernandez 0

Graf Novotna

4 Novotna 2

6 Date 0

8 Sabatini 0

3 Martinez 2

Martinez Sanchez Vicario

15 Schultz-McCarthy 0

2 Sanchez Vicario 2

Ženske

CETRTFINALE POLFINALE FINALE

1 Graf 2

13 Fernandez 0

Graf Novotna

4 Novotna 2

6 Date 0

8 Sabatini 0

3 Martinez 2

Martinez Sanchez Vicario

15 Schultz-McCarthy 0

2 Sanchez Vicario 2

AP

NOVICE

Matarrese na zatožni klopi

RIM - Zaradi izkoriščanja uradnih funkcij je javni tožilec Gloria Attanasio zahtevala sodni postopek zoper predsednika nogometne zveze Antonia Matarreseja. Gre za obtožbo, da je predsednik lani privolil v vpis Torina in Cosenze v A oziroma B ligo, kljub temu, da društvi nista izpolnjevali finančnih pogojev za nastop v poklicnih prvenstvih.

Ferlandino in Gallo »prijatelja«

NAPOLI - Ni se točno jasno kako se bo celotna zadeva zgodila, toda Gallo in Ferlaino, zadnja dva lastnika Napolija, sta se vendarle pobotala in bosta s skupnimi močmi ter s se nekaterimi znanimi in se ne točneje opredeljenimi osebami skušala rešiti, kar se rešiti sploh da. Kot kaže pa glavni vir za sanacijo blagajne ne bodo zepi Ferlaina in ostalih, temveč prodaja najboljših igralcev. Gotovo bo odšel Cannavaro (Roma ali Inter?), drugega mladega branilca Tarantina si močno želi Sampdoria, Carbone je skrita želja Interja, Perugia pa cika na Agostinija. Kot nadomestilo naj bi prisli vseeno dobri igralci, a le na posodo: govori se o Di Caniu, Bii, Pancevu, Colonnese.

Benetton okrepljen...

TREVISIO - Na »bolečo« izgubo Rusconija, ki odhaja v NBA ligo, je Benetton takoj reagiral. Nadomestilo za novopečenega centra Phoenix Sunsov je 23-letni Jugoslovian Zeljko Rebrača, od Birexa Verona je prišel 22-letni play-maker Davide Bonora, ki sicer ni se okreval po poškodbi kolenskih vezi, iz Floora Padova pa se je s posojila vrnil 20-letni center Roberto Chiocci. Na včerajšnji predstavitvi trojice nakupov je bil prisoten tudi Davide Pessina (Stefanel), ki naj bi prav tako prestopil k Benettonu.

...in Sisley prav tako

TREVISIO - Drugi tujec Sisleya, letosnjega drugovrstčenega v italijanskem odbojarskem prvenstvu je Ukrajinec Aleksander Sadhin, ki je prišel iz bližnjega Schia. Sadhin je v domovini igral s Saktorjem iz Donecka, v Italijo pa je prišel v sezoni 92-93 k modenskemu Paniniju, kjer je igral le eno leto, nato pa se je preselil k Würberju Schio.

Danes začetek Mladinskih Iger

RIM - Po mnogih letih brez slovenskih predstavnikov se danes v Rimu začnejo Mladinske Igre, na katerih bo nastopilo skoraj 2 tisoč tekmovalcev od 11 do 14 let iz vseh dvajsetih italijanskih dežel in stiri najstih italijanskih skupnosti v tujini. 1066 deklet in 924 fantov se bo potegovalo za 40 individualnih ali ekipnih naslovov v atletiki, telovadbi, plavanju, nogometu, kosarki, rokometu in odbojki. Uvod bo kot po tradiciji pripadel predsedniku republike Scalfaru, slovesna otvoritev pa bo zvečer na Stadiu dei Marmi. Lani so bili presenetljivo najuspešnejši brazilski Italijani pred Venetom in Sicilijo.

Prva runda za Rosija

RIM - Obsodba (ali oprostitev?) boksarja Gianfranca Rosija, ki je bil »pozitiven« na doping kontroli 17. maja po srečanju za svetovni naslov proti Vernu Phillipsu, bo padla sele 10. julija. Sportni sodnik je namreč sprejel prošnjo boksarja in njegovih odvetnikov, da tudi zdravnik njegovega staba posreduje svoje poročilo. Rosijevi odvetniki so izrazili svoje zadovoljstvo za potezo sodnika in so zdaj glede morebitne oprostite, ali bolje povedano preklica prvotne sodbe, dokaj optimistično razpoloženi.

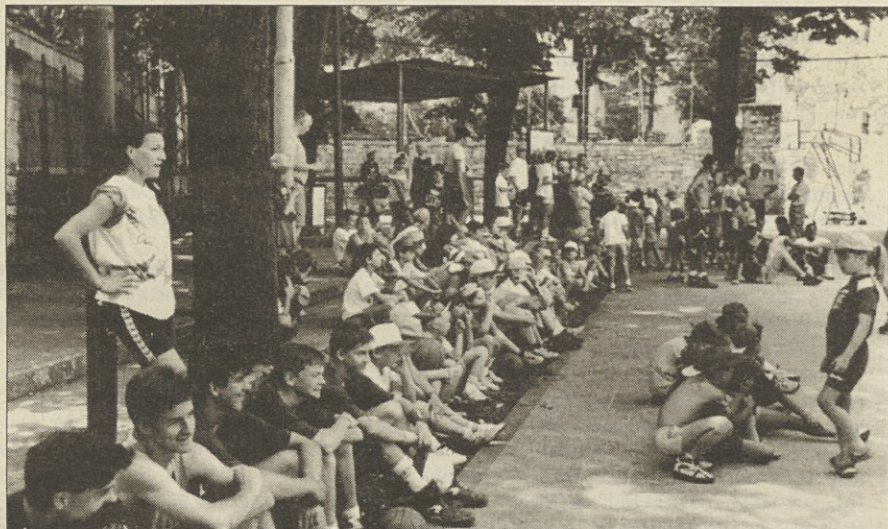
KOŠARKA / TEČAJ ZA NAJMLAJŠE

Jadranovega tabora se je udeležilo kar 128 otrok

Za mlade upe je skrbelo 21 trenerjev - Obilo zabave in mikavno srečanje z našimi košarkarskimi asi

Košarkarski klub Jadran je tudi letos priredil enotedenski tečaj za mlajše in najmlajše otroke. Tako kot pred enim letom je pobuda povsem uspela, saj je bilo vpisanih kar 128 otrok (od letnika 1981 do 1989), ki so se vsak dan podili za zogo, zabavali, igrali in tekmovali v raznih igrich, poligonih in zabavnih tekmovaljih. Najbolj uspešna je bila večurna »bitka« z vodnimi balonci med trenerji in vsemi otroki.

Zaradi velikega stevila vpisanih je vodja tabora Andrej Vremec zaposlil kar 21 trenerjev (Stojan Corbatti, Walter Corbatti, Slavica Delibasić, Christian Arena, Marko Hmeljak, Michel Grbec, Andrej Pavlica, Matija Jogan, Andrej Petaros, Goran Terzić, Gordan Miralem, Peter Franco, Kristjan Slavec, Bostjan Starc, Aljoša Fonda, Paolo Pro, Devan

Taucer, Martin Gustin, Marjanka Ban, Ivana Franco, Miran Krizetic) in vsakemu zaupal po eno skupino. Dnevni red se je pričel z jutranjim zborom ob 9.30 Otroke iz bolj oddaljenih krajev so na kraj vadbe pripeljali kar s sed-

mimi kombiji, soferja pa sta bila Marco Paolillo in Kristjan Briscik. Zjutraj so se ekipe zvrstile na raznih igriščih (openški Prosvetni dom, telovadnica Ervatti, telovadnica Proseške sole, opensko odprto igrišče ob kotalkališču in repenska

telovadnica), pred in po kosilu pa so bile na vrsti skupinske igrice, ogled video posnetkov, risanje in podobno. Po kosilu in seveda neizogibnem času za počitek, so nekateri spet stekli na igrišča po skakajoče in barvane žoge,

Morceli je izboljšal osem let star rekord

Prejšnjo znamko Aouite je popravil za skoraj tri sekunde - Etiopijecu Gebreselasieju ni uspelo

PARIZ - Alžirec Noureddine Morceli je na mitingu Grand Prix v Parizu v teku na 2000 metrov s časom 4:47.88 popravil osem let star svetovni rekord. Od prejšnjega rekorderja Maročana Said-a Aouite je bil hitrejši za dve sekundi in 93 stotink.

Morceliju je k rekordu pomagal American Terence Herrington, ki je vlekel tekače v prvi polovici. Že po rezultatu po 1000 metrih je bilo videti, da bo padel rekord, kar se je na koncu tudi zgodilo. Za Morcelija je to že četrti svetovni rekord na starih različnih razdaljah. Pripadajo mu namreč tudi se bolj prestižni rekordi na 1500 in 3000 m ter v milji.

Nov svetovni rekord je napovedoval tudi Etiopijec Gebreselasie v teku na 5000 metrov. Čeprav je dosegel soliden rezultat 13:07.81, pa od rekorda ni bilo nič.

Anglež Linford Christie je petič v karieri premagal Američana Carla Lewisa.

Michael Johnson

Christie je s časom 10.08 zmagal, Lewis pa je bil s časom 10.25 sele peti. Velika tekme sta imela do zdaj že 17 medsebojnih obratunov. American je bil boljši v 12 primerih, Christieju pa je to peta zmaga, od tega je dosegel stiri zaporedne. Lewis je bil po tekmi razočaran: »Zmožen sem veliko boljše teka. Se posebno

sem nezadovoljen s startom. Upam, da bom v prihodnje boljši,« je dejal. V teku na 200 metrov je American Michael Johnson dokazal, da je praktično nepremagljiv. Z rezultatom 19.92 je dosegel odličan rezultat, vendar mu je pri tem pomagal krepko premočan veter.

Slovenka Brigita Bukovec je na 100 metrov z ovirami s časom 12.93 zasedla tretje mesto. Z odličnim rezultatom 12.52 je bila najboljša Kazahstanka Olga Sisigina. Francozinja Marie Jose Perec je dosegla svojo prvo veliko zmago v teku na 400 metrov z ovirami. S časom 54.48 je izboljšala francoski rekord. »To se zmeraj ni moja glavna disciplina. Imam se veliko rezerve, zato moram z delom se nadaljevati,« je dejala Perecova.

Izidi: moški - 100 m (veter: + 0.80 m/s): 1. Christie (VB) 10.06, 2. D. Ezinwa (Nig) 10.08, 3. Fredericks (Nam) 10.12, 4. Drummond (ZDA) 10.18, 5. Lewis (ZDA) 10.25; **200 m**: 1. M. Johnson (ZDA) 19.92, 2. Marsh (ZDA) 20.44, 3. Moen (Nor) 20.41, 4. Effiong (Nig) 20.49, 5. Stevens (Bel) 20.52; **800 m**: 1. Konczyklo (Fra) 1:46.12, 2. Hatungimana (Buru) 1:46.45, 3. Douglas (Nor) 1:46.86, 4. Parilla (ZDA) 1:47.40, 5. Koech (Ken) 1:48.13; **2000 m**: 1. Morceli (Alž) 4:47.88 (svetovni rekord), 2. O'Sullivan (Irs) 4:57.01, 3. El Basir (Mar) 4:58.18, 4. Spivey (ZDA) 4:59.19, 5. Benfares (Fra) 4:59.50; **5000 m**: 1. Gebreselasie (Eti) 13:07.81, 2. Kororia (Ken) 13:14.36, 3. Skah (Mar) 13:19.19, 4. Ntawulkikura (Rua) 13:20.87, 5. Azaijo (Alž) 13:28.81; **110 m ovire** (+

Alžirec Morceli po zmagovitem teku (AP)

3.0 m/s): 1. Crear (ZDA) 13.08, 2. A. Johnson (ZDA) 13.08, 3. Jackson (VB) 13.28, 4. Hawkins (ZDA) 13.30, 5. Fenner (Nem) 13.38; **400 m ovire**: 1. Adkins (ZDA) 47.87, 2. Diagana (Fra) 48.16, 3. Matete (Zam) 48.79, 4. Nylander (Sve) 48.83, 5. Tverdohleb (Ukr) 48.88; **3000 m zapreke**: 1. Croghan (ZDA) 8:16.72, 2. Chirchir (Ken) 8:17.97, 3. Svenoy (Nor) 8:18.26, 4. Lambruschini (Ita) 8:21.34, 5. Al Asmari (Sau) 8:22.25; **daljava**: 1. Pedrosa (Kub) 852, 2. Powell (ZDA) 852, 3. Streete-Thompson (ZDA) 830, 4. Beckford (Jam) 812, 5. McGhee (ZDA) 800; **palica**: 1. Bubka (Ukr) 590, 2. Brits (Jar) 585, 3. Starkey (ZDA) 575, 4. Huffman (ZDA) 570, 5. Cistjakov (Rus) 570; **kopje**: 1. Hecht (Nem) 85.64, 2. Morujev (Rus) 85.26, 3. Henry (Nem) 84.94, 4. Samimovic (Blr) 82.90, 5. Ovčnikov (Rus) 82.46; **ženske - 100 m** (veter: + 0.8 m/s): 1. Ottey (Jam) 11.00, 2. Pintusevic (Ukr) 11.08, 3. Cuthbert (Jam) 11.10, 4. Guidry-White (ZDA) 11.13, 5. Onyali

(Nig) 11.23; **200 m** (+ 0.1 m/s): 1. Onyali (Nig) 22.53, 2. Cuthbert (Jam) 22.63, 3. Pintusevic (Ukr) 22.71, 4. Malcugina (Rus) 22.89, 5. Trandenkova (Rus) 22.94; **800 m**: 1. Rainey (ZDA) 1:59.12, 2. Djate (Fra) 1:59.36, 3. Rogacova (Rus) 1:59.52, 4. Menddes (Bra) 1:59.83, 5. Clark (ZDA) 1:59.87; **ženske - 100 m ovire** (+ 1.0): 1. Sisigina (Kaz) 12.52, 2. Resetnikova (Rus) 12.80, 3. Bukovec (Slo) 12.93, 4. Tourret (Fra) 12.98, 5. Graudin (Rus) 13.01; **400 m ovire**: 1. Perec (Fra) 54.48, 2. Buford (ZDA) 54.67, 3. Batten (ZDA) 55.34, 4. Tirlea (Rom) 55.73, 5. Ordina (Rus) 56.08; **višina**: 1. Astafei (Nem) 201, 2. Babakova (Ukr) 199, 3. Motkova (Rus) 195, 4. Haugland (Nor) 195, 5. Guljajeva (Rus) 193; **troskok**: 1. Prandzeva (Bol) 14.71, 2. Birjukova (Rus) 14.69, 3. Lasovskaja (Rus) 14.69, 4. Kravec (Ukr) 14.63, 5. Cen (Rus) 14.31; **kopje**: 1. Sikolenko (Blr) 65.90, 2. Auzeil (Fra) 62.44, 3. Tirlea (Rom) 62.42, 4. Jeppesen (Dan) 60.92, 5. Nerius (Nem) 58.66.

BEOGRAD / PO EP V KOŠARKI

Srbski navijači so se znesli nad grško ambasado

BEOGRAD - Grško veleposlanstvo v Beogradu je v noči slovesnega sprejema kosarkarske reprezentance ZRJ morala plačati davek za zvižge grških navijačev na finalni tekmi evropskega prvenstva v Atenah.

Nekaj tisoč navijačev se je odpravilo s Trga republike, kjer je bila glavna proslava, obkobilu zgradbo veleposlanstva ob vzklikih »Ne gremo v Grčijo na morje, izdali ste Srbijo...« ter diplomatsko stavbo zasula s steklenicami in (navijaškimi) baklami. Razbili so stekla na skoraj vseh oknih, se znesli nad vratarsko hišico, poskodovali se en avtomobil z diplomatskimi tablicami, na teraso v drugem nadstropju pa so vrgli dimno bombo.

Po stitidesetih minutah divjanja so se navijaci odpravili nazaj v središče mesta, na kraj incidenta pa je prisla velika policijska skupina. Grško veleposlanstvo je včeraj Ministrstvu za zunanje zadeve ZRJ poslalo ogorčen protest zaradi skode, ki so jo napravili Beograjčani. Atase za stike z javnostjo grškega

veleposlanstva, Spiridon Hadzaras, je o omenjenem incidentu izjavil, da je to žalosten dogodek in slab primer moči televizije.

Dogodek pred grskim veleposlanstvom je bil edini izgrede, če ne upoštevamo pesmi, ki jo je zbrani množici s terase mestne skupščine odpel reprezentant Dejan Tomašević, v kateri je ob znanem refrenu pesmi Nocoj je nas večer (»Veceras je nase večer«) omenjen tudi hrvaški predsednik Franjo Tudman in neuspeh hrvaskega mostva. Srbski tisk je njegov nastop označil kot rahlo pretiravanje v trenutkih radosti.

Slabo vzdušje s finalne tekme v Atenah je ob zares navdusujočem sprejemu že pozabljeno, edine posledice pa bodo kot kaže utrpele tukajšnje turistične agencije. Kot pise beograjski dnevnik Politika, so dogodki v Atenah negativno vplivali na turizem, saj je bilo v agencijah že včeraj odpovedanih veliko aranžmajev za Grčijo.

Maja Marsičević

INTERVJU / MATJAŽ ŠERCER ZAPUŠČA ŠK KRAS

»Tudi brez mene mora Kras ciljati na državni ženski naslov še pred letom 2000«

Po devetih letih izjemno uspešnega dela je namiznoteniski odsek Sportnega krožka Kras zapustil trener Matjaz Sercer in se preselil v Castelfredro v bližini Mantove. V Krasovih vitrinah bodo nanj spominjala priznanja za 19 osvojenih državnih naslovov v najrazličnejših, predvsem mladinskih kategorijah in se preko 50 kolajn za druga in tretja mesta na največjih tekmovanjih v Italiji. V teh letih je Sercer v Zgoniku ustvaril celo vrsto igralcev, tako da se lahko danes pri Krasu ponasajo z izredno perspektivno žensko ekipo v A ligi, za katero raste se mlajši rod kvaliteten igralcev. Vanja in Katja Milic, Ana Bersan in najboljša tujka v Italiji Wang so zadostno jamstvo, da se Krasu ni treba bati za tekmovalno prihodnost.

Vsi ti podatki so pravzaprav v ostrem nasprotju z vašo odločitvijo. Vsak trener bi si obljubil vse prste, če bi lahko treniral tako nadarjene igralke. Zakaj torej odhajate?

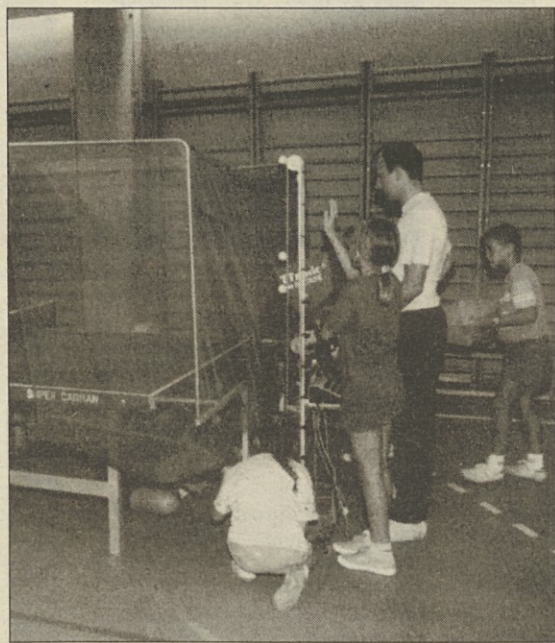
»Vsakemu trenerju bi bilo težko pustiti tako sredino, kot je ta pri Krasu. Meni, ki sem jo dolga leta s pomočjo drugih ustvarjal, je to še toliko težje. Toda pri 35-letih sem moral razmisлити tudi o svoji prihodnosti. Iz Castelfredra sem dobil izjemno ugodno ponudbo. Na drugi strani sem bil močno navezan na Kras, toda treniranje je zame poklic, od katerega živim sam in moja družina. V Zgoniku mi

niso mogli zagotoviti, da bi bil skupaj z ženo in hčerko, ki sta dolejši ločeno od mene v Murski Soboti in me, ko so zvedeli za ponudbo, ki sem jo dobil, niti niso preveč pregovarjali. Kras ima že dolgo časa velike finančne težave, ki so dostikrat pogosto tudi programiranje delovanja. Zaradi vsega tega sem se, sicer s težkim srcem, odločil za odhod. V Zgoniku sem namreč ob samem delu v teledisciplini našel veliko res dobrih prijateljev in zato je bila moja odločitev še toliko težja.«

Kakšno pa bo vaša nova zadolžitev?

»Prevzel bom vodenje celotnega mladinskega sektorja v novoustanovljenem državnem centru v Castelfredro. S prvo ekipo, ki se je zdaj okrepila se z Bulatovo in Semenzom, bom imel le občasno opravke. Cilj

mojega novega društva je državni naslov, ob tem pa naj bi za prvo ekipo ustvarili nove mlade igralke in igralce, ki bodo kasneje lahko zaigrali na najvišjem nivoju. Doslej je bil mladinski sektor povsem nerazvit. Kot primer lahko navedem, da sta se na državno prvenstvo uvrstila le dva njhova igralca (narasčajnica in mladinec), oba pa sta izpadla že v prvem kolu. Problem je bil predvsem v pomanjkanju vadbene prostora. Zdej, ko bo na razpolago novi center samo za namizni tenis, bi se moralo stanje popraviti, zame pa to predstavlja še dodatni izziv. Hitrih rezultatov ne pričakujem, preprčan pa sem, da bo načrtno delo obrodilo sadove.«

Kaj pa druge vaše ambicije?

»Moj cilj je, da bi v prihodnjih letih postal

trener ene od reprezentanc. Mislim, da sem se pri Krasu z delom že dokazal, zdaj pa me čaka nov izziv. Večkrat sem bil sicer že pomočnik, trenutno pomagam tudi pri slovenski reprezentanci, toda moj cilj je, kar je mislim povsem normalno za trenerje, postati prvi trener v eni od reprezentanc.«

Kakšno bodočnost pa napovedujete Krasu?

»Krasov največji problem je kritični finančni položaj, ki lahko pogosto prihodnje nacerte. Kar pa se igralskega kadra tiče, se ne bojim za prihodnost zgoniškega društva. Mlade igralke počasi dozorevajo in zato se enkrat ponavljam, kar sem že večkrat rekel. Tudi brez Sercerja mora biti cilj Krasa ponovna osvojitve naslova ženskega državnega prvaka še pred letom 2000.«

Rado Gruden

PLAVANJE / ZA BOROVCA M. FERUGLIA

Državni vrh le ni tako oddaljen

Borov plavalec kot član reprezentance FJK nastopil na ekipnem DP za začetnike

Borov plavalec Matteo Feruglio se s 1. ekipnega državnega prvenstva za začetnike kategorije A, ki je bil konec prejšnjega tedna v Molvenu pri Trentu, vrača obogaten s koristnimi izkušnjami in z zavestjo, da v svoji kategoriji le ne zaostaja preveč za samim državnim vrhom. V Molveni je nastopilo 17 deželnih reprezentanc, Feruglio pa je kot eden od desetih članov selekcije FJK nastopil v treh disciplinah. Najbolje se je odrezal na 200 m prsno. S časom 2:57, 07 je zasedel zelo dobro končno 6. mesto. Prvi trije uvrščeni tekmovalci so bili za razred boljši od vseh ostalih, od četrtega mesta pa je Feruglio locila samo poldruga sekunda. Na 100 m prosto je mladi borovec s časom 1:22, 14 pristal na 11. mestu. Tu je precej razočaral, saj zmore plavati že krepko pod minuto 20 sekund. Ko bi na tej razdalji plaval, kot zmore, bi se lahko uvrstil celo zelo blizu zmagovalnega odra. Feruglio je sodeloval tudi v stafeti 4x100 m mešano (prsi slog), kjer je FJK zasedla osmo mesto. To je bila tudi (solidna) končna uvrstitev deželne reprezentance na mostveni lestvici, edini kolajni za FJK pa je osvojila članica trzasko Edere Anna Penati.

Borovci na močnem mitingu v Ljubljani

Na zelo močnem mednarodnem mladinskem plavalnem mitingu v 50-metrskem bazenu na Kolesiji v Ljubljani so sodelovali tudi trije tekmo-

valci PK Bor. Ker so tekmovali v istih skupinah s starejšimi tekmečmi borovci objektivno niso mogli računati na vidnejše uvrstitve, a so s svojimi časovnimi dosežki povsem izpolnili pričakovanja. Biserka Cesar je tako na 100 m prosto s časom 1:13, 75

resnično prijetno prese- netila (35. mesto na 50), zelo dobro (33, 33) pa se je odrezala tudi na polovico krajši razdalji. Milos Kalc je na 100 m prosto dosegel soliden čas 1:07, 42 (38. na 68), leto dni starejši Christian Chirani pa je bil se za dve desetinki sekunde hitrejši in je pristal na 36. mestu. Oba borovca sta se dobro odrezala tudi na 50 m. Chirani je dosegel čas 30, 57, Kalc pa 31, 10. Dober rezultat je Kalc dosegel tudi na 100 m prsno (1:23, 65 in 15. mesto med 237 tekmovalci). Borovci so se pomerili tudi na daljših razdaljah (200 in celo 400 m) in zadovoljili svoje trenerje, posebno se, če upoštevamo, da niso navajeni tekmovali v 50-metrskih bazenih.

Najboljši Borovi plavalci se naprej trdo trenirajo, saj jih prihodnji teden čaka nastop na deželnem finalu, ki bo predstavljaj vrhunec njihove tekmovalne sezone.

Obvestila

ZSSDI

obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

SD SOVODNJE

priraja športni praznik 21., 22., 23. in 24. julija ter 5., 6. in 7. avgusta.

SK KRAS- odsek za rekreacijo

organizira tečaj tenis za osnovnosolske in srednješolske otroke. Za vpisovanje in informacije poklicite v tajništvo društva, tel. st. 229477 v dneh: ponedeljek, sreda in četrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 9. do 12. ure.

JK CUPA

vabi člane na društveni praznik, ki bo v soboto, 8. t. m., ob 19.30 v društvenem sedežu v Sesi Janu.

MLADINSKE IGRE / NAJBOLJ ŠTEVILČNA JE BILA SKUPINA OPENSKEGA DIDAKTIČNEGA RAVNATELJSTVA

Naši učenci so v atletiki dosegli vrsto uspehov

Solsko leto se je že zaključilo in velika večina soljarjev in studentov uživa zaslužene brezskrbne počitnice. Kaj so se med solskim letom naučili, so malčki pokazali sebi in staršem na raznih zaključnih prireditvah, prav pa je, da se spomnimo tudi, kako so bili naši osnovnosolci uspešni na športnem področju.

Naši učenci so se udeležili mladinskih iger v atletiki in to v vseh starostnih kategorijah, torej od prvega do petega razreda. Stevilčno je bila najmočnejša skupina openskega didaktičnega ravnateljstva, saj so ti učenci nastopili v teku, stafeti in metu zogice, manj številna, zato pa nikakor ne manj pomembna, je bila prisotnost učencev sol Josip Ribicic, Oton Zupancic in Lojze Kokoravec Gorazd.

Naši učenci so dosegli nekaj res dobrih rezultatov, med katerimi kajpak izstopajo prva mesta Roberte Coretti iz trebenske sole in Karin Malalan iz openske v teku na 50 metrov, Denisa Iozza iz bazovske in Nicolette Dessi iz trebenske sole v metu kroglice ter vrsta drugih in tretjih mest ter ostalih solidnih uvrstitev.

Letnik 1988

Naši učenci so nastopili v teku na 50 metrov tako v moski kot v ženski konkurenci. Najbolje se je odrezal Peter Carli, ki je v konkurenci 41 otrok zasedel tretje mesto, pri deklicah pa je bila najboljša Sara Colarich z desetim mestom na 40 tekmovalk.

Rezultati

Fantje: 1. G. Pignatelo (R. Manna), 3. Peter Carli

(PT), 5. Dean Gustin (Bevk), 12. Federico De Stefani (RIB), 13. Andrea Skerlavaj (PT), 17. Luca Bergagna (BE), 19. Jernej Šček (PT), 28. Alex Indelicato (ZUP), 33. Andrea Finessi (RIB), 38. Marin Mikulic (BE).

Dekleta: 1. V. Diorio (Duca d'Aosta), 10. Sara Colarich (RIB), 12. Jasna Kneipp, 20. Helena Pertot, 22. Jasmin Pecar (vse BE), 31. Andreja Farneti (K-G).

Letnik 1987

Tudi v tej kategoriji so naši učenci nastopili v teku na 50 metrov. Pri fantih je bil najboljši Jan Sosisi s četrtrim mestom, pri dekletih pa sta prijetno presnetili Mateja Piccini in Taisija Cesar z drugim, oziroma tretjim mestom. Pri fantih je bilo tekmovalcev kar 95, pri dekletih pa 73.

Rezultati

Fantje: 1. P. Sgomba (Manna), 4. Jan Sossi, 17. Simon Rozac, 79. Olaf Simonettig (vsi BE), 82. Manuel Sustersich, 90. Sasmin Kalco (oba RIB).

Dekleta: 1. P. Mocchi (Duca d'Aosta), 2. Mateja Piccini (BE), 3. Taisija Cesar (PT), 10. Veronika Daneu, 39. Valentina Ronconi (RIB), 46. Tanja Skerk (ZUP), 57. Antonella Derin (obe BE), 71. Sara Carciotti (ZUP).

Letnik 1986

Najodmevnejši rezultat je vsekakor prvo mesto Roberte Coretti, ki je premagala kar 65 tekmovalk. Ostali rezultati naših učenk in učencev so naslednji:

Fantje:

1. M. Milleri (Suvich), 8. Jaro Furlani (ZUP),

22. Matija Morelj (ZUP), 49. Denis Polissa, 61. Matija Dolenc (oba BE). Tekmovalcev je bilo 73.

Dekleta:

1. Roberta Coretti (PT), 11. Dasa Hrovatin, 17. Tina Forcic (obe BE), 28. Sophia Kralj, 41. Greta Barbieri (obe PT).

Letnik 1985

V tej kategoriji so dekleta nastopila v teku na 50 metrov in v stafeti 4x50 metrov, fantje pa v teku in v metu zogice. V ženskem teku je med 77 tekmovalkami zmagala Karin Malalan, tretja je bila Veronika Sancin, odlično se je odrezala tudi openska stafeta. V metu zogice je bil edini naš tekmovalac Denis Iozza, ki je zmagal z več kot tremi metri prednosti pred drugouvrščenim.

Rezultati

Fantje - met zogice:

1. Denis Iozza (TRU). Tekmovalcev je bilo 36. Tek na 50 m: 1. M. Cociancich (Montessori), 26. Ferenc Vajtho, 45. Matej Iskra, 47. Ivan Zupan (vsi BE).

Dekleta - tek na 50 m: 1. Karin Malalan, 3. Veronika Sancin (ZUP), 10. Urška Daneu, 12. Morena Calzi (TRU), 20. Roberta Purich, 24. Federica d'Ercole, 30. Sasa Sossi, 38. Fanika Starec, 49. Sendy Indelicato (ZUP) 54. Katja Krizman, 68. Jagoda Lupinc, 74. Dasa Pangerc (vse BE).

Stafeta 4 x 50 metrov: 1. sola Gasparis, 4. France Bevk (Urška Daneu, Karin Malalan, Roberta Purich, Fanika Starec). Ekip, oziroma stafet, je bilo 10.

Letnik 1984

Petosolci so nastopili v teku na 50 metrov in v stafeti, petosolke pa v teku in metu zogice, kjer je bil dosežen najvidnejši rezultat, saj je zmagala Nicolette Dessi v konkurenci 22. tekmovalk. Pri fantih pa je bil najboljši Iztok Floridan, ki je osvojil tretje mesto v teku.

Rezultati

Fantje - tek na 50 m: 1. A. Zanes (Sacro cuore), 3. Iztok Floridan (ZUP), 10. Matija Schillani, 19. Jurij Daneu, 26. Robert Cunja (vsi BE), 27. Robert Milko- vic (TRU), 29. Peter Paulin, 32. Ales Jelercic, 43. Blaz Kemperle (ZUP), 46. Erik Starec, 48. Kristian Ferfoglia (oba BE), 49. Simon Pauluzzi (PT), 53. Peter Gustin, 54. Miran Susic, 60. Sasa Cerneka (vsi BE).

Stafeta 4 x 50 m: 1. Tarabocchia, 6. France Bevk (Jurij Daneu, Matija Schillani, Peter Paulin, Robert Cunja).

Dekleta - tek na 50 m: 1. D. Donno (Morpurgo), 18. Martina Malalan, 25. Martina Bogatec, 33. Ivana Gantar (vse BE) in Sara Crevatin (ZUP), 50. Alejan- dra Glavina (PT).

Met zogice: 1. Nicolette Dessi (PT), 4. Jasna Gajca (TRU) 20. Lara Skrinjar (RIB).

legenda: BE = France Bevk - Opcine, PT = Pinko Tomazic - Trebce, TRU = Primož Trubar - Bazovica, RIB = Josip Ribicic - Sv. Jakob, ZUP = Oton Zupancic - Sv. Ivan, KG = Lojze Kokoravec - Gorazd - Salez. (Inka)

RAI 1

6.45	Aktualna oddaja Uno-mattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.30	Odpri prostor
9.45	Film: Piccoli ladri di cavalli (kom., ZDA '77)
11.00	Dnevnik
11.35	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Film: Riso amaro (dram., It. '49, i. S. Mangano, V. Gassman, R. Vallone)
16.10	Mladinski variete Solletico, risanke.
17.30	Nan.: Dinozavri
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Lettera da Parigi (dram., It. '93, i. R. De Francesco, L. Lante della Rovere, I. Papas)
22.35	Dnevnik
22.40	Sportna sredo: atletika
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Danes v Parlamentu
0.40	Videosapere: odd. o renesančni kulturi La stanza del Principe
1.10	Aktualno: Sottovoce
1.25	Canzonissima 1973

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave, 7.00 Tisoč umetnin
7.15	Nan.: La clinica della Foresta nera
8.00	Oddaja za najmlajše Quante storie!
9.55	Nan.: Saranno famosi, 10.45 Faber l' investigatore
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Nad.: Quando si ama
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Glasba: Scanzonatissima
14.00	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	Nan.: La grande vallata
17.00	Dnevnik
17.50	Vabilo na festival v Spoleto
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	TV film: Il giudice ragazzino (dram., It. '93)
22.30	Davvero - Z mladimi v živo
23.30	Dnevnik, pregled tiska
0.05	Variete: Tenera è la notte

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Turcija, BIS, Potovanje po Italiji, Vodič za izbiro fakultete
12.00	Dnevnik
12.15	Dok.: Ledena gora
12.30	Nan.: Vita da strega
12.55	Zenske v glasbi
14.00	Deželne vesti
14.15	Popoldanski dnevnik
14.30	Sport: jadrnanje, rally v San Marinu, triatlon, beach volley, kolesarstvo-Tour de France, skoki v vodo
18.45	Rubrika Vivere!, vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	Tour de France
20.30	Aktualno: Dan v preturi
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Linea 3
23.50	Glasba: Pred premiero - Opera kviz
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00	Variete: Fuori orario, vmes BlobCartoon
2.30	Dok.: Chaplin Story

RETE 4

7.00	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30	Nad.: Manuela
8.30	Nad.: Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La dona del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
13.50	Nad.: Sentieri
14.45	Film: Una strada, un amore (dram., ZDA '79, i. H. Ford, L.A. Down)
17.00	Nan.: Donne pericolose
18.00	Aktualno: Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: I lunghi giorni delle aquile (vojni, VB '69, i. H. Andrews, M. Caine)
23.15	Film: Morte a Venezia (dram., It. 71, i. D. Bogarde, S. Mangano), vmes (23.30) dnevnik
1.45	Pregled tiska
1.55	Nan.: Hitchcock

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Navodila za Parlament
9.00	Nan.: Casa dolce casa
9.30	Film: Un uomo, una donna e un bambino ('83)
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e ... ciccio, 15.30 La tata
16.00	Otroski variete
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Paperissima sprint
20.40	Film: Seduzione mortale (dram., ZDA '93)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, dnevnik TG 5

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
12.30	Odpri studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Un amore di strega (kom., ZDA '89, i. R. Lively, D. Gauthier)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Riptide
19.30	Odpri studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Film: Il piccolo grande mago dei videogames (kom., ZDA '89, i. F. Savage, C. Slater)
22.40	Aktualno: Fatti e misfatti
22.45	Nan.: Belle e pericolose
0.45	Italia 1 sport
1.40	Variete: Bravissima
1.50	Nan.: Glory Days

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Mike Hammer, 21.30 Musica, Maestro!

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
15.25	Tour de France
19.45	Variete: T.R.I.B.U.
20.35	Film: Che cosa è successo tra mio padre e tua madre? (i. J. Lemmon)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Podobe
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

10.15	Hroščosned, ponovitev 12/21 dela ameriske risane serije
10.35	Naloga: Severozahodni prehod, kanadska dokumentarna oddaja
11.25	Iz življenja za življenje, ponovitev
11.55	Ognjena moc, ponovitev 1/10 dela dokumentarne serije
12.25	Slovenski magazin
13.00	Porocila
15.10	Vojna povratnika, ponovitev 1. dela dokumentarne oddaje
16.10	Mednarodna obzorja, ponovitev
17.00	Odmevi, ponovitev 1/4 del angleske nadaljevanke
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Pravljicar, 8/9 del ameriske nanizanke
18.30	Mlada Evropa poje, oddaja norveske TV
18.40	Fallerjevi, 9. del nemske serije
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Lotusova dezela, kanadski film
22.15	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.30	Zarisa
22.55	Princ z Bel Aira, 13/24 del ameriske nanizanke
23.25	Gangster, 3/22 del ameriske nanizanke

SLOVENIJA 2

10.35	Zgodbe iz školjke
11.05	Stranski učinki, ponovitev 1/13 kanadske nanizanke
11.50	Videospon, ponovitev
12.35	Sova, ponovitev
13.55	Wimbledon: Tenis - Grand Slam, cetrfinale (M), prenos
18.00	TV dnevnik 1
18.05	RPL - studio Luwigana
18.45	Odkrivanje zemlje, 8/26 del ameriske izobraževalne serije
19.15	V vrtincu
20.05	Wimbledon: Tenis - Grand Slam, cetrfinale (M), posnetek
21.15	Omizje: Evropski prometni tokovi in Slovenija

KANAL A

10.15	Luc svetlobe, ponovitev
11.05	Rodeo, ponovitev
11.35	Male zivali, ponovitev
12.05	A-shop, Spot tedna, CMT
17.30	Spot tedna, A-shop
17.45	Računalniška kronika, ponovitev
18.15	Večni krog, ponovitev oddaje o astrologiji
18.45	A-shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 461. del
20.00	Sedem veličastnih
20.30	Paris, 10. del am. nanizanke
21.20	Vreme
21.25	UNPATO
22.30	Dance session
23.05	Tropska vročica, ponovitev
23.55	Epikurejske zgodbe

Koper

16.00	Euronews - tv novice
18.00	Slovenski program
18.30	Vročeljena Afrika
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je ...
19.55	Nočni sodnik, TV nanizanka
20.20	V ospredju, avtor Bruno Agrimi
20.30	»Alica«, evropski kulturni magazin
21.20	Leteci zdravniki
22.05	No Comment
22.15	Vsedanes
22.30	Po meri cloveka: Popotovanje skozi ljudsko glasbo med starimi in novimi koreninami »Folk« '94« - soocanje izkusenj, 2/10 del

ORF Avstrija 1

06.05	Zlata palaca, ponovitev
06.30	Otroski program, ponovitev
09.45	MacGyver
10.35	Vesoljska ladja Enterprise
11.20	Pod vodo okoli sveta
13.00	Otroski program
13.25	Mila Superstar
13.50	Smrkci
14.05	Sanjski kamen
14.30	Vroč sled
14.35	Otičjevi Otislončki
15.00	Kremenčkovi
15.25	Mini cas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
16.25	MacGyver
17.10	Strašno prijazna družina
17.35	Moj avto - tvoj avto
18.05	Zlata palaca
18.05	Zakon na ledu
19.00	Grad ob Vrbskem jezeru
19.30	Pri Huxtablovih
20.00	Spalna vreča za taščo
20.15	Cas v sliki, kultura
20.15	Pogledi od strani
20.15	Morilec otrok, ameriški tv film, 1993
21.55	Kraj zločina
23.25	Samica
23.30	Cas v sliki
23.30	Poletje '42, ameriški film, 1971
01.10	Igrajo: Jerry Houser, Oliver Conant, Gary Grimes, Jennifer O' Neill
01.10	Režija: Robert Mulligan
01.10	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.10	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.10	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.00	Glavni osumljenec, ponovitev

ORF Avstrija 2

10.05	Dekleta iz Immenhofa, nemski domacijski film, 1955
11.30	Modern Times
12.15	Ozri se po deželi, ponovitev
13.00	Cas v sliki
13.10	Rešitev pred potopom, Jez ogroža zivalski svet deževnega gozda
13.55	Pravica do ljubezni
14.25	Doktor Trapper John
15.10	Napaka
15.10	Umor, je napisala
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	TV help
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Party On
22.55	Loveparade
23.20	New York Meets Vienna
23.40	Prireditve na Donavskem otoku
00.40	Tenis

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Radio plus; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Iz mladih grl; 21.05 Koncert za besedo; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novosti; 17.00 Računalniški val; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Počitniško popotovanje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v glasbi; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Intermezzo; 17.05 Koncert Slov. filharmonije; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 6.00 Otvoritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Na rešet - odgovori; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Vodeni progr.; 21.00 Večerni glasbeni izbor.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.00 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anket; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na razjo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 24.00 New Age.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Aktivne počitnice; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 11.20 Vsakdanje skrbi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 19.30-24.00 Kulturni program Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoci srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 124. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Jazzarije; 19.00 TB: Beguiled; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize (pon. in torek).

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kalendar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 8.40 Slov. lahka glasba, vmes (9.15) Pravilni kotiček; 10.10 Koncert: Skupina Gallus Consort; 11.05 Orkestrl; 11.30 Odpri knjiga: Doktor Živago; 12.00 Kraška makrobiotika; 12.20 Veselo po domače; 12.40 Ljudske pesmi; 13.30 Čakole na placu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Politično udejstvovanje I. M. Čoka; 14.45 Soft music; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Nad.: Rosa L. - kronika o neki revolucio-narki; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Društva se predstavljajo; 21.05-22.00 Pesmi Mladinskega zbora RTV Slovenija.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA KRIZANKE
V soboto, 8. julija, ob 21. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR.

CELJE
SLG, tel.: 063/25-332
Danes, 5. julija, ob 21. uri: O. Zupancić - VERONIKA DESENISKA, za abonma premiera II in izven.
Predstava bo se v petek, 7. julija, ob isti uri, za abonma študentski večerni I in izven.

IZOLA
V ponedeljek, 10. julija, Park Arrigoni, ob 21.30: T. M. Plavi - KAZINA.

KOPER
POKRAJINSKI MUZEJ KOPER, LAPIDARIJ
Danes, 5. julija , ob 21.30: Andrés Valdés - MALO ZA SALO MALO ZA RES.

MARIBOR
V četrtek, 6. julij, Minoritska cerkev, ob 21.30: Marko Vezovisek - JERMANOVO SEME.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V petek, 7. julija, ob 21.30: S. Makarović - SHOW STRAHOV.

ABONMAJI SIMFONICNE GLASBE

Pocasi se zaključuje abonmajska sezona 94/95. Septembra pa se začena nova. V Ljubljani bomo lahko izbirali med štirimi različnimi abonmaji. Med Zelenim v zasedbi z orkestrom Slovenske filharmonije in Zlatim abonmajem v organizaciji Cankarjevega doma.

ZLATI ABONMA (6 koncertov): 3. 10.: H. Konoe: Eten - Raku, F. Mendelssonhn: Simf. st. 3. H. Berlioz: Fantastična simf. 14. 11.: A. Dvorak: Simf. st. 4, P. I. Cajkovski: Simf. st. 4. 18. 2.: A. Webern: V poletnem vetru, R. Schumann: Konc. za klavir in ork. v a - molu, A. Dvorak: Simf. st. 8. 10. 4. G. Fauré: Pelleas in Melisande, M. Ravel: Konc. za klavir in ork. v G - duru, P. I. Cajkovski: Simf. st. 5. 25. 4.: A. Dvorak: Serenada v E - duru, B. Britten: Lachrymae za violo in godala, I. Stravinski: Apollon musagete, S. Prokofjev: Vision fugitives. 18. 5.: E. Elgar: Introdukcija in Allegro za godala op. 47. W. A. Mozart: Simf. concertante v Es - duru, L. v. Beetho- ven: Simf. st. 3.	ZELENI ABONMA (8 koncertov): 16. 10.: K. Penderecki: Konc. za flavto in ork., D. Sostako- vic: Simf. st. 7. 17. 11.: A. Snitke: Konc. za klavir in ork., A. Schoenberg: Oda Napoleonu, W. A. Mozart: Simf. st. 41. 1. 12.: M. Stibljilj: Konc. za klavir in ork., E. Bloch: Schelo- mo, C. Debussy: Morje. 5. 1.: G. Bizet: Simf. v C - duru, A. Copland: Apalachian spring, R. Clier: Konc. za koloraturni sopran J. Golob: Slovenska rapsodija. 23. 2.: D. Bävdek: Knjiga slik za orkester, R. Strauss: Konc. za violino in ork., P. I. Cajkovski: Simf. st. 2. 8. 3.: L. v. Beethoven: Velika fuga za god. orkester, J. Gre- gorc: Zica. C. O. Nikolai: Masa v D - duru. 5. 4.: G. Mahler: Simf. st. 2. 31. 5.: L. v. Beethoven: Konc. za klavir in ork. st. 3, L. v. Beethoven: Simf. st. 9.
ORANŽNI ABONMA (9 koncertov) 5. in 6. 10.: P. Mihelečić: novo delo, L. Bernstein: Simf. st. 1. K. Weill: Newyorská suita, I. Bernstein: Plesi iz West Side Story. 9. in 10. 11.: C. Debussy: Nokturni, R. Schumann: Konc. za violončelo in ork., I. Stravinski: Posveteitev pomladi, 7. in 8. 12.: P. Ramovs: Trojni konc. za oboa, klarinet, fa- got in ork., L. v. Beethoven: Konc. za klavir in ork. st. 4, N. Rimski - Korsakov: Seherezada. 11. in 12. 1.: G. Verdi: Rekviem. 29. 2., 1. 3.: W. A. Mozart: Concertalna simf., K 364, D. Sostakovič: Simf. st. 8. 28. in 29. 3.: japonsko delo, S. Prokofjev: Konc. za klavir in ork. st. 2, P. I. Cajkovski: Simf. st. 4. 18. in 19. 4.: E. Adamić: Tatarska suita, S.Rahmaninov: Konc. za klavir in ork. st. 4, J.Brahms, Simf. st. 4. 23. in 24. 5.: J. Haydn: Simf. st. 86, R. Strauss: Junakovo življenje. 6. in 7. 6.: W. A. Mozart: Simf. st. 41, P. I. Cajkovski: Vari- acije na rokokojško temo op. 33, R. Strauss: Vesele pote- gavsčine Tilla Eulenspiegla.	MODRI ABONMA (9 koncertov): 27. in 29. 9.: G. Mahler: Simf. st. 9. 19. in 20. 10.: A. Borodin: Simf. st. 1., P. I. Cajkovski: Ita- lijanski capriccio, P. I. Cajkovski: Konc. za klavir in ork. st. 1. 23. in 24. 11.: U. Krek: Sonatina za godala, F. Mendels- sohn: Konc. za klavir in ork.st. 1, J. Brahms: Simf. st. 2. 14., 15. 12.: M. Ravel: Konc. za klavir in ork. v D - duru., M. Ravel: Konc. za violino in ork.v G - duru, J. Brahms: st. 2. 15. in 16. 2.: J. Brahms: Konc. za violino in ork., D. Zebre: Bacchanale, M. Ravel: La Valse. 14. in 15. 3.: G. Mahler: Simf. st. 6. 11. in 12. 4.: A. Srebotnjak: novo delo, B. Bartok: Konc. za klavir in ork. st. 3, A. Bruckner: Simf. st. 4. 9. in 10. 5.: M. Kogoj: Če se pleše, A. Berg: Konc. za violi- no in ork., F. Schreker: Plesna igra M. Kogoj: Scena ob katarfalku iz opere Črne maske. 13. in 14. 6.: M. Mihevc: novo delo, L. v. Beethoven: konc. za klavir in ork. st. 3, D. Sostakovič: Simf. st. 5.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na spo- redu do 13. avgusta.
Festival bodo otvorili z Leharjevo opereto »Dezela smehljaja« (Il paese del sorriso). Pod vodstvom Tiziana Severinija bodo nastopili orkester, zbor in balet gledališca Verdi.
Ponovitev bo danes, 5. julija, ob 20.30 (red B). Ponovitve bodo trajale do 8. julija.
V teku je prodaja vstopnic pri blagajni Dvo- rane Tripcovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.
Avditorij Muzeja Revoltella
V nedeljo, 9. in v ponedeljek, 10. t.m., ob 21.00 - »Monsieur Choufleuri resterà chez lui...». Predprodaja vstopnic pri blagajni Dvorane tripcovich in uro pred predstavo pri blagajni avditorija. Cena vstopnice 15.000 lir, s popustom 13.000 lir.
Grad sv. Justa
Jutri, 6. t.m., ob 21.00 - Koncert pianista Stefana Franca, ki bo predstavil glasbo 50 let.
V nedeljo, 9. t.m., ob 21.00 - »Quiz show» (ZDA 1994), režija Robert Redford, igrajo J. Torturro, R. Morrow in R. Fiennes.
V ponedeljek, 10. t.m., ob 21.00 - »Leon» (ZDA 1994), režija Jean Luc Besson. Igrajo J.

Reno, G. Oldman.

V torek, 11. t.m., ob 21.00 - baletna predsta- va skupine MOMIX.
V sredo, 12. t.m., ob 21.00 - Koncert glasbe- ne skupine »Doolin» iz Irske.
V četrtek, 13. t.m., ob 21.00 bo nastopil Kvartet Ares Tavolazzi.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA CANKARJEV DOM 9. - 15. julija prvo veliko srečanje zborovskih dirigentov iz vse Evrope; sodelujejo glasbeniki iz 26 držav; koncerti, predavanja, delavnice, tečaji, okrogle mize, razstava, videoprojekcije. KONCERTI 9. julija, Otvoritveni koncert simpozija s sporedom slovenske glasbe Izbrani slovenski zbori, gledališki igralci ALOJZ SVETE 10. julija, Mesani zbor Stockholmske glasbene gimnazije/Svedska, Ansambel Sirin/Rusija, Grex 11. julija, Slovenski komorni zbor, Oberton-Chor Düsseldorf/Nemčija, Dekliski zbor gimnazije Zrinyi Ilona/Madžarska, Ansambel Venance Fortu- nat/Francija, Wiener Akademie, Zbor Hugo Dis- tler/Avstrija 12. julija, Mesani zbor gimnazije Svečnikov/Rusija, Jauna Muzika/Litva, Via-nova chor München/Nemčija, Stockholm's Vocalise Ensem- ble/Svedska.

III. EVROPSKO TEKMOVANJE MLA- DIH ORGLAVCEV Zaključni koncert nagrajencev - sobota, 8. julija, ob 20. uri.
METLIKA V petek, 7. julija, na gradu ob 21. uri: nastop SLOVENSKE FOLKLORNE SKUPINE PLANIKA.
NOVO MESTO KNJIZNICA MIRANA JARCA Do petka, 7. julija, od 9. do 12. ure: unikatne poslikave papirnatih vreč, izdelovanje svečnikov, poslikave vazic, steklenick...

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5)
Do 31. t. m., je na ogled razstava ob 50. oblet- nici smrti Ane Frank.
Obcinska galerija: do 16.t.m. je na ogled razstava, ki je posvečena italijanskemu oper- nemu pevcu Enzu de Muro z naslovom »Il

magico splendor lo sguardo abbaglia» (Ma- gicni blesk privablja pogled).
Mestni muzej zgodovine in umetnosti
Do 5.9.1995 bodo na sporedu v raznih mest- nih muzejih obiski in predvajanja filmov z naslovom »Večer v muzejih«, ki jih organizi- ra tržaška občina skupno z odbornistvom za kulturo in mestnimi muzeji.

Prijubljeni italijanski ansambel »Pooh« bo jutri s tržaškim koncertom (začetek ob 21.30) na Trgu Unità začel daljšo poletno turnejo.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
SLOVENSKA FILHARMONIJA
Danes, 5. julija, ob 19.30: komorni koncert pianistov EDVARDA POPI- TA in IVANE VIDOVIC.
Ob 20. uri: diplomski recital, na- stopila bosta STANKO PRAPRO- TNIK, trobenta in TONE POTO- CNIK, orgle.

GRAND HOTEL UNION - TEATER CAFE
V petek 7. julija, ob 21. uri večer evergreenov z vokalnim tercetom MKM.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA CANKARJEV DOM <i>Danes, 5. julija, bo ob 21. uri v Mali galeriji otvo- ritev razstave mladih umetnikov z Dragom Ro- zmanom in Sabo Skaberne, B. Potokar, T. Kola- rič, T. Celestina, J. Lasič, R. Rusjan, S. Siska, E. Ajuhs, A. Smajdek, J. Dobrila, M. Zupancić in E.Praschak - VODA IN KIPI (dogajanje na reki Ljubljanci). Razstava bo na ogled do 30. julija.</i>

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra.

MODERNA GALERIJA
V Mali galeriji je do 3. septembra, na ogled razstava PETRE VARL SIMONCIC z naslovom PITA MOJE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej Revoltella-Galerija moderne umetno- sti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Miramarski park-Konjusnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator». **Galerija Rettori Tribbio:** razstavlja slikar Ot- tavio Bomben.
Grad sv.Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka razstava slikarja Fulvia Juricica.
Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali». **Studio PHI:** Do 15. t.m., je na ogled v Auron- zu-Misurina v Palaci Corte Metto skupinska razstava tržaskih slikarjev.
Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je razstava del slikarke Marte Kunaver.
ŠTANJEL
V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaskega umetnika. Urnik: od delavnihkih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobo- tah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

STOLNICA SV. NIKOLAJA,
Dolnicarjeva ulica
Danes, 5. julija, ob 20. uri: klasični koncert STANISLAVA PRAPROTNI- KA.

KRIZANKE
V petek, 7. julija, ob 21. uri: otvoritev 43. MEDNARODNEGA FESTIVALA - SIMFONICNI ORKESTER RTV SLO- VENIJE.
Dirigent: Enrique Batiz.
Solisti: Nune Hairapetian (klavir), Ru- da Kosi (harfa), Bozo Rogelja (oboa).

MAME. BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31 Razstava IZIDORJA URBANCICA je na ogled do 14. avgusta. GALERIJA EQUINA, Gregortičeva 3 Razstava slik SILVESTRA PLOTAJSA - SICOEJA je na ogled do 29. julija. GALERIJA GLINA, Gornji trg 11 Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na ogled do 15. julija. GALERIJA ILIRIJA, Trzaška c. 40 Razstava fotografij 1+16 - MARKA ALJANCICA, DRAGANA ARRIGLERJA, OSKARJA DOLENCA, JAKA GNILSAKA, STOJANA KEBLERJA, JANE- ZA KOROSINA, MARJANA KUKCA, TONETA MARCANA, JANEZA MARENCICA, MILANA PAJKA, MILENKA PEGANA, TIHOMIRJA PINTE- RJA, VLASTJE SIMONCICA, MARJANA SMER- KELJA, TONETA STOJKA, MIRKA ZDOVCA in JOCA ZNIDERSICA je na ogled do 20. julija. KUD FRANCE PRESEREN, Karunova 14 Razstava fotografij LJUBO DOMA KDOR GA IMA av- toric VESNE CRNIVEC in MOJCE CAJNKO je na ogled do 10. julija. JELOVSKOV LIKOVNI SALON, Zaloška 21 Razstava Evgena Gustina je na ogled do 4. avgusta. BREŽICE GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA Razstava OROŽJE PRETEKLOSTI je na ogled do 28. avgusta. KOSTANJEVICA NA KRKI GALERIJA BOZIDAR JAKAC Razstava slik JONA GALA PLANINCA je na ogled do 31. avgusta. PIRAN MESTNA GALERIJA PIRAN Razstava fotoreportaze JOHNA PHILLIPSA AMER- ICANI MED PARTIZANI SLOVENIJE je na ogled do 12. julija. MARIBOR UNIVERZITETNA KNJIZNICA, Gospejna 10 <i>Danes 5. julija bo ob 11. uri otvoritev razstave MILANA VIDMARJA. Razstava bo na ogled do 25. avgusta.</i>

KOROŠKA

CELOVEC
Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razsta- va »Do danes-dve stoletji umetnosti na Ko- roškem»
Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela Güntherja Brusa.
Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je od- prta razstava Jeana Eggerja.
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta Weltherja.
ROŽEK
Galerija Sikoronja
Se jutri, 2. julija, razstavlja Ivo Prancić.
SENTJANŽ V ROŽU
K-k center,Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospek- tivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj».

GLASBA FJK

TRST

Poletne prireditve
Grad sv. Justa
V petek, 7. julija, ob 21.00 - Srečanje z režiserjem Ro- gerjem Cormanom.Predvaja- li bodo »Il pozzo ed il pen- dolo» (1961) in »Sepolto vi- vo» (1962).
Avditorij Muzeja Revoltella
Roger Corman v Trstu - Jutri, 6. t.m., ob 21.00 - Pred- vajanje filmov »Frankstein Unbound» (1990) in »L'uo- mo dagli occhi a raggi X» (1963).
V soboto, 8. t.m., ob 18.00 - Seminar R. Cormana (simul- tano prevajanje v italijansci- ni).
Trg Unità
Jutri, 6. julija, ob 21. uri na- stop znanega ansambla Pooh.
FOLKEST 95
Mednarodni festival folk in moderne glasbe se bo odvijal od 5. do 30. julija v deželi Furlaniji - Julijski krajini in tudi na Koprskem.

VIDEM

Danes, 5. julija, ob 21.00 bo nastopila skupina America iz ZDA.

TRČMUN

V petek, 7. t.m., ob 21.00 - nastop irske skupine Cali- ban.
Miramarski park
Luci in zvoki
Jutri, 6. t.m., ob 21.30 »Il sogno imperiale di Mirama- re» v italijanscini in ob 22.45 predvajanje filma v originalu »Show boat», režija George Sidney.
V petek, 7. t.m., ob 21.30 in 22.45.- »Buonasera signor lehar e bentornato a Mira- mare».

KRIZ

Dom A. Sirk: Koncert »Jazz in jaz» - V petek, 7. julija pa skupina Allione trio.

KOPER

Terasa hotela Zusterina
Danes, 5. t.m., ob 21.00 bo nastopil italijanski popevkar Bobby Solo.

MILAN

Stadion San Siro
V petek, 7. in v soboto, 8. ju- lija koncert Vasca Rossija.
Vstopnice lahko rezervirate tudi preko servisa Telecon- cert Italia do 6. julija, ob 12. uri, na tel. st. 144.88.2903.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Razkrinkali boste nekoga, ki je za vašim hrbtom koval lisičje načrte. Prehiteli ga boste, mu nastavili past in mu priredili solo, kakršne se nihce od vaju ni doživel.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V navalu prijetnih spominov se boste vnovič zaljubili v osebo, s katero se prebijate skozi pasti življenja. Odslej bo vašina pot se lažja in uspešnejša.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Hudovali se boste nad izkoriščevalci, ki služijo na račun vaše delovne energije, vendar si boste navsezadnje morali priznati, da vas pravzaprav tare zelena zavist.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vasa delovna učinkovitost bo danes na psu, čeprav si boste vseskozi dokazovali drugače. Vsaki pretirano oprtani živini se enkrat začne sibiiti hrbtenica. Razbremenite se!

LEV 23. 7. - 23. 8.: Po tehtnem razmisleku se boste znova prepričali o ustreznosti svojega prepričanja in povrnili omajano samozaupanje. Nadaljevanje bo zato več kot prepričljivo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Podvomili boste o smeri, ki ste si jo izbrali s srcem. Ko gre za hlepenje po denarju, mora srce molčati, čeprav sluti, da bo zaradi storjenih krivic moralo nekoč kričati.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Čeprav ste že do vrata v poslih, se boste zasipali z novimi obveznostmi, ki naj bi jim sledili novi kupčki denarja. Odpoveste se spanju, pa vam bo uspelo.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ne boste se počutili najbolje, vendar boste se naprej igrali optimista. Koliko udarcev je potrebnih, preden se zlomi vaš lažni ponos in vam dovoli priznanje bolečine?

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Precistili se boste in olajšali, zato bodo vaše notranje napetosti komaj opazne. Izkoristite prednost, izbečajte jih na plan in jih ukinite, preden znova zabolijo.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vas današnji dan bo podoben lagodni plovbi po mirnem morju. Ne skrbite zaradi nevihte, ki se pripravlja na obzorju, kajti obzorje, ki ga riše morje, je zelo daleč.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Naveličani boste vsega pomalem, tudi tistega, kar vam zagotavlja preživetje. Skrajni čas je, da se odrecete nesmiselom in se posvetite izključno polju, kjer raste smisel.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nekomu boste vztrajno dokazovali, da vas je zel el namerno porušiti, čeprav boste vseskozi vedeli, da so krive vaše sibke noge, vajene opiranja na se bolj sibke bergele.

»Izgubljena dežela« bo naravni park v indijanski lasti

Težko izborjena zmaga domorodcev bo lahko zgled za ves svet

Na severu Kalifornije leži »izgubljena obala« - romantično divje območje gozda, ki se strmo spušča k Pacifiku. V tej regiji, polni indijanske kulture in zgodovine, naj bi nastal prvi naravni park v lasti domorodcev. Država je desetim indijanskim plemenom končno dala zeleno luč za nakup približno 1600 hektarjev zemlje južno od mesta Ferndale. Gremij namerava območje negovati v skladu s staro tradicijo in ga oblikovati v kraj, kjer bo mogoče gojiti indijansko kulturo.

Nacr t je hkrati tudi očiščevalni proces. Svet Indijancev se že deset let bori za vnovično obujenje dežele prednikov. Prvotno so zeleli pridobiti veliko večji del obale, na katerem se je zaradi poseke gozdna površina vse bolj redčila. Ko so drevesa v gaju, ki ga Indijanci castijo kot svetega, hoteli posekati, se je začel zagrenjen politični spor, ki se je končal na sodišču. S kompromisom so na koncu resili približno tri tisoč hektarjev gozda ter ga za pet milijonov dolarjev odkupili od države in ene od nepro-

fitnih organizacij v New Mexicu.

Del ozemlja so pozneje vključili v že obstoječ državni naravni park ob obali, preostalih 1600 hektarjev pa so od pristojnih državnih oblasti kljub močnim protestom predstavnikov lesne industrije kupili Indijanci. Čeprav so predstavniki industrije grozili z izgubo delovnih mest in celo navedovanjem celotnega okraja, ki naj bi bil popolnoma odvisen od posekave gozdov, pa je država na koncu razsodila v prid Indijancev. Svet skupnosti mora 1, 4

milijona dolarjev zbrati v treh letih, za ta čas pa ima zagotovljeno predkupno pravico - ne glede na druge ponudnike. Zdi pa se, da težav z zbiranjem denarja ne bo. Ze nekaj dni po odobritvi države je svet Indijancev prejel sto tisoč dolarjev donacij, denarno pomoč pa pričakujejo tudi iz kalifornijske državne mošnje. Indijanska plemena so že začela čistiti rečne bregove in vracati njihovo naravno lepoto. Njihov končni cilj je naravni park, v katerem bodo potomci nekdanih domorodcev lahko nasli svoj mir in kjer bodo lahko živeli v skladu s svojo tradicijo. V gozdu naj bi nastale stiri majhne vasi, ki bi organizirale kulturne prireditve. Nacrtujejo pa tudi ustanove, namenjene oddihu od vsakdanjih obremenitev, ki bi vključeval se zdravljenje narkomanov in alkoholikov, je poudaril član sveta plemen Hawk Rosales. Po-

leg tega bi morali otrokom dati priložnost, da živijo tako kot njihovi predniki.

Po Rosalesovih podatkih domorodci številnih dežel opazujejo, kaj se bo razvilo iz indijanskega projekta v Kaliforniji. »Vseposod po svetu smo zbudili pozornost. Če bomo uspešni, bomo lahko zgled številnim potomcem domorodcev - ljudi, ki so jih drugi pohodili in razlastili.«

S tem soglasja, tudi predsednica sveta. Opozarja, da gremiju dolgo niso zaupali, saj ni uveljavljena ustanova. Toliko bolj pa se veselijo možnosti, da bodo ljudem najrazličnejših porekel lahko ponudili vpogled v svojo bogato kulturo in staro tradicijo. Da gre za »biser narave«, nikakor ni mogoče zanikati.

Trenutno na območju »izgubljene obale« že potekajo najrazličnejše raziskave - na področju botanike ter živilske in vodne znanosti.

Na tamkajšnji zemlji je veliko naravnih virov prehrane (haloga, zelišča, školjke, gobice in jagode), da se je po znanstvenih spoznanjih pred priselitvijo Evropejcev na razmeroma majhnem območju lahko prehranjevalo na tisoče domorodcev.

Vendar si Indijanci prizadevajo ohraniti veliko več, namreč svoje zgodovinske in »svete« kraje. V Sinkyonskem gozdu je gaj, v katerem je nekoč neka domorodka morala gledati, kako so klali njeno družino. Sally Bell, kot se je Indijanka imenovala, se je med zločinom skrivala v grmovju in z roko ujela srce, ki so ga izrezali njeni mlajši sestri in ga odvrgli. Ta gaj so deset let za tem hoteli posekati. Zgodba je v javnosti dvignila toliko prahu, da je indijanskemu svetu kljub nasprotovanju industrije uspelo uveljaviti svoje zahteve.

Christine Biegler, dpa

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz

LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK _____
TELEFONSKA ŠTEVILKA _____
NASLOV _____
GLASBENA ŽELJA _____

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrezite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Ce boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

ŠAH

Meckenzie - NN / Manchester 1889

V sredi sahovnice je ostal črni kralj in motiv belih figur, ki so zasedle ključna polja, je organiziran napad za ceno novih zrtvev. Beli, ki je na potezi, zato igra na očitno slabost črnega na osmi vrsti. Plaz belih zrtvev, ki se sproži proti črnemu kralju je neustavljiv, konča se z matom!

Resitev naloge

Ze prva poteza belega 1.Te5:~! napoveduje stiripotezno kombinacijo, ki se po 1...de5 nadaljuje z zrtvijo dame 2.De5:~! De5: in se zrtvijo lovca 3.Lc6:~! ter se po 3...Tc6: konča z 4.Td8 mat!

Tako je bila z zrtvami prebita črna blokada in kralj matiran! Na koncu sta bela trdnjava in lovec opravila glavno delo.

Silvo Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

308	KASTRAT, EVNUH	POKRAJINA V JAR. (GL. MESTO CAPETPWN)	ZNAMENJE ZODIAKA, OVEN	JAPONSKA AVTOMOBIL- SKA TOVARNA	DUKE ELLINGTON	PERZUA	ZGODOVINSKI KRAJ PRI ZADRU	STAROJU- DOVSKI KRALJ	VTIS (STAR.)	OBSTOJ, OBSTANEK	CHARLES AZNAVOUR	AVTOR: SIMON BIZJAK	POVEZAVA, SPOJITEV DELOV V VIS- JO CELOTO	EDVARD GRIEG	BESEDILO, KI GA BERE VODITELJ ODDAJE	NEM. MESTO, ROJSTNI KRAJ KARLA MARXA	GLAVNO MESTO JORDANIJE	GRAD PRI VELENJU	IZBRIZGANA SEMENSKA TEKOCINA	NICK CAVE	ZIVAL Z BODICAMI	BITJE, BIVA- JOČE V SHOLASTICNI FIL.
PREBIVALEC POLOTOKA NA SEVERU EVROPE												ZASTOPANJE DOKTRINAR- NIH STALISC V STRANKI										
ZENSKA, KI SI PRIZADEVA LE ZA HITER USPEH												SL. PLAVALC BOS. SLIKAR MUJEZINOVIC										
DESKRIP- CIJA					PISATELJICA NIN STOLETJE, VEK						IVAN NAPOTNIK STIM. NARA- VOSLOVEC			VRSTA ANTILOPE						ZAGAR STANE		
BOLEZENSKA PREVLEKA NA RASTLINAH							ZILAV LES SEVERNOAM. DREVESA ORESKEARJA	IME VEC PAPEZEV SL. PESNIK BABACIC						PUSCAVSKA LISICA VRSTA BAMBUSA					MEHKA CEPICA BREZ SCITNIKA	KOZASKI POGLAVAR	NAMERA, NAMEN	
NEKDANJI TRGOVEC Z LASMI						VERZ SESTO- MER SAMODEJNI STROJ											REKA NA SEVERNEM KAVKAZU					
JOHN NAPIER			VRSTA PROJEKCIJE NEM. FILOZOF (LORENZ)						OMARICA ZA DRAGOCENOSTI AM. ANTROPO- LOG (FRANZ)							AMERUSKI REZISER (MARTIN)	KRAJ PRI KOCEVJU	DROG V KOZOLCU				
SL. ARHITEKT MIHEVC				SKANDINAV- SKO MOSKO IME	JAPONSKI ALPSKI SMUCAR (TETSUJA)						DESN. PRITOK PADA RIM. BOGINJA JEZE							VZHODNJAŠ- KO RIZEVO ZGANJE				
FRNIKOLA					IT. CRKOREZEC (GIAMBATTISTA) TINA TURNER						ERWIN ROMMEL	SREDISCE HRVASKIH SRBOV						PREDMET POGOVORA GRSKA CRKA				
IZMETAC NABOJEV PRI PUSKI								ANG. - AM. PLOSCINSKA MERA (ORIG.)					ANTICNO IME DONAVE						KITAJSKO- JAPONSKA UETZNA MERA			
NEM. PISA- TELJ, NOBE- LOVEC L. 1981 (ELIAS)								DESN. PRITOK MOZELE (IZ CRK RASA)					HRV. ZGODO- VINAR IN PUBLICIST NODILO						SL. SOPRA- NISTKA PUSAR- JERIC			

MALAGA

Zeleno mesto na sončni rivieri

V Malagi je bil rojen slikar Picasso

Costa del Sol (Sončna obala) se povsem upravičeno lahko ponasa s svojim imenom, saj jo pred hladnimi vplivi notranjosti varujejo grebeni Sierre Nevade in Serania de Ronde. Tu, na jugu Spanije, ki se spogleduje z afriško obalo, dezuje le redkokdaj, in tako ni čudno, da je približno 350 kilometrov dolga pretežno peščena obala večinoma posejana s turističnimi naselji in hoteli.

Tu so tudi najbolj znana letovisca vročega juga, Marbella, Fuengirola in Torremolinos, kjer so poletne noci se posebno »vroče«. Na dolgih kilometrih pesčenih obal pa je kljub (pre)hitremu razvoju množičnega turizma se vedno mogoče najti osamljene koticke brez moteče gneče naoljenih teles. Izven turističnih naselij je tudi veliko zanimivih manjših in večjih krajev, kjer velja preživeti zanimivo popol-

dne ali kar cel dan. Eden takšnih je tudi Malaga, mesto veliko približno za dve Ljubljani, ki leži ob izlivu reke Guadalmedine v najjužnejši španski deželi Andaluziji. Mesto je menda dobilo ime po desertnem vinu malaga, ki je doma na sončnem skalo-vju nad mestom, čeprav bi bilo lahko tudi obratno.

Ceprav je tu doma tudi različna industrija in se ob morju razprostira ne pose- bno privlačno pristanisce,

iz katerega je mogoče od- pluti tudi do afriške obale (Melilla), je v mestu čutiti poseben čar, ki pritegne tudi naključne obiskoval- ce. V ze kar eksotično ze- leno odeti parki in razko- sni vrtovi so pravi raj v vročem opoldnevu, kjer si je ob osvežujočih vodnja- kih tako prijetno hladiti pregreto telo. Prijeten vtis se dopolnjujejo slikovite ozke ulice v okolici veli- castne katedrale iz 16. sto- letja, v katerih popotni- kom delajo skušnjava ste- vilne restavracije in lokali. Le kdo bi ostal miren ob misli na hladno pijaco in slastne dobrote španske kuhinje!?

Malaga pa je zanimiva tudi za ljubitelje kulturno-

Malaga je zanimiva tudi za ljubitelje kulturno-zgodovinskih znamenitosti

zgodovinskih znamenito- sti. V mestu je bil leta 1881 rojen Picasso, ki je Malagi podaril nekaj svojih del. Danes jih hranijo v majhni

galeriji, ki je nasla svoj prostor v nekdanji mavrski palaci. Arabci so med za- sedbo Pirenejskega poloto- ka sledove pustili tudi v Malagi. Nanje spominjata tudi na skalnem vrhu zgra-jeni utrdbi Alcazaba in Gi- bralfaro, ki sta pristanisko mesto nekdanj spremenili v eno najbolj utrjenih opo- rišč na jugu današnje Spa- nije. Nastanek mesta sega vse do fenicanskih časov, svoj pečat pa so pustili tu- di stari Rimljani. Pod utr- dbo Alcazaba, ki za debeli- mi zidovi skriva čudovite mavrske vrtove, so na ogled ostanki rimskega amfiteatra.

Malaga je vsekakor vre- dna vsaj nekajurnega po- stanka, in če vas pot zane- se daleč na jug Pirenejske- ga polotoka, se ji nikar ne izognite. Poleg samega me- sta je prav privlačna tudi bližnja okolica z nekaj ribi- škimi vasicami, ki jih turi- stična naselja na Costi del Sol se niso uspela prevec spremeniti. Od tod tudi ni daleč do Gibraltarja ali na drugo stran do Granade, ki velja za eno najlepših španskih mest.

Igor Fabjan

ANEKDOTI

O Tintoretu in Tizianu...

Znamenita beneska slikarja Tizian in Tintoretto sta se sprla in se začela obkladati z nelepimi vzdevki. Njun sodobnik Aretino je stopil na Tizianovo stran in začel pisati zasmehljive verze o Tintoretu. Nekega dne je srečal Tintoretto satirika blizu svojega doma in ga po- vabil k sebi. Omenil je, da so številni imenitniki naroči- li pri njem portret, zakaj se ne bi dal slikati se Aretino. Pocascen je stopil Aretino v umetnikov atelje in se use- del, tedaj pa je prišel nadenj Tintoretto s pistolo v roki.

»Kaj nameravate storiti?« je preplašeno zajecjal Aretino.

»Samo mero vam hočem vzeti,« je rekel slikar, več- krat pomahal s pistolo pred pesnikom in stopil potem pred platno.

»Stiri in pol moje pistole ste veliki. Zdaj lahko greste.« Aretino je naglo izginil in sklenil, da ne bo nikoli več pisal proti nikomur, ki jemlje mero na ta način.

... in Marconiju

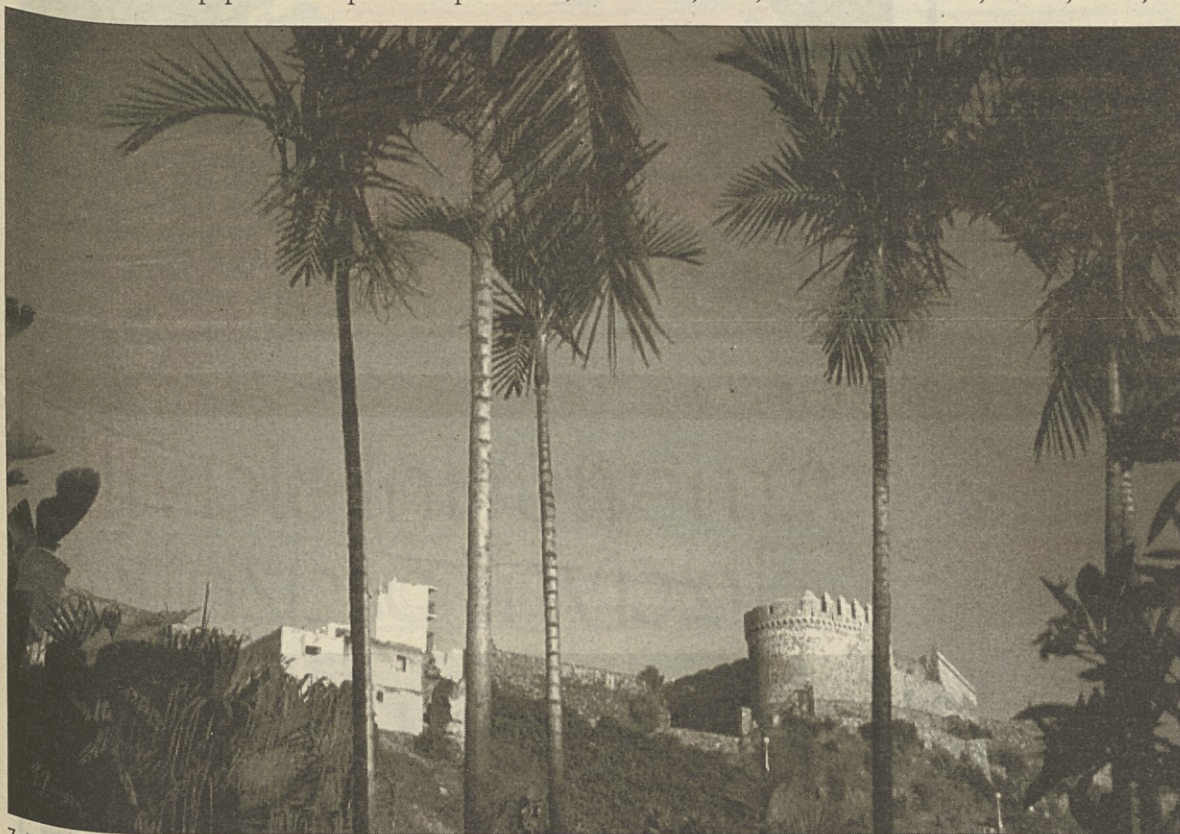
Nekoc sta v istem pariškem hotelu stanovala pesnik D'Annunzio in izumitelj Guglielmo Marconi, ne da bi vedela drug za drugega. Ko so v pesnikovem apartmaju nekega dne odpovedali vsi zvonci, je D'Annunzio vzkliznil:

»Tu bi potrebovali Marconija!«

Njegov prijatelj je vstal, stopil v Marconijevo sobo in mu razložil položaj.

»Takoj pridem!« je s smehom obljubil Marconi.

In res se je čez deset minut znameniti izumitelj z za- vihanimi rokavi že ukvarjal s pokvarjenimi zvonci in jih naglo spravil v red.

Zelena Malaga (Obe fotografiji: Igor Fabjan)

FILMSKO DOGAJANJE PRED TREMI DESETLETJI

V bližini Save je nekoč stal Ljubljanski Hollywood (6)

Po nekaj urah cakanja so sprejeli prve, nas iz oza- dja pa odslovili. Potem so na veliko snemali kopro- dukcijske filme v Piranu. Bili so nekakšni gusarji (mogoče prav tisti z Julijem Cezarjem). Dušan, ki je bil bolj svoboden, si je lahko privoščil izlet v Piran, kjer je postal filmski človek. Ostali smo obiskovali razli- čne sole in si tega nismo mogli privoščiti.

Dušan nas je pozneje ze kot filmski veteran med sol- skimi pocitnicami spravil k filmu, kjer je v največji spici sodelovalo kar 1700 stati- stov.

Ce samo pomislimo, da je pri požaru v Atlanti v filmu V vrtincu sodelovalo le kak- snih 500-600 statistov, po- tem je to bilo res mogočno stevilo. Italijani so snemali pri nas takšne prizore zato, ker je bilo ceneje kot drugje. Pa kljub vsemu ni bilo slabo plačano.

Prva filmska pogodba

Pogodbo o pogojih za so-

delovanje statista pri snema- nju filmov Stara zaveza in Leto 79 smo podpisali junija 1962 in se tako »dali na raz- ppolago« podjetju Filmser- vis, ki ga je zastopal direktor Gorazd Koncar, in sicer do konca leta 1962.

V pogodbi je bilo na pr- vem mestu zapisano, da mora biti podpisani na sne- manju oblečen v kostum, kakršnega zahteva snemal- na knjiga. To velja tudi za brade, brke in lasulje ter sminko. Za delo do enajst ur so statisti za navadno »statiranje« dobili 1800 di- narjev, za posebne naloge -

plavanje, jahanje, borbe in dialogi - pa 2200 dinarjev. Pogodba je predvidevala se skrajšano snemanje, do pet ur, za kar je bil predviden polovičen honorar. Če je snemanje zaradi slabega vremena odpadlo, nam je pripadalo tristo dinarjev za ves dan, po tristo dinarjev na uro pa so nam plačali nadure.

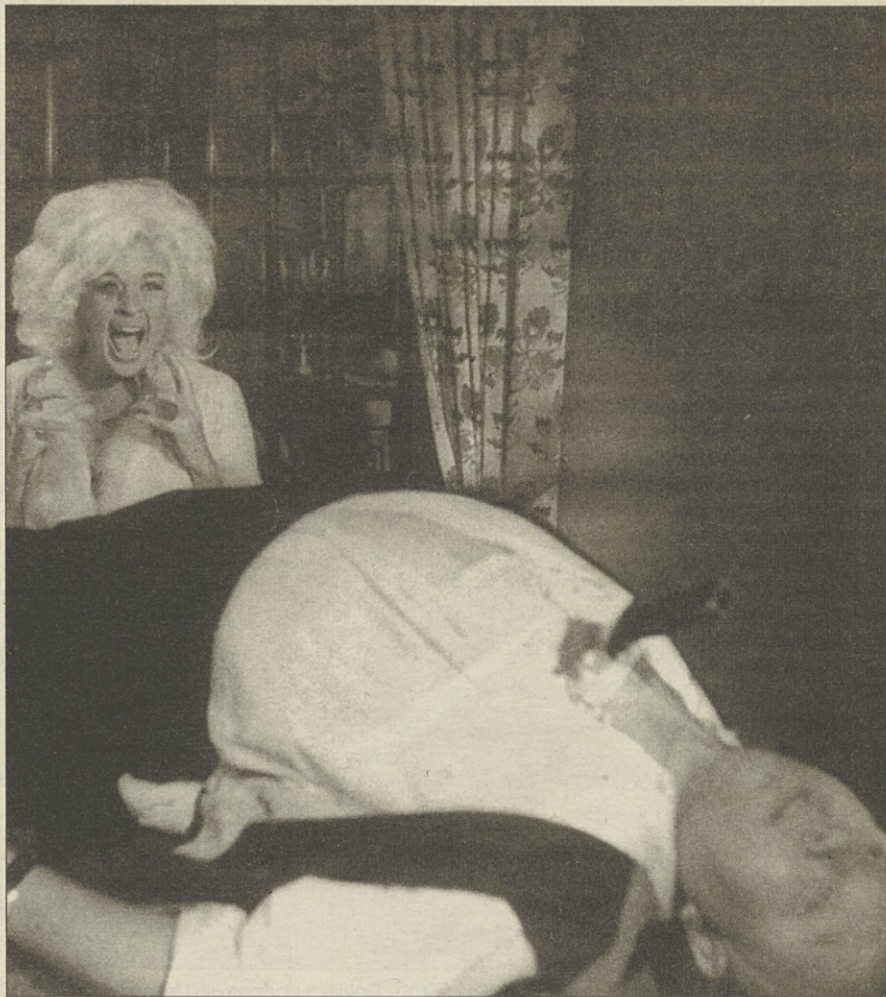
To je bil za tiste čase če ze ne bajen, pa vsaj dostojen zaslužek. Kaskaderji, ki so sodili med elito, so dobili za en dan snemanja sedem ti- soc dinarjev.

Dušan, ki je pred tem ze statiral pri gladiatorjih v Pi- ranu in v studiu filma Tri- glav v jezuitski cerkvi, je prevzel pokroviteljstvo nad našo skupino. Zagotovil nam je, da nam, če se bomo držali njegovih navodil, ne bo hudega.

Prvic smo ze snemali na Lavrici, kjer smo bili v rase- vino odeti sužnji, gnani od kdovekod in kdovekam. To je bil eden iz serije filmov o legendarnem junaku Maci- steju. Mimogrede poveda- no, Maciste je bil Mussoli- nijev vzornik. S tovrnjaki so nas peljali nekam na rob barja, zvečer pa nazaj. V teh filmih je uspešno kariero začel Demeter Bitenc, Slo- venec, ki je igral v največ filmih. Režiral jih je Guido Malatesta.

Resničen ognjeni krst smo doziveli pri Stari zavezi v filmskem mestu blizu gra- mozne jame. Utrjeno mesto, ki je predstavljalo enkrat Rim, drugič, seveda predela- no, Jeruzalem, potem pa spet neko tretje mesto, je bi- lo precej mogočno.

Borivoj Repe
(Se nadaljuje)

Prizor iz filma Maciste proti lovcem na glave

VREMENSKA SLIKA

Nad severno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je čez dan zajela Slovenijo. Ob tem bo prehodno k nam pritekal s severozahodnikom hladnejši zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzhlo ob 5.17 in zšlo ob 20.56. Dan bo dolg 15 ur in 39 minut. Luna bo vzhla ob 13.00 in zšla ob -

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	16,9	Crikvenica	22,0
Sava (Radovljica)	13,2	Malinska	22,0
Sora	14,1	Sibenik	24,0
Ljubljana	15,2	Poreč	23,0
Savinja	-	Split	24,0
Vipava	12,7	M. Losinj	24,0
Jadransko morje (Koper)	-	Dubrovnik	22,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: jutraj: SE 5 do 10 vozlov

popoldne: NE 6 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.27 najvišje 4 cm, ob 8.29 najnižje -26 cm, ob 15.57 najvišje 35 cm, ob 23.23 najnižje -18 cm. Jutri: ob 4.36 najvišje -2 cm, ob 9.40 najnižje -17 cm, ob 17.08 najvišje 36 cm, ob 00.46 najnižje 29 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	19
1000 m	15
1500 m	12
2000 m	7
2500 m	3
2864 m	1

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo čutili vremensko obremenitev, ki se bo kazala predvsem kot težave s koncentracijo, utrujenost, povečan nemir in razdražljivost.

VOX POPULI

Susno leto tri močne hrani.

Toča ne naredi dragije ne cene, ampak reže.

DANES

Slovenija: Danes bo pretežno jasno z občasnimi padavinami. Najnižje jutranje temperature od 13 do 18, najvišje dnevne temperature od 19 do 24°C. Sosednje pokrajine: Pretežno oblačno bo z občasnimi padavinami.

JUTRI

V Sloveniji: V četrtek bo na Primorskem pretežno jasno, pihala bo zmerna burja. Tudi drugod se bo čez dan postopno zjasnilo. Obleti: V petek bo sončno in spet topleje.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V ZDA z računalniško igrico spoznavajo Machiavellija

WASHINGTON - Microprose Strategy je na trg poslala računalniško igrico Machiavelli, ki ima za priročnik knjigo »Il Principe« (Vladar). Ameriški specializirani tisk je igro navdušujoče ocenil, marsikateremu italijanskemu zgodovinarju pa bi se ob njej naježili lasje. Italijanska renesansa je namreč prikazana kot mrčno in kruto obdobje. Filozofija velikega Florentinca pa je v bistvu strnjena v enem stavku: »Raje, da se me bojiš, kot da me ljubiš.« Korupcija in nasilje pa sta glavni orožji, ki jih igrica svetuje novopečenim machiavelistom za prevzem oblasti.

Kot nalašč torej za »krepostne« Američane, ki so machiavelisti, ne

da bi vedeli za Machiavellija. Igra se začne v Benetkah in se razvija po vsem tedaj znanem svetu od Heraklejevih stebrov in po poti svile vse do Kitajske. Cilj je seveda prevzem oblasti, glavno in najuspešnejše sredstvo pa je seveda denar. Igra se začne s spletkami v Doževi palači. Da bi si pridobili vpliv, podkupujejo beneške senatorje, v Vatikanu pa kardinale, saj imajo tudi ti svojo ceno. Z denarjem seveda lahko najamejo plačane morilce, ki jim likvidirajo nasprotnike. S pridom lahko izkoristijo krizarske vojne in epidemije kuge, dovoljeno jim je torej vse, le paziti morajo, da jih prepogosto ne zalotijo.

Tek z boljšo polovico (na hrbtu)

SONKAJARVI (Finska) - Če je vasa žena dopolnila 17. let in ste pravi hrust, se boste v deželi tisočeri jezer lahko udeležili neobičajnega prvenstva - »teka z boljšo polovico«. To je v bistvu neke vrste tek čez drn in strn, le da nosimo svojo boljšo polovico na ramenih. Vsakic ko ta zdrkne na tla, tekmovalcu odbijejo 15 sekund. Letos je tekmovalo kar 3 tisoč parov, med 12 finalnimi pari pa je zmagal 34-letni Ilpo Rönko, ki se mora za zmago zahvaliti svoji le 44-kilogramski ženi. Ta »sport« se je razvil pred stiri leti, zgleduje pa se po dvestoletni tradiciji roparja Ronkainena.

Piščančje dirke

SÃO PAULO - Prihodnjo nedeljo bodo v severovzhodnem brazilskem mestecu São Bento de Una svecano izročili svojemu namenu prvo uradno brazilsko piščančje dirkališče za 3 tisoč gledalcev in z boksi za piščance in njihove trenerje. V São Bento de Uni so največje kokošje in piščančje farme Brazilije, zato ni nič čudnega, da so pred dve letoma začeli sistematično organizirati piščančje dirke. V nedeljo bo velika nagrada, ki bo privabila številne turiste, tako da krajevna turistična in letovišarska ustanova že načrtuje gradnjo novih hotelov.

Američani slavili državni praznik

Z veličastnim ognjemetom na reki Delaware v Philadelphiji so včeraj Američani praznovali svoj državni praznik, 4. julij (Telefoto: AP)

S 16-metrsko pico proslavili prihod prvega letala Alitalia

Pod budnim očesom pravega »pizzaiola« so v Pekingu pripravili 16-metrsko pico, da bi počastili prihod prvega letala italijanske družbe Alitalia (Telefoto: AP)